

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
University of West Attica

ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΘΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ IV: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Γλαμπεδάκης Αντώνιος, Ηλεκτρονικός Μηχανικός Τ.Ε. , MSc
Κούζιλος Γεώργιος, Χημικός Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, MBA, PhD

Ανάλυση Δεδομένων-Εκπόνηση Μελέτης

Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής
της Σχολής Μηχανικών

του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Συλλογή στοιχείων

Dr. Μιχάλης Γλαμπεδάκης, Ομότιμος Καθηγητής
πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Επιμέλεια Έκδοσης

Αθήνα Μάιος 2020

ΕΘΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ IV: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Γλαμπεδάκης Αντώνιος, Ηλεκτρονικός Μηχανικός Τ.Ε. , MSc
Κούζιλος Γεώργιος, Χημικός Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, MBA, PhD
Ανάλυση Δεδομένων-Εκπόνηση Μελέτης

Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής
της Σχολής Μηχανικών
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Συλλογή στοιχείων

Dr. Μιχάλης Γλαμπεδάκης, Ομότιμος Καθηγητής
πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Επιμέλεια Έκδοσης

Αθήνα Μάιος 2020

Copyright/Πνευματική Ιδιοκτησία

Τα Δεδομένα και τα Συμπεράσματα της Έρευνας και της Μελέτης είναι ελεύθερα προς χρήση, χωρίς ιδιαίτερη άδεια, αρκεί να γίνεται αναφορά στους συντελεστές της.

“ ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ” Αθήνα 2020

- Καθοδήγηση, επίβλεψη και επιμέλεια: Μιχάλης Γλαμπεδάκης Ομότιμος Καθηγητής, πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ).
- Ανάλυση των δεδομένων και εκπόνηση της μελέτης: Αντώνης Γλαμπεδάκης και Γιώργος Κούζιλος.
- Συλλογή στοιχείων: Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής με επικεφαλής τη κ. Τερζίδη Σοφία.

Επώνυμο	Όνομα	Εθισμός	ΤΕΥΧΟΣ
Απαλίδη	Γαλάτεια	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV
Καρβουνιάρη	Αγγελική	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV
Λέκκος	Κωνσταντίνος	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV
Μιχαλακάκου	Δανάη	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV
Τερζίδη	Σοφία	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV
Τουσάι	Έλντα	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV
Τσελάνι	Ανίσα	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΤΕΥΧΟΣ IV

Συντμήσεις

Γονείς	Γονείς και Κηδεμόνες
Δ. Δ. ...	Δεν Δήλωσαν
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία
ΠΟΥ	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

• Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΨΗ	7
Πρόλογος.....	8
Μέρος Α: Εισαγωγή.....	9
Γενικά	9
Θέμα της έρευνας: "Ο εθισμός των νέων 15-30 ετών"	9
Ταυτότητα της έρευνας.....	9
Μέρος Β: Η ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων.....	11
Κατανομή φύλου	11
Γεωγραφική κατανομή προέλευσης	11
Ηλικιακή κατανομή	11
Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων	12
Μορφωτικό επίπεδο των ιδίων των ερωτώμενων	13
Πρώρη εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης.....	14
Μέρος Γ: Σύνοψη συμπερασμάτων χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών	17
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	21
Μέρος Δ: Εθισμός στις ηλεκτρονικές συσκευές (Η. Σ.).....	23
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	23
Γενικά	23
Είδη ηλεκτρονικών συσκευών που χρησιμοποιούν οι νέοι.....	23
Πίνακας 7: Είδη ηλεκτρονικών συσκευών που χρησιμοποιούν οι νέοι.....	23
Χώροι στους οποίους χρησιμοποιούνται οι ηλεκτρονικές συσκευές	24
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους	24
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ανά γεωγραφική περιοχή	25
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς τη δραστηριότητα χρήσης	25
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο	26
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία.....	26
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων	27
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών	28
Πίνακας 13: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών	28
Χρόνος t που δαπανάται από τους νέους σε ηλεκτρονικές συσκευές την ημέρα.....	29
Χρόνος που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το φύλο.....	29
Χρόνος που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων	30
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών εν ώρα εργασίας.....	31
Δαπάνη αναβάθμισης, ενημέρωσης και συντήρησης των ηλεκτρονικών συσκευών	32
Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο.....	32
Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς το φύλο.....	32
Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς την ηλικία	34
Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς το μορφωτικό επίπεδό τους	35
Χρήματα που δαπανώνται σε ηλεκτρονικές συσκευές από τους νέους	36
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών στα κοινωνικά δίκτυα (Κ. Δ.).....	37
Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα από τους νέους	37
Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα ως προς το φύλο του δείγματος	37
Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των νέων	37
Πίνακας 24: Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των νέων	37
Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα ως προς την ηλικία των χρηστών.....	38
Πίνακας 25: Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα ως προς την ηλικία των χρηστών.....	38
Χρόνος που δαπανάται σε κοινωνικά δίκτυα	38
Χρόνος χρήσης συσκευών για κοινωνικά δίκτυα ως προς την ηλικία των χρηστών	39
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων	40
Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων από τους νέους.....	40
Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με το φύλο του χρήστη	40
Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των νέων	40
Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με την ηλικία των νέων	41
Χρόνος που δαπανάται για αναζήτηση και έρευνα στοιχείων	41

Χρόνος που δαπανάται για αναζήτηση και έρευνα στοιχείων ως προς την ηλικία.....	43
Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση και ειδήσεις	43
Ενημέρωση και ειδήσεις μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών.....	43
Ενημέρωση και ειδήσεις ως το φύλο των νέων.....	44
Ενημέρωση και ειδήσεις ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων	44
Ενημέρωση και ειδήσεις ως προς την ηλικία των νέων.....	45
Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για παιχνίδια-διασκέδαση	46
Παιχνίδια-διασκέδαση μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών	46
Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς το φύλο των νέων	47
Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων	47
Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς την ηλικία των νέων.....	48
Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς την ηλικιακή ομάδα και τον χρόνο χρήσης.....	49
Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες	50
Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους για άλλες δραστηριότητες	50
Χρήση για άλλες δραστηριότητες ως προς το φύλο των νέων	51
Χρήση για άλλες δραστηριότητες ως προς τον χρόνο χρήσης.....	51
Χρήση των συσκευών για άλλες δραστηριότητες ανά ηλικιακή ομάδα	51
Άλλες δραστηριότητες ως προς την ηλικιακή ομάδα και τον χρόνο χρήσης	52
Συγκριτική χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σε διάφορες δραστηριότητες.....	53
Χρησιμότητα της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών	53
Χρησιμότητα της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους.....	53
Χρησιμότητα της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο.....	54
Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών στους νέους	54
Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο των νέων	55
Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων	56
Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία των νέων	56
Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων για χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	57
Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς την ηλικία.....	58
Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς το μορφωτικό επίπεδο	59
Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς το μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους	60
Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς τη συμμετοχή τους σε κοινωνικά δίκτυα.....	61
Παραμέληση υποχρεώσεων για χρήση αναζήτηση στοιχείων και έρευνα στο διαδίκτυο	63
Παραμέληση υποχρεώσεων για ενημέρωση-ειδήσεις μέσω των Η. Σ	64
Παραμέληση υποχρεώσεων για παιχνίδια και διασκέδαση μέσω των Η. Σ.....	65
Παραμέληση υποχρεώσεων για άλλες δραστηριότητες μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών	66
Επηρεασμός νέων από τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών.....	67
Επηρεασμός λόγω της διάρκειας χρήσης των Η. Σ.	67
Δυνατότητα διακοπής της "περιττής" χρήσης των Η. Σ.	68
Επηρεασμός των νέων από τις Η. Σ. ως προς την ηλικία	68
Επηρεασμός των νέων από τις Η. Σ. ως προς το φύλο	68
Διακοπή της περιττής χρήσης Η. Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων.....	69
Συμπεράσματα - Επίλογος	70

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΨΗ

Πρόλογος

Οι νέοι σε όλον το κόσμο αντιμετωπίζουν προκλήσεις που προέρχονται από το οικογενειακό, το φιλικό, το κοινωνικό και το επαγγελματικό περιβάλλον τους αλλά και από τα κοινωνικά δίκτυα και τα ΜΜΕ. Πολλές από αυτές είναι καλοπροαίρετες και χρήσιμες και δημιουργούν άμιλλα και συναγωνισμό θέτοντας καλούς και υψηλούς στόχους. Άλλες όμως είναι επιβλαβείς και επικίνδυνες· τέτοιες είναι οι προτροπές από "γνωστούς" και "φίλους" ή από τη διάθεση των ίδιων των νέων να ξεφύγουν από την καθημερινότητα και να ανακαλύψουν "νέους κόσμους", νέες χαρές και απολαύσεις.

Πολλές φορές και εμείς οι ίδιοι οι γονείς, είτε λόγω αδιαφορίας και απάθειας ή άγνοιας είτε αντίθετα λόγω υπερπροστατευτισμού, τους κατευθύνουμε στην αναζήτηση νέων ενδιαφερόντων, πολλά από τα οποία τους οδηγούν σε καταστροφικούς εθισμούς όπως το αλκοόλ, το κάπνισμα, τα ναρκωτικά, τα τυχερά παιχνίδια, οι ηλεκτρονικές συσκευές και άλλα.

Για διερεύνηση και αριθμητικοποίηση των επικίνδυνων αυτών εθισμών διενεργήσαμε την παρούσα έρευνα και εκπονήσαμε τη συνακόλουθη μελέτη ανίχνευσης τόσο των αιτιών όσο και της τάσης και έντασης τεσσάρων από αυτά τα φαινόμενα.

Η μελέτη αναπτύσσεται σε τέσσερα τεύχη· το πρώτο αναφέρεται στον εθισμό στο αλκοόλ, το δεύτερο στο κάπνισμα, το τρίτο στα τυχερά παιχνίδια και το τέταρτο στις ηλεκτρονικές συσκευές.

Στη μελέτη παρουσιάζουμε τα στοιχεία σε δυο επίπεδα· το πρώτο είναι μια συνοπτική συμπερασματολογία και το δεύτερο είναι η αναλυτική τεκμηρίωση.

Υπάρχει περίπτωση να εμφανιστεί μια μικρή διαφορά 0,1% σε παρόμοιες περιπτώσεις σε διαφορετικούς πίνακες, αυτό οφείλεται στις στρογγυλεύσεις που έχουν γίνει σε ενδιάμεσα στάδια. Η μελέτη περιλαμβάνει 56 πίνακες και 83 γραφήματα για εύκολη συσχέτιση των στοιχείων.

Η μελέτη και η συμπερασματολογία της είναι αριθμητική και μαθηματική και σε καμμία περίπτωση ψυχολογική ή/και κοινωνιολογική ανάλυση. Όπου κάνουμε τέτοιες αναφορές, αυτές είναι οι σκέψεις κοινωνικοποιημένων ανθρώπων, γονέων και εκπαιδευτικών και σε καμμία περίπτωση δεν καλύπτουν τον ψυχοκοινωνικό τομέα.

Προσπαθήσαμε μέσω διττών κατανομών να ερευνήσουμε τις επιδράσεις μιας συμπεριφοράς σε μια άλλη που θεωρήσαμε σημαντική. Όμως οι συνδυασμοί δράσεων και συμπεριφορών σε άλλες δράσεις και συμπεριφορές είναι δεκάδες και ενδεχομένως να μην παρουσιάζουμε κάποιες που ειδικοί επιστήμονες και ερευνητές μπορεί να θεωρούν χρήσιμες· σε αυτές τις περιπτώσεις οι ενδιαφερόμενοι ας επικοινωνήσουν μαζί μας (mglamb@uniwa.gr)· είμαστε στη διάθεσή τους να κάνουμε οποιαδήποτε περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων της βάσης δεδομένων της έρευνας και να τους δώσουμε τα αποτελέσματα.

Ευχαριστούμε θερμά,

- τις φοιτήτριες Κακουριώτη Δήμητρα, Κατσανεβάκη Σπυριδούλα και Τερζίδη Σοφία που συντόνισαν τη σύνταξη, αποστολή και λήψη των ερωτηματολογίων.
- τις φοιτήτριες και φοιτητές κ.κ. Απαλίδη Γαλάτεια, Καρβουνιάρη Αγγελική, Λέκκο Κωνσταντίνο, Μιχαλάκου Δανάη, Τερζίδη Σοφία, Τουσάι Έλντα και Τσελάνι Ανίσα για τη σύνταξη του ερωτηματολογίου και τη συλλογή των στοιχείων, και,
- την Πολύμνια-Γεωργία Γλαμπεδάκη για την εικονογράφηση των τευχών.

Τα στοιχεία και το περιεχόμενο της παρούσας μελέτης έχουν αναρτηθεί στη σελίδα bme.uniwa.gr του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και στη users.uniwa.gr/mglamb και είναι ελεύθερα προς χρήση από οποιονδήποτε αρκεί να γίνεται η πρόποσα αναφορά.

Αντώνης Γλαμπεδάκης Γιώργος Κούζιλος Μιχάλης Γλαμπεδάκης

Μέρος Α: Εισαγωγή

Γενικά

Η Έρευνα πραγματοποιήθηκε υπό την καθοδήγηση, επίβλεψη και επιμέλεια του Ομότιμου Καθηγητή Μιχάλη Γλαμπεδάκη με συμμετοχή φοιτητών του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) που συνέλεξαν τα στοιχεία το δεκαπενθήμερο 19 έως 31 Μαΐου 2019. Τα στοιχεία αναλύθηκαν και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται από τους Γιώργο Κούζιλο και Αντώνη Γλαμπεδάκη.

Η έρευνα και η μελέτη αποτελεί επιστημονική καταγραφή και αξιοποίηση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από νέους 15-30 ετών και δεν πραγματοποιήθηκε κατ'εντολήν ή παραγγελία κανενός Νομικού ή Φυσικού Προσώπου, είναι δε ελεύθερη προς χρήση από οποιονδήποτε χωρίς άδεια με μόνη υποχρέωση την αναγραφή των δημιουργών της.

Θέμα της έρευνας: "Ο εθισμός των νέων 15-30 ετών"

Σύμφωνα με τη Wikipedia¹ "**εθισμός**" είναι μια συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από εξάρτηση σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα αλλά και σε ουσίες. Προκαλείται από κάπνισμα, αλκοόλ, τζόγο, διαδίκτυο, ναρκωτικά κλπ. Υπάρχουν πολλά στάδια εθισμού. Ο εθισμός καθώς εξελίσσεται γίνεται τρόπος ζωής. Δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν παγιδευμένοι σε κάποιον από τους πολλούς εθισμούς. Στην ουσία σήμερα αντιμετωπίζεται ως εθισμός σχεδόν κάθε συνήθεια που ακολουθείται εκτός μέτρου από ένα άτομο το οποίο γνωρίζει ότι δυσκολεύεται ή αδυνατεί να την κατευνάσει και πολύ περισσότερο να της δώσει ένα τέλος".

Οι φοιτητές του Τμήματος, νέοι οι ίδιοι, πιστεύουν ότι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν σήμερα τους νέους είναι ο εθισμός σε διάφορες συμπεριφορές, δραστηριότητες και ουσίες, γιαυτό αποφασίστηκε η πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας, για να καταγραφούν και να αξιοποιηθούν δεδομένα και γεγονότα που με τη σειρά τους θα αποτελέσουν χρήσιμο υλικό σε άλλους επιστήμονες και φορείς ώστε να προσανατολίσουν κατάλληλα τις δικές τους δραστηριότητες για τη μείωση των φαινομένων.

Ταυτότητα της έρευνας

- Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε όλη την Ελλάδα, το δεκαπενθήμερο 19-31 Μαΐου 2019.
- Πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά, ανώνυμα χωρίς προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων, με σχεδόν μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, (μόνη περιβαλλοντική επιβάρυνση ήταν η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, που εκτιμάται σε <200kWh κόστους περίπου 15€). Χρησιμοποιήθηκε χαρτί μόνο για την εκτύπωση 10 προχείρων Α/Μ εκδόσεων για διορθώσεις επί χάρτου και την εκτύπωση 10 έγχρωμων αντιγράφων για εσωτερική χρήση στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής,, δηλαδή περίπου 3 πακέτα χαρτί Α4 για κάθε τεύχος ή 12 πακέτα για το σύνολο της μελέτης.
- Η μελέτη εκδίδεται σε τέσσερα τεύχη:
 - ΤΕΥΧΟΣ Ι: Εθισμός στο αλκοόλ
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στο Αλκοόλ
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στο Αλκοόλ

¹ <https://el.wikipedia.org/wiki/εθισμός>

- ΤΕΥΧΟΣ II: Εθισμός σε προϊόντα καπνού
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στο Κάπνισμα
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στο Κάπνισμα
 - ΤΕΥΧΟΣ III: Εθισμός σε τυχερά παιχνίδια
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στα Τυχερά Παιχνίδια
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στα Τυχερά Παιχνίδια
 - ΤΕΥΧΟΣ IV: Εθισμός σε ηλεκτρονικές συσκευές
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στις Ηλεκτρονικές Συσκευές
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στις Ηλεκτρονικές Συσκευές
- Το δείγμα περιέλαβε 1.484 άτομα ηλικίας 15-30 ετών. Απορρίφθηκαν για διάφορους λόγους τα 25, έτσι τα αποδεκτά ήταν τελικά **1.459** ερωτηματολόγια. Ο αντίστοιχος πληθυσμός νέων (15-30 ετών) στην Ελλάδα, εκτιμάται ότι ανερχόταν κατά την απογραφή του 2011 σε 2.050.751² άτομα, μη υπολογιζομένων των αλλοδαπών νέων που ενδέχεται να συμμετείχαν στην έρευνα. Ο ελαφρά μεγαλύτερος πληθυσμός λόγω των αλλοδαπών νέων που ζουν στην Ελλάδα και ενδεχομένως συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα, δεν αλλοιώνει τα στατιστικά στοιχεία εμπιστοσύνης που για το συγκεκριμένο δείγμα και για **Διάστημα Εμπιστοσύνης – Βεβαιότητας 95%**, έχει **Μέγιστο Δειγματικό Σφάλμα ±2,56**.

² Από αξιοποίηση στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ. Δεχόμαστε ότι δεν διαφοροποιήθηκε σημαντικά από το 2011 έως το 2019.

Μέρος Β: Η ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων

Κατανομή φύλου

Το 44,6% (650 άτομα) των νέων ήταν αγόρια-άνδρες, το 55,2 (806 άτομα) ήταν κορίτσια-γυναίκες και το 0,2% (3 άτομα) δεν δήλωσαν φύλο.

Γράφημα 1: κατανομή φύλου δείγματος

Γεωγραφική κατανομή προέλευσης

Ερευνήθηκε η γεωγραφική περιοχή προέλευσης των ερωτώμενων με δυο κύριες συνιστώσες: Την Ηπειρωτική Περιοχή και τη Νησιωτική Περιοχή. Όμως παρατηρήθηκαν περιπτώσεις ατόμων που είχαν ζήσει και στις δυο μορφές περιοχών και έτσι στην αξιοποίηση προστέθηκε μια τρίτη περιοχή, η Μικτή, Ηπειρωτική και Νησιωτική. Η γεωγραφική κατανομή έδωσε τα εξής αποτελέσματα:

- Ηπειρωτική περιοχή 1.078 άτομα ή 75,0%
- Νησιωτική περιοχή: 333 άτομα ή 23,2%
- Μικτή περιοχή: 27 άτομα ή 1,9%

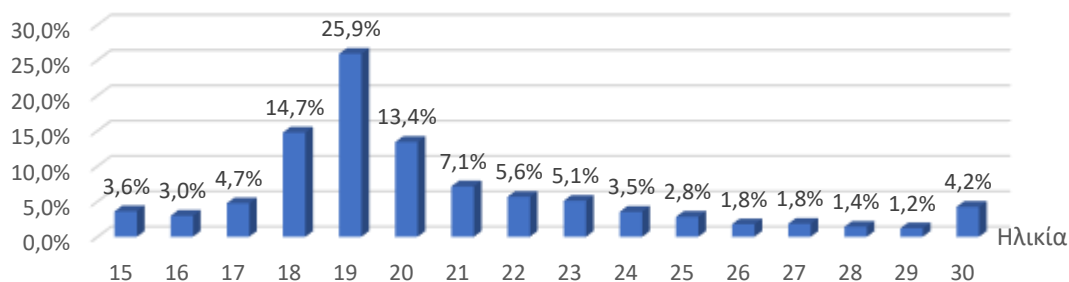
Γράφημα 2: Γεωγραφική περιοχή δείγματος

Ηλικιακή κατανομή

Ερευνήθηκε ο πληθυσμός ηλικίας 15-30 ετών και η ηλικιακή κατανομή του δείγματος φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα. Δεν δήλωσαν την ηλικία τους 42 άτομα, οπότε αυτοί που τη δήλωσαν είναι 1.417 άτομα. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση παρατηρείται στην ηλικία των 19 ετών (25,9%).

Πίνακας 1: Ηλικιακή κατανομή

Ηλικία	Άτομα	Ηλικία σε %	Ηλικία	Άτομα	Ηλικία σε %
15	51	3,6%	23	72	5,1%
16	42	3,0%	24	50	3,5%
17	67	4,7%	25	40	2,8%
18	209	14,7%	26	25	1,8%
19	367	25,9%	27	26	1,8%
20	190	13,4%	28	20	1,4%
21	101	7,1%	29	17	1,2%
22	80	5,6%	30	60	4,2%
			ΣΥΝΟΛΟ	1417	100,0%

Γράφημα 3: Ηλικιακή κατανομή νέων του δείγματος

Η τόσο μεγάλη ανάλυση των δεδομένων ανά ηλικιακό έτος δεν προσφέρει στατιστικά σημαντικές πληροφορίες γιατί κρίθηκε προτιμώτερο να δημιουργήσουμε 3 ηλικιακές ομάδες, που θα έχουν αντιστοιχία στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων του δείγματος.

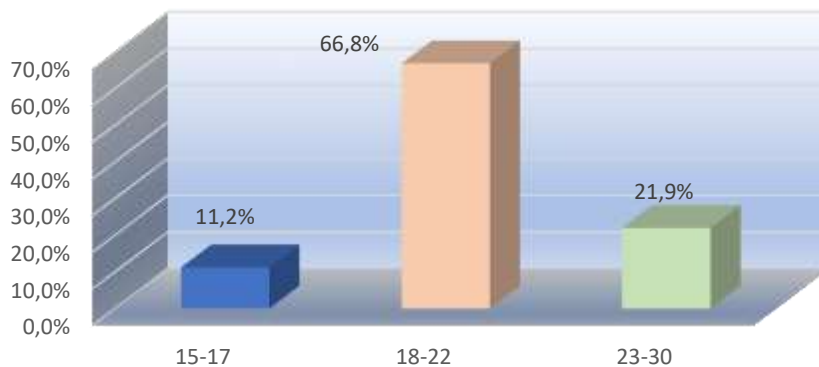
Οι ηλικιακές ομάδες είναι:

- 15-17 ετών που είναι έως και μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- 18-22 ετών που είναι έως και φοιτητές
- 23-30 ετών που έχουν (θεωρητικά) ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και τον μεταπτυχιακό και διδακτορικό κύκλο σπουδών, αν επέλεξαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους.

Η κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες φαίνεται στον επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 2: Κατανομή δείγματος σε ηλικιακές ομάδες

Ηλικιακή Ομάδα	Άτομα Δείγματος	% Δείγματος	Άτομα χώρας ³	% Χώρας
15-17	159	11,3%	321.812	0,494‰
18-22	947	66,8%	619.801	1,528‰
23-30	311	21,9%	1.109.138	0,280‰
ΣΥΝΟΛΟ	1.417	100,0%	2.050.751	0,691‰

Γράφημα 4: Κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

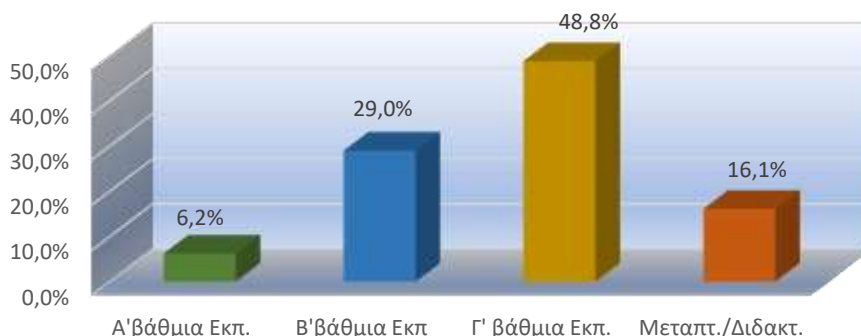
Θέλοντας να ερευνήσουμε αν το μορφωτικό επίπεδο των γονέων ή των κηδεμόνων παίζει κάποιο στατιστικά σημαντικό ρόλο στον εθισμό των νέων, ανιχνεύσαμε το ανώτερο επίπεδο μόρφωσης ενός τουλάχιστο εκ των γονέων/κηδεμόνων. Τα αποδεκτά ερωτηματολόγια ήταν 1.450.

Η ερώτηση αυτή έδωσε πληροφορίες και για το μορφωτικό επίπεδο των σύγχρονων γονέων/κηδεμόνων Ελλήνων αλλά και διαβιούντων στην Ελλάδα αλλοδαπών. Η κατανομή των γονέων/κηδεμόνων των ατόμων του δείγματος, ως προς το μορφωτικό επίπεδο τους είναι:

Πίνακας 3: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	% στο επίπεδο
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	90	6,2%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	420	29,0%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	707	48,8%
Μεταπτυχιακά/Διδακτορικά	233	16,1%
ΣΥΝΟΛΟ	1.450	100,0%

³ Η εκτίμηση των τιμών των ηλικιακών ομάδων στη χώρα έγινε από αξιοποίηση των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ από την απογραφή του 2011. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Α1602_SAM03_TB_DC_00_2011_A03_F_GR

Γράφημα 5: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Παρατηρούμε ότι το 64,9% (48,8%+16,1%), δηλαδή 2 εκ των 3 γονέων/κηδεμόνων των νέων του δείγματος, είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ ή κατέχουν Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό Δίπλωμα. Το ποσοστό αυτό δίνει μια εικόνα για το υψηλό μορφωτικό επίπεδων των σύγχρονων Ελλήνων και διαβιούντων αλλοδαπών, όμως δεν μπορεί να συγκριθεί στατιστικά με τα στοιχεία των απογραφών που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ και οι οποίες έχουν ερευνήσει το σύνολο του πληθυσμού της χώρας.

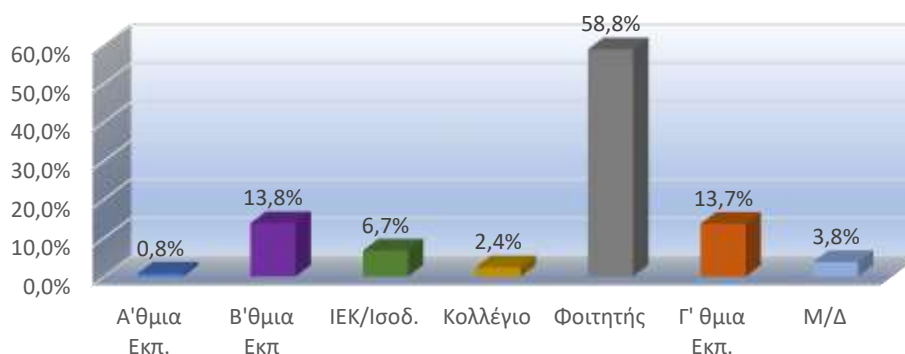
Σημείωση: Το δείγμα περιλαμβάνει και αλλοδαπούς που είναι γονείς των νέων που συμμετείχαν στην έρευνα, θεωρούμε όμως ότι το πλήθος τους είναι μικρό και ανάλογο των αλλοδαπών νέων (των παιδιών τους), κατά συνέπεια δεν αλλοιώνονται τα στοιχεία εμπιστοσύνης της έρευνας και της μελέτης. Στην ανάλυση των δεδομένων θα δούμε τη σχέση του μορφωτικού επιπέδου των γονέων/κηδεμόνων με τον εθισμό των παιδιών τους.

Μορφωτικό επίπεδο των ιδίων των ερωτώμενων

Στην ερώτηση αυτή δεν απάντησαν 3 νέοι, κατά συνέπεια οι αποδεκτές απαντήσεις είναι 1.456. Με τα στοιχεία αυτής της απάντησης θα διερευνήσουμε στα επόμενα κατά πόσο η εκπαίδευση συμβάλει στην προστασία των νέων από εθισμούς.

Πίνακας 4: Μορφωτικό επίπεδο νέων (αναλυτικό)

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	Άτομα % στο επίπεδο
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	12	0,8%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	201	13,8%
ΙΕΚ/ισοδύναμο	98	6,7%
Κολλέγιο	35	2,4%
Φοιτητής	856	58,8%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	199	13,7%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	3,8%
ΣΥΝΟΛΟ	1.456	100,0%

Γράφημα 6: Μορφωτικό επίπεδο νέων

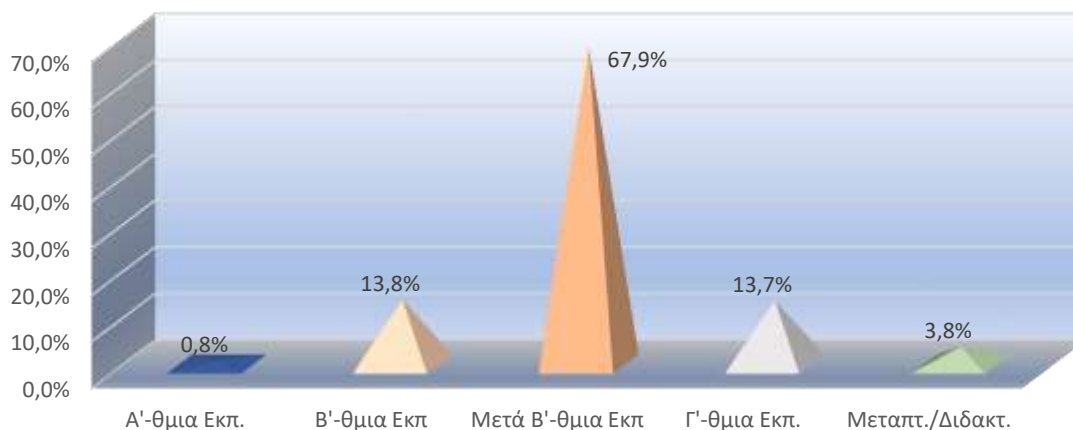
Στον προηγούμενο πίνακα παρατηρούμε ότι 12 άτομα (4 άτομα 15 ετών, από 1 άτομο 16, 19, 24, 26, 27 και 30 ετών και 2 άτομα 29 ετών) δήλωσαν ότι είχαν ολοκληρώσει μόνον την Α'θμια εκπαίδευση. Στην ηλικία των 15 ετών και μεγαλύτερη πρέπει να έχουν ολοκληρώσει και το Γυμνάσιο που αποτελεί νομική υποχρέωση. Δεν μπορούμε όμως να εξαγάγουμε συμπεράσματα για εγκατάλειψη της εκπαίδευσης (drop-out) επειδή κάποιοι από τους 12 μπορεί να θεώρησαν ότι έπρεπε να είχαν τελειώσει και το Λύκειο για να δηλώσουν ότι το μορφωτικό τους επίπεδο ήταν η Β'θμια εκπαίδευση ή μπορεί να ήταν αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρεωτική 9-ετή εκπαίδευση (μέχρι και το γυμνάσιο). Στα επόμενα θα ομαδοποιήσουμε το μορφωτικό επίπεδο των νέων του δείγματος ως εξής:

Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Α'-θμια Εκπ.
Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Β'-θμια Εκπ.
Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Μετά-Β'θμια Εκπ. ή Β ⁺ Εκπ. Περιλαμβάνει τα ΙΕΚ, Κολλέγια και τους φοιτητές
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Γ'-θμια Εκπ.
Μεταπτυχιακών/Διδακτορικών	Συμβολισμός: Μ/Δ

Η κατανομή στις παραπάνω ομάδες δίνεται στον επόμενο πίνακα και στο ανάλογο γράφημα.

Πίνακας 5: Μορφωτικό επίπεδο νέων (Συνοπτικό)

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	% νέοι του δείγματος
Α'-θμια Εκπαίδευση	12	0,8%
Β'-θμια Εκπαίδευση	201	13,8%
Μετά Β'-θμια Εκπαίδευση	989	67,9%
Γ'-θμια Εκπαίδευση	199	13,7%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	3,8%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	100,0%

Γράφημα 7: κατανομή δείγματος ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Πρόωρη εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης

Η πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης ακόμα και της υποχρεωτικής είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει σε όλες τις χώρες του κόσμου, ακόμα και σε εκείνες που ελάχιστοι θα το περίμεναν· υπάρχει σε αναπτυγμένες, αναπτυσσόμενες και σε υποανάπτυκτες χώρες.

Τα στοιχεία των χωρών που ερευνούν και μετρούν την εγκατάλειψη της εκπαίδευσης (drop-out from the school) είναι απογοητευτικά. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα περίμενε κανείς πως το 17,9% των νέων (18-24 χρονών) στην Ισπανία δεν συνέχισαν μετά τη βασική-υποχρεωτική εκπαίδευσή τους· στην Ελλάδα το ποσοστό είναι 4,7% και στην Κύπρο 7,8% που πρέπει να θεωρούνται υψηλά. Η παρούσα έρευνα προσδιόρισε την εγκατάλειψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης των νέων 15-30 χρονών στη χώρα μας. Σε επόμενη μελέτη θα ερευνήσουμε το θέμα πολύ αναλυτικά και θα αριθμητικοποιήσουμε τα ευρήματά της.

Στα προηγούμενα στοιχεία φαίνεται ότι οι νέοι 15-30 χρονών που έχουν εγκαταλείψει την υποχρεωτική εκπαίδευση μέχρι το 2019 είναι μόνον 12 στους 1456, δηλαδή ποσοστό 0,8%. Το ποσοστό αυτό είναι μικρό όμως αναφέρεται στους νέους που ολοκλήρωσαν μόνο την Α'-θμια εκπαίδευση και ίσως κάποιες τάξεις του γυμνασίου χωρίς να το ολοκληρώσουν. Η στατιστική της UNESCO αναφέρει για την Ελλάδα 1,29% και για την Κύπρο 6,9% για το 2016 για το σύνολο του πληθυσμού⁴.

Τα ευρήματα αυτά συμβαδίζουν με αυτά της UNESCO, όμως λόγω του πολύ μικρού πληθικού αριθμού τους δεν μπορούμε να τα προβάλλουμε στο σύνολο των νέων πολύ περισσότερο του πληθυσμού της Ελλάδος. Στην έρευνα του 2020 θα ανιχνεύσουμε αναλυτικά το φαινόμενο και τους λόγους δημιουργίας του.

Πίνακας 6: Εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην ΕΕ

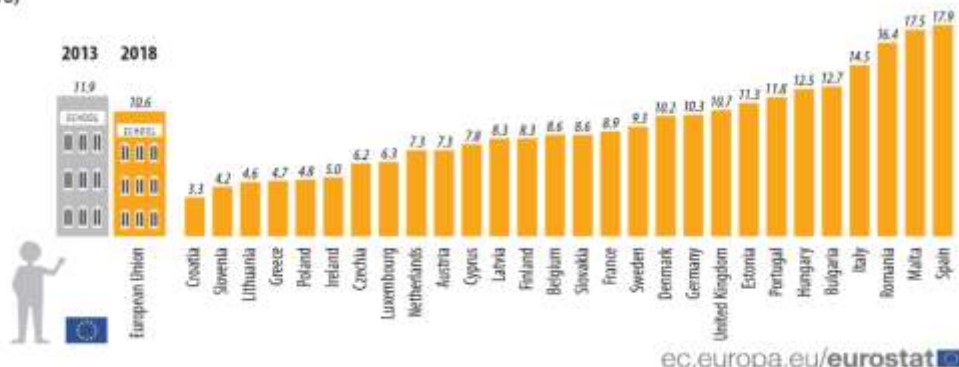
Education : Drop-out rate in lower secondary general education

Indicator	Cumulative drop-out rate to the last grade of lower secondary general education, both sexes (%)						
Time	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Country							
Cuba	2.08	4.11	4.78		4.56	4.89	
Curaçao							
Cyprus	2.98	6.39		6.90			
Czechia	9.50	8.31	4.23	4.54			
Germany							
Ghana	23.93	10.38		21.31	12.33	13.23	
Gibraltar					1.24		
Greece	9.40	0.83	3.33	1.29			
Greenland							
Grenada	6.35	10.02		14.45			

Το επόμενο γράφημα δείχνει την κατάσταση της μη συνέχισης της εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση των νέων 18-24 ετών, όπου η Ελλάδα κατέχει την 4^η καλύτερη⁵ θέση. Στον πίνακα φαίνεται ότι ο Μ. Ο. της εγκατάλειψης στην Ε. Ε. μειώθηκε σημαντικά από 11,9% το 2013 σε 10,6% το 2018.

One out of ten young people in the EU have completed at most a lower secondary education and are not in further education and training

Early leavers from education and training (% of population aged 18–24) (2018)

Γράφημα 8: Μη συνέχιση της εκπαίδευσης μετά την υποχρεωτική στην ΕΕ

⁴ (<http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=157>).

Το ποσοστό 1,29% του 2016 έχει σαφώς μειωθεί το 2019 που πραγματοποιήθηκε η έρευνα, λόγω των θανάτων ηλικιωμένων ατόμων χωρίς μέση εκπαίδευση και της αντικατάστασής τους με νέους που την ολοκλήρωσαν.

Το ποσοστό αυτό δεν πρέπει να συγκριθεί με τη μη συνέχιση της εκπαίδευσης μετά το γυμνάσιο, στην οποία η χώρα μας κατέχει πολύ χαμηλό ποσοστό (4,7% με Μ. Ο. της ΕΕ 10,6% το 2018).

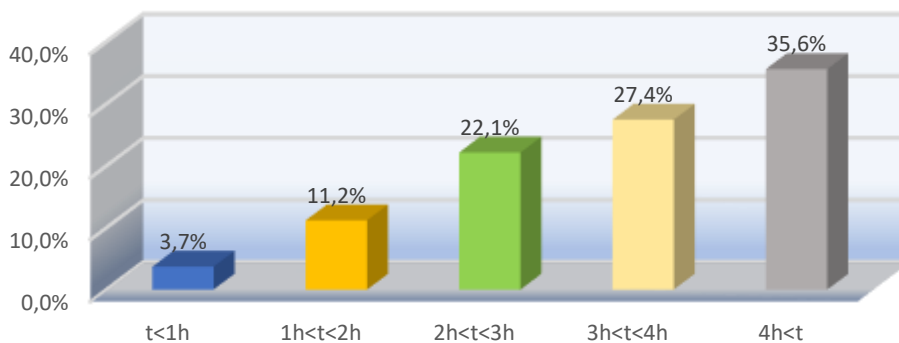
⁵ Σε αρκετές χώρες επικρατεί η θεωρία ότι η βασική-υποχρεωτική εκπαίδευση είναι αρκετή για γενικές εγκυκλοπαιδικές γνώσεις και οι νέοι πρέπει στη συνέχεια να ασχοληθούν με ένα επάγγελμα. Σε άλλες χώρες πιστεύεται ότι η υποχρεωτική εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει και το λύκειο (upper secondary level-high school).

Μέρος Γ: Σύνοψη συμπερασμάτων χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών

Υπάρχουν πολλές μελέτες που αναφέρουν ότι η κακή ή υπερβολική χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών (Η. Σ.) δημιουργεί μεγάλα ψυχολογικά και κοινωνιολογικά προβλήματα στους ανθρώπους και περισσότερο στους νέους⁶. Η διαπίστωση αυτή κατέστησε αναγκαία τη διερεύνηση του φαινομένου στην Ελλάδα του 2019, ειδικά για τους νέους ηλικίας 15-30 ετών.

Γενικά

Το 99,6% των νέων 15-30 χρονών χρησιμοποιεί ηλεκτρονικές συσκευές, ανεξάρτητα φύλου και ηλικίας, κύρια στο σπίτι, στο σχολείο (όλων των μορφών), σε φιλικά σπίτια, ακόμα και σε εξωτερικούς χώρους.

Γράφημα 9: Χρόνος t που δαπανάται από νέους σε χρήση ηλεκτρονικών συσκευών

Μεγάλο πλήθος νέων (35,6%) δαπανά περισσότερο από 4 ώρες κάθε μέρα σε χρήση Η. Σ. και συνολικά το 85,1% των νέων ασχολείται περισσότερο από 2 ώρες την ημέρα. Λίγοι νέοι (11,2%) τις χρησιμοποιούν για 1-2 ώρες και ελάχιστοι (3,7%) τις χρησιμοποιούν μέχρι μια ώρα την ημέρα.

- Το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων δεν "παίζει" κανένα ρόλο στη χρήση των Η. Σ. από τους νέους.
- Το μορφωτικό επίπεδο των ίδιων των νέων "παίζει" κάποιο έστω και μικρό ρόλο στη χρήση των Η. Σ.
Όσο αυξάνεται το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών τόσο μειώνεται η χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών, φυσικά με μικρό ρυθμό. Ίσως μη αναμενόμενο, αλλά επιδεχόμενο ερμηνείας⁷.
- Ένα μικρό ποσοστό νέων (2,2%) χρησιμοποιεί Η.Σ. εν ώρα εργασίας για προσωπικά θέματα
- Κάθε νέος 15-30 χρονών δαπανά κατά μέσο όρο 108€ τον χρόνο για αναβάθμιση και επισκευή των ηλεκτρονικών συσκευών του.
- Όλοι οι νέοι 15-30 χρονών της χώρας⁸ (χωρίς τους αλλοδαπούς νέους 15-30 χρονών που διαβιούν στην Ελλάδα τους οποίους δεν μπορούμε να υπολογίσουμε) ξοδεύουν 220 εκατομμύρια ευρώ για αναβαθμίσεις, συντηρήσεις και επισκευές των ηλεκτρονικών συσκευών τους.

Κοινωνικά Δίκτυα

Στα κοινωνικά δίκτυα συμμετέχουν σχεδόν όλοι (98,0%) οι νέοι 15-30 χρονών, ανεξάρτητα φύλου (97,8% οι άνδρες και 98,1% οι γυναίκες).

- Το μορφωτικό επίπεδο των νέων 15-30 χρονών δεν φαίνεται να επιδρά στη συμμετοχή τους στα κοινωνικά δίκτυα. Οι έχοντες Α'-θμια εκπαίδευση υπολείπονται κατά 6,4% του Μ. Ο' διαφορά που δεν κρίνεται στατιστικά ισχυρή.

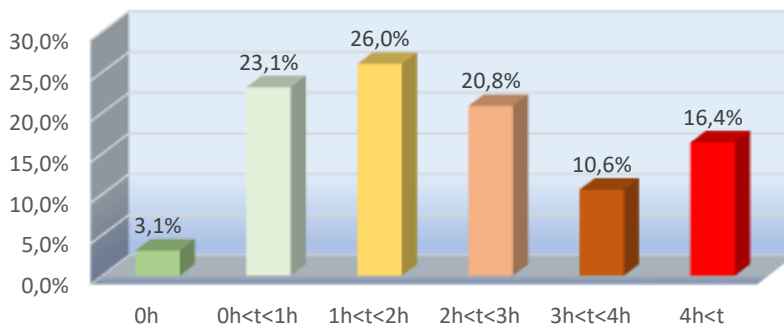
⁶ Δείτε το Μέρος Δ: Τεκμηρίωση

⁷ Δείτε το Μέρος Δ: Τεκμηρίωση

⁸ Από τα στοιχεία της απογραφής του 2011 της ΕΛΣΤΑΤ εκτιμούμε ότι οι νέοι 15-30 χρονών της Ελλάδας είναι 2.050.751

- Η ηλικία επίσης δεν επηρεάζει τη συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά δίκτυα.
- **2h και 23min είναι ο μέσος ημερήσιος χρόνος που δαπανά στα κοινωνικά δίκτυα ένας νέος.**
- **Μέχρι δυο ώρες** κάθε μέρα δαπανούν οι περισσότεροι νέοι (49,1%) στις σελίδες των κοινωνικών δικτύων και το 31,4% δαπανά 2 με 4 ώρες.
- **Περισσότερο από 4 ώρες** κάθε μέρα ξοδεύει στις σελίδες των κοινωνικών δικτύων μόνο το (16,4%) των νέων.

Γράφημα 10: Χρήστες Κοινωνικών Δικτύων ως προς τον χρόνο χρήσης

Έρευνα και αναζήτηση στοιχείων

Οι ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιούνται και για **έρευνα και αναζήτηση στοιχείων**.

- **Το 98,1% των νέων 15-30 χρονών χρησιμοποιεί τις ηλεκτρονικές συσκευές για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων** μέσω διαδικτύου, ενώ **το φύλο δεν έχει σημασία**. Το 97,5% των ανδρών και το 98,5% των γυναικών τις χρησιμοποιούν για αναζήτηση στοιχείων.
- **Το μορφωτικό επίπεδο των νέων δεν έχει σημασία** (Μ.Ο. = 98,1%), μόνη μικρή απόκλιση οι έχοντες Α'-θμια εκπαίδευση (91,7%).
- **Η ηλικία των νέων επίσης δεν έχει σημασία**. Σχεδόν όλοι οι νέοι, πάνω από 97%, αναζητούν στοιχεία μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών.
- **Η πλειονότητα των νέων (34,7%) δαπανά για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων μέχρι μια ώρα την ημέρα, το 25,6% μέχρι 2 ώρες και το 17,2% μέχρι 3 ώρες.**

Ενημέρωση και ειδήσεις

Οι ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιούνται και για **ενημέρωση και ειδήσεις** μέσω διαδικτύου.

- **Το 98,4% των νέων χρησιμοποιεί τις ηλεκτρονικές συσκευές για ενημέρωση και ειδήσεις** μέσω διαδικτύου, ενώ ανεξάρτητα φύλου. Το 98,3% των ανδρών και το 98,4% των γυναικών τις χρησιμοποιούν για αναζήτηση στοιχείων.
- **Το μορφωτικό επίπεδο των νέων δεν έχει σημασία** (Μ.Ο. = 98,6%), μόνη μικρή απόκλιση οι έχοντες Α'-θμια εκπαίδευση (91,7%).
- **Η ηλικία των νέων επίσης φαίνεται πως δεν επηρεάζει την ενημέρωσή τους μέσω ηλεκτρονικών συσκευών**. Το 98,4% τις χρησιμοποιεί γιαυτόν τον σκοπό, με μια πολύ μικρή απόκλιση των 23-30 ετών νέων (-1%).
- **Η πλειονότητα των νέων (65,2%) δαπανά μέχρι μια ώρα την ημέρα, το 16,6% δαπανά 1 με 2 ώρες και το 4,3% 2 με 3 ώρες ενώ το 11,7% δεν τις χρησιμοποιεί.**

Παιχνίδια και διασκέδαση

Οι ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιούνται και για **παιχνίδια και διασκέδαση**.

- **Η πλειονότητα των νέων (40,5%) δεν "παίζει" παιχνίδια ούτε διασκεδάει μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών**. Η εντύπωση ότι οι νέοι "ξημεροβραδιάζονται" στα ηλεκτρονικά παιχνίδια διαψεύδεται από την παρούσα έρευνα και μελέτη.
- **Το 33,1% των νέων δαπανά μέχρι μια ώρα την ημέρα, το 10,4% δαπανά 1 με 2 ώρες, το 6,9% 2 με 3 ώρες και το 9,1% περισσότερο από 3 ώρες.**
- **Το φύλο έχει σημασία**. Το 77,4% των ανδρών έναντι του 45,2% των γυναικών τις χρησιμοποιούν για παιχνίδια και διασκέδαση.

- Το **μορφωτικό επίπεδο των νέων έχει σημασία**, με σημαντικές αποκλίσεις: οι έχοντες Α'-θμια εκπαίδευση (75,0%) και οι κατέχοντες μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών (27,3%) τις χρησιμοποιούν για παιχνίδια και διασκέδαση με Μ.Ο. όλων των νέων 15-30 χρονών ίσο με 58,5%.
- Η **ηλικία των νέων φαίνεται πως έχει μικρή σημασία**. Όλες οι ηλικιακές ομάδες, σε ποσοστό από 54,4% των νέων 23-30 χρονών έως 68,5% των νέων 15-17 χρονών "παίζουν" και διασκεδάζουν μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών

Διαδικτυακές και άλλες δραστηριότητες

Οι ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιούνται και για **διαδικτυακές και άλλες δραστηριότητες**, όπως επαγγελματική χρήση, συγγραφή εργασιών και παρουσιάσεων, φωτογραφήσεις, βιντεοσκοπήσεις, GPS, αριθμομηχανή κ.ά.

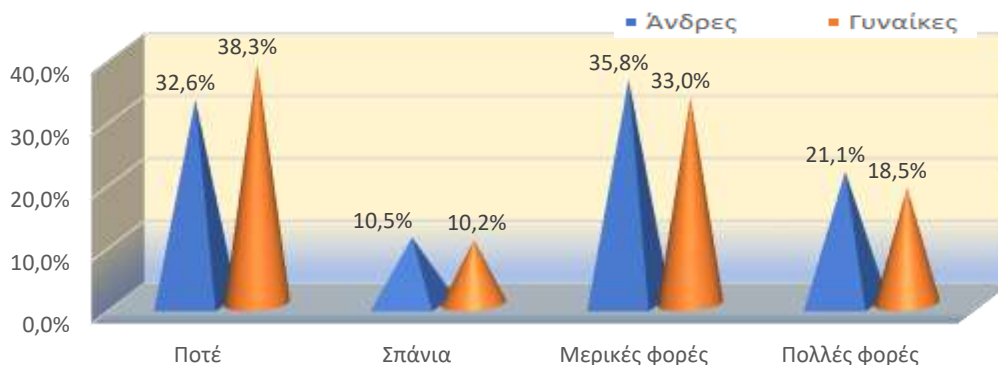
- Η **πλειονότητα των νέων (90,6%) χρησιμοποιεί τις ηλεκτρονικές συσκευές και για διαδικτυακές και άλλες δραστηριότητες**· το φύλο δεν έχει σημασία.
- Οι περισσότεροι νέοι (42,8%) τις χρησιμοποιούν μέχρι μια ώρα την ημέρα, και το 25,5% από 1 μέχρι 2 ώρες.
- Η **ηλικία των νέων δεν έχει σημασία**. Όλες οι ηλικιακές ομάδες, σε ποσοστό από 97,1% έως 98,4% τις χρησιμοποιούν για διάφορες επαγγελματικές και άλλες χρήσεις.

Χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών

- Το 30,7% των νέων τις θεωρεί **χρήσιμες**, το 26,9% **πολύ χρήσιμες** και το 17,7% **εξαιρετικά χρήσιμες**, δηλαδή το **75,3%** τις θεωρεί **τουλάχιστο χρήσιμες**· Το φύλο δεν έχει σημασία
- Το **μορφωτικό επίπεδο των νέων επηρεάζει** την άποψή τους για τη χρησιμότητά τους. Όσο **υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο έχει ο νέος τόσο καλύτερα αξιοποιεί τις ηλεκτρονικές συσκευές** και τόσο περισσότερο αναγνωρίζει τις δυνατότητες και τις διευκολύνσεις τους. Η άποψη ότι οι **ηλεκτρονικές συσκευές είναι χρήσιμες έως εξαιρετικά χρήσιμες** για μεν τους έχοντες μορφωτικό επίπεδο Α'-θμιας εκπαίδευσης επικροτείται από το 41,7%, ενώ από τους έχοντες Β'-μια έως και τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι κατά μέσο όρο 73,6% και στους έχοντες Μ/Δ τίτλους σπουδών είναι 86,8%.
- Η **ηλικία των νέων δεν "παίζει"** σημαντικό ρόλο στην άποψή τους για τη χρησιμότητα των συσκευών. Το 70,2% των νέων 15-17 ετών τις θεωρεί **Χρήσιμες, πολύ χρήσιμες και εξαιρετικά χρήσιμες**, έναντι του 74,7% των νέων 18-22 ετών και του 79,2% των νέων 23-30 ετών που λόγω των υποχρεώσεων που έχουν δημιουργήσει **εκμεταλλεύονται καλύτερα τις συσκευές**.

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων

- Κατά Μ. Ο. φύλου 35,7% οι νέοι **δεν παραμελούν ποτέ άλλες υποχρεώσεις** του προκειμένου να ασχοληθούν με ηλεκτρονικές συσκευές. Το 10,3% τις παραμελεί σπάνια, το 34,3% μερικές φορές και το 19,7% πολλές φορές. Το φύλο δεν επηρεάζει σημαντικά την παραμέληση άλλων υποχρεώσεων.

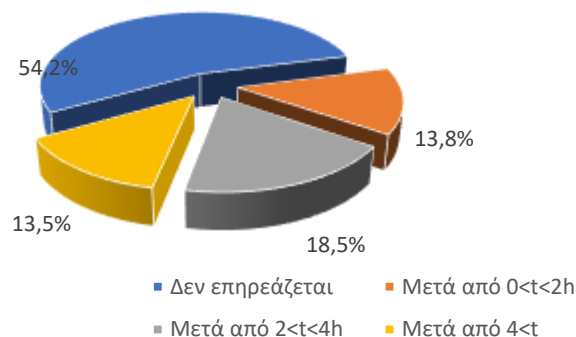
Γράφημα 11: Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων

- Η ηλικία δεν έχει μεγάλη σημασία στην παραμέληση
- Το 53,5% των νέων δεν παραμελούν ποτέ έως σπάνια υποχρεώσεις τους προκειμένου να παραμείνουν στα κοινωνικά δίκτυα, έναντι του 46,5% που τις παραμελούν μερικές έως πολλές φορές.
- Το 54,4% των νέων δεν παραμελούν ποτέ έως σπάνια υποχρεώσεις τους προκειμένου να αναζητήσουν στοιχεία και να κάνουν έρευνα στο διαδίκτυο, έναντι του 45,6% που τις παραμελούν μερικές έως πολλές φορές.
- Το 55,7% των νέων δεν παραμελούν ποτέ έως σπάνια υποχρεώσεις τους προκειμένου να ενημερωθούν και να δουν ειδήσεις στο διαδίκτυο, έναντι του 44,2% που τις παραμελούν μερικές έως πολλές φορές.
- Το μορφωτικό επίπεδο των νέων έχει σημαντικό ρόλο στην παραμέληση άλλων υποχρεώσεων.
- Το 50,0% όσων έχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών δεν παραμελεί άλλες υποχρεώσεις έναντι 16,7% αυτών που έχουν Α'-θμια εκπαίδευση και 19,0% αυτών με Β'-θμια.
- Μόνο το 5,6% όσων έχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών παραμελεί πολλές φορές άλλες υποχρεώσεις έναντι 8,3% αυτών που έχουν Α'-θμια εκπαίδευση και 13,5% αυτών με Β'-θμια.
- Το 50,6% των νέων δεν παραμελούν ποτέ έως σπάνια υποχρεώσεις τους προκειμένου να "παίξουν" και να διασκεδάσουν, έναντι του 49,3% που τις παραμελούν μερικές έως πολλές φορές.

Επηρεασμός από τις ηλεκτρονικές συσκευές

Το 54,2% των νέων πιστεύει ότι **δεν επηρεάζεται** από τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών και ότι μπορεί στη συνέχεια να ασχοληθεί και με άλλα θέματα, το 13,8% ότι επηρεάζεται μετά από χρήση έως 2 ωρών, το 18,5% μετά από 2 έως 4 ώρες και το 13,5% μετά από περισσότερο από 4 ώρες χρήσης την ημέρα.

Γράφημα 12: Επηρεασμός από τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών

Το 62,0% δηλώνει ότι μπορεί να σταματήσει όποτε χρειαστεί κάθε περιττή χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (**μηδενικός εθισμός**), το 32,8% ότι μπορεί να κάνει μερική διακοπή (**μερικός εθισμός**) και το 5,2 δεν μπορεί να διακόψει τη χρήση (**πλήρης εθισμός**).

Γράφημα 13: Διακοπή/περιορισμός της περιττής χρήσης Η. Σ.

Δεν έχουν στατιστικά σημαντική σημασία στον εθισμό στη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών η ηλικία και το φύλο ενώ το μορφωτικό επίπεδο παίζει κάποιο ρόλο.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Μέρος Δ: Εθισμός στις ηλεκτρονικές συσκευές (Η. Σ.)

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών

Γενικά

Υπάρχουν πολλές μελέτες που αναφέρουν ότι η (κακή-υπερβολική) χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών⁹ δημιουργεί μεγάλα ψυχολογικά και κοινωνιολογικά προβλήματα στους ανθρώπους και περισσότερο στους νέους.¹⁰ Η διαπίστωση αυτή κατέστησε αναγκαία τη διερεύνηση του φαινομένου στην Ελλάδα του 2019, ειδικά για τους νέους ηλικίας 15-30 ετών, αφού η εκτίμηση ήταν ότι πάρα πολλοί νέοι χρησιμοποιούν Η. Σ. Η έρευνα εκτίμησε ότι το **99,6% (1453 από τους 1459) των νέων 15-30 χρονών χρησιμοποιεί ηλεκτρονικές συσκευές.**

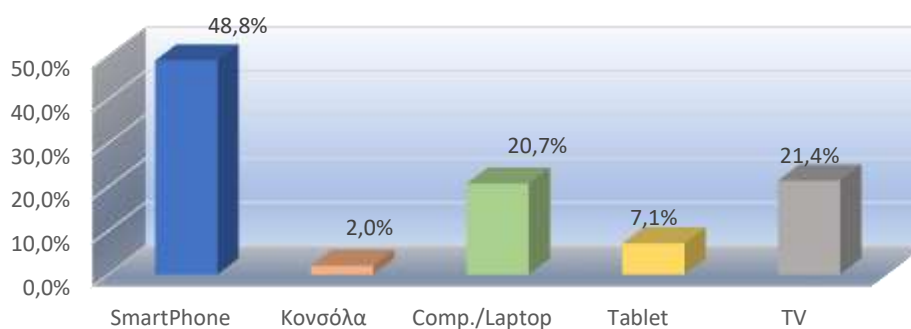
Είδη ηλεκτρονικών συσκευών που χρησιμοποιούν οι νέοι

Τα ερωτηματολόγια που αναλύονται είναι 1.452. Δηλαδή το **99,5% των νέων 15-30 χρονών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές.**

Πολλοί νέοι χρησιμοποιούσαν περισσότερες της μιας ηλεκτρονικές συσκευές (τις οποίες ανέφεραν), γι' αυτό οι έγκυρες απαντήσεις είναι συνολικά 2.817. Τα είδη των ηλεκτρονικών συσκευών και το ποσοστό τους φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα. Κυρίαρχη συσκευή είναι τα smartphones με 48,8% του συνόλου των συσκευών που χρησιμοποιούνται.

Πίνακας 7: Είδη ηλεκτρονικών συσκευών που χρησιμοποιούν οι νέοι

Είδος Ηλεκτρονικής Συσκευής	Άτομα	Ηλεκτρονική συσκευής %
SmartPhone	1375	48,8%
Κονσόλα	56	2,0%
Computer/Laptop	583	20,7%
Tablet	200	7,1%
TV	603	21,4%
ΣΥΝΟΛΟ	2.817	100,0%

Γράφημα 14: Ηλεκτρονικές συσκευές που χρησιμοποιούν οι νέοι

⁹ Με τον όρο ηλεκτρονικές συσκευές, στην παρούσα έρευνα και μελέτη εννοούνται οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, υπολογιστές-tablets, συσκευές τηλεόρασης, κονσόλες παιχνιδιών, smartphones και οποιαδήποτε άλλη συσκευή χρησιμοποιείται για σύνδεση στο διαδίκτυο ή για παιχνίδι ή διασκέδαση.

¹⁰ Ενδεικτικά αναφέρουμε ένα απόσπασμα από τις χιλιάδες που υπάρχουν στο διαδίκτυο.

"... Ο εθισμός της οθόνης: 500 παιδιά έχουν νοσηλευτεί στο Παιδων λόγω εθισμού σε ηλεκτρονικές συσκευές. ... Στα διεθνή μέσα, διαβάζουμε συχνά για το **πρόβλημα εθισμού παιδιών** σε ηλεκτρονικά μέσα. Σύμφωνα με έρευνες, τα περισσότερα παιδιά περνούν 3,6 ώρες καθημερινά μπροστά σε μία οθόνη, ενώ κοιμούνται πολύ λιγότερο από το συνιστώμενο.

Στην Αμερική, σχεδόν 2 στα 3 παιδιά, περνούν περισσότερες από 2 ώρες καθημερινά μπροστά σε μια οθόνη, σύμφωνα με έρευνα που ανέλυσε τα επίπεδα δραστηριότητας 4.800 παιδιών ηλικίας από 8 έως 11 ετών και δημοσιεύτηκε στο επιστημονικό περιοδικό *Lancet Child & Adolescent Health*.

Τα παιδιά αυτά, μάλιστα, εμφανίζουν προβλήματα στην απομνημόνευση, στη γλώσσα και στα τεστ αντίληψης, συγκριτικά με τα παιδιά που δεν περνούν τόσο χρόνο μπροστά στις οθόνες ...". <https://www.psychology.gr/epikairotita-psyxologias/3599-paidia-nosilefthikan-gia-ethismo-se-ilektronika-mesa.html>

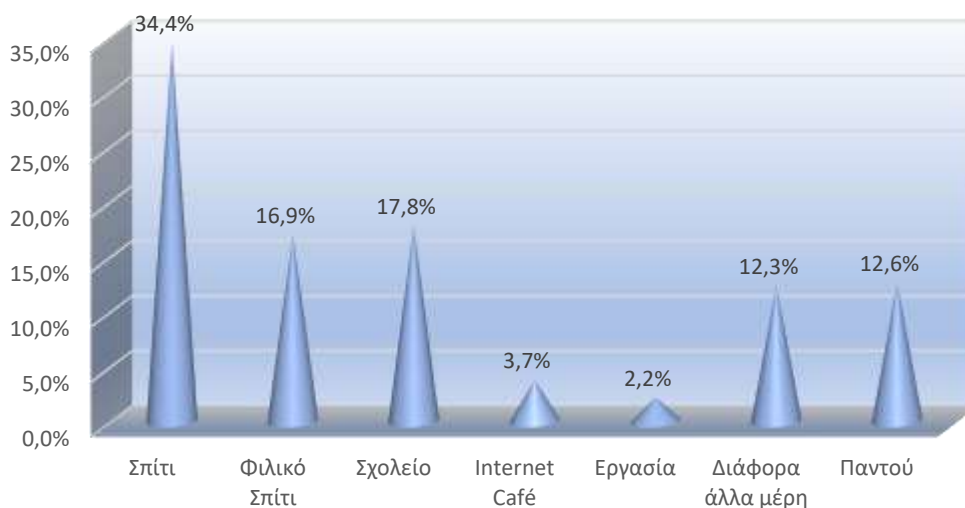

Χώροι στους οποίους χρησιμοποιούνται οι ηλεκτρονικές συσκευές

Τα ερωτηματολόγια που αναλύονται είναι 1.449 γιατί 8 άτομα δεν απάντησαν στην ερώτηση αυτή. Πολλοί νέοι χρησιμοποιούσαν τις ηλεκτρονικές συσκευές σε περισσότερα του ενός μέρη γιαυτό οι έγκυρες απαντήσεις είναι συνολικά 3.257. Τα μέρη που συνηθίζουν να χρησιμοποιούν οι νέοι ηλεκτρονικές συσκευές και το ποσοστό τους φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 8: Χώροι που χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές

Πού χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές	Άτομα	Χώρος %
Σπίτι	1.122	34,4%
Φιλικό Σπίτι	552	16,9%
Σχολείο	579	17,8%
Internet Caffé	122	3,7%
Εργασία	71	2,2%
Διάφορα άλλα μέρη	401	12,3%
Παντού	410	12,6%
ΣΥΝΟΛΟ	3.257	100,0%

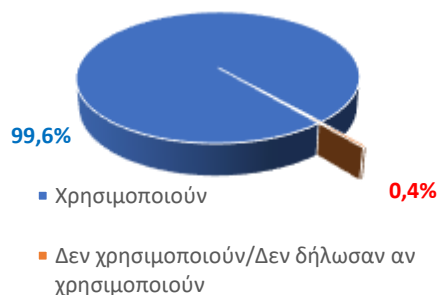
Γράφημα 15: Χώρος Παιγνιδιού

Παρατηρούμε ότι κυρίαρχος χώρος στον οποίο χρησιμοποιούνται οι ηλεκτρονικές συσκευές είναι τα σπίτια των νέων (34,4%) και τα σχολεία (17,8%) με τελευταίους τους χώρους εργασίας. Το ποσοστό **2,2%** των νέων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές στους χώρους εργασίας για προσωπική χρήση είναι μεν μικρό, αλλά όχι ευκαταφρόνητο, γιατί θα διερευνηθεί στα επόμενα

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους

Το 99,6% των νέων ηλικίας 15-30 ετών χρησιμοποιεί ηλεκτρονικές συσκευές και μόλις το 0,4% δεν χρησιμοποιεί, δηλαδή, το σύνολο των νέων χρησιμοποιεί.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	Άτομα	% νέων
Χρησιμοποιούν	1453	99,6%
Δεν χρησιμοποιούν	6	0,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1459	100,0%

Γράφημα 16: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών

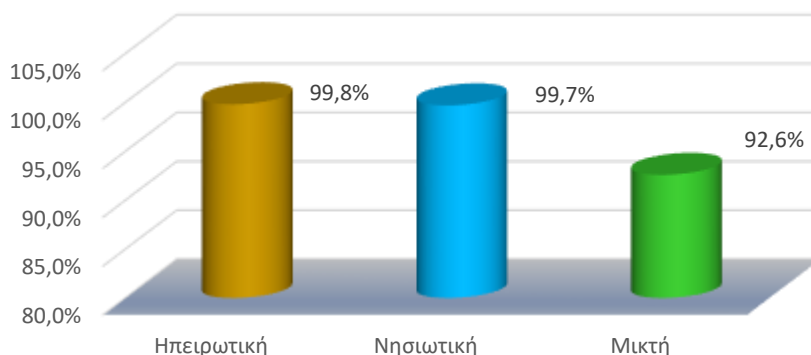
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ανά γεωγραφική περιοχή

Τα ερωτηματολόγια που παρέχουν πληροφορίες για τη γεωγραφική προέλευση των χρηστών ηλεκτρονικών συσκευών είναι 1433 γιατί 21 δεν δήλωσαν γεωγραφική περιοχή προέλευσης, και 15 δεν χρησιμοποιούν ή δεν δήλωσαν αν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές.

Η κατανομή των νέων ως προς τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών και τη γεωγραφική περιοχή προέλευσης δίνεται στον ακόλουθο πίνακα και το σχετικό γράφημα.

Πίνακας 9: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ανά γεωγραφική περιοχή

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	Άτομα που δήλωσαν γεωγραφική περιοχή	Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς τη γεωγραφική περιοχή προέλευσης
Ηπειρωτική	1078	99,8%
Νησιωτική	333	99,7%
Μικτή	27	92,6%
Σύνολο	1438	

Γράφημα 17: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς τη γεωγραφική περιοχή προέλευσης

Από την κατανομή του προηγούμενου πίνακα φαίνεται ότι η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών είναι σχεδόν απόλυτη τόσο στις ηπειρωτικές όσο και στις νησιωτικές περιοχές της χώρας. Στις μικτές περιοχές η χρήση είναι λίγο μειωμένη στο 92,6% που δεν αποτελεί στατιστικό εύρημα αξίας λόγω του πολύ μικρού μεγέθους (1,8%) και μικρού πληθικού αριθμού σε σχέση με το όλο μέγεθος του δείγματος (25 νέοι από τους 1.433)¹¹.

Σύμφωνα με τα προηγούμενα, δεν υπάρχει καμιά στατιστικά σημαντική διαφορά στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών μεταξύ των ατόμων που προέρχονται από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές γεγονός που μας οδηγεί στην απόφαση να θεωρήσουμε στα επόμενα τη χώρα ενιαία και να μην αναλύουμε τα δεδομένα ως προς τη γεωγραφική περιοχή προέλευσης ή/και διαμονής των νέων.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς τη δραστηριότητα χρήσης

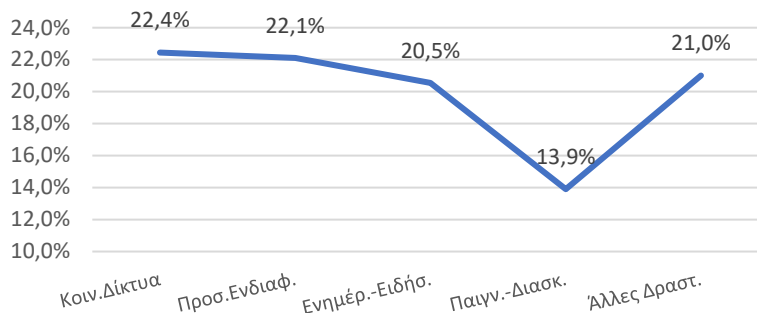
Είδαμε σε προηγούμενη παράγραφο πως 1453 από τους 1459, δηλαδή το 99,6% των νέων 15-30 χρονών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές για διάφορες δραστηριότητες, που είναι: Συμμετοχή στα Κοινωνικά Δίκτυα, Προσωπικά Ενδιαφέροντα, Ενημέρωση και Ειδήσεις, Παιχνίδια και Διασκέδαση και Άλλες Δραστηριότητες.

Η κατανομή της χρήσης των Η.Σ. ανά δραστηριότητα φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

¹¹ Πληθικός αριθμός μιας ομάδας (συμβ. N_{om}) είναι το πλήθος των μελών της, και $SV = \frac{N_{om}}{n\delta}$ είναι ο λόγος του πληθικού αριθμού της ομάδας προς τον πληθικό αριθμό του συνόλου του δείγματος, γιατί η τιμή του SV είναι από 0 μέχρι 1. Όσο πιο κοντά βρίσκεται ο λόγος SV στο 1 τόσο πιο ισχυρή είναι η ομάδα του έναντι των άλλων ομάδων και όσο πιο κοντά στο 0 βρίσκεται τόσο πιο αδύναμη είναι. Η ιδανική τιμή του N_{om} είναι $N_{om} = \frac{n\delta}{n}$ όπου n το πλήθος των ομάδων.

Χρήση ΗΣ ανά δραστηριότητα	
Κοινωνικά Δίκτυα	22,4%
Προσωπικά Ενδιαφέροντα	22,1%
Ενημέρωση-Ειδήσεις	20,5%
Παιγνίδια-Διασκέδαση	13,9%
Άλλες Διαδικτυακές Δραστηριότητες	21,0%
Σύνολο	100,0%

Γράφημα 18: Χρήση ΗΣ ανά δραστηριότητα

Από τον πίνακα και το γράφημα

φαίνεται ότι οι περισσότεροι νέοι 15-30 χρονών χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους σχεδόν ισοποσα για διάφορες δραστηριότητες. Μόνη εξαίρεση με χαμηλότερη χρήση γίνεται για τα Παιγνίδια και Διασκέδαση (13,9%). Αυτό δείχνει ότι η εντύπωση πως οι νέοι δαπανούν πολύ χρόνο σε παιγνίδια δεν επιβεβαιώνεται.

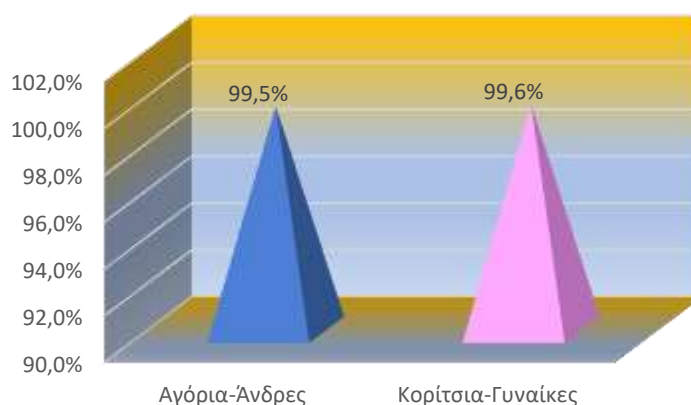
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο

Από τα 1459 άτομα της έρευνας τα 1453 (99,6%) απάντησαν ότι χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές, η δε κατανομή τους σε φύλα φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα. Από την κατανομή φαίνεται ότι δεν υπάρχει καμιά στατιστικά σημαντική διαφορά στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Το συμπέρασμα αυτό μας οδηγεί στο να μην αναλύουμε στα επόμενα κάποια δεδομένα ως προς το φύλο των νέων εκτός αν είναι αναγκαίο σε κάποια περίπτωση.

Πίνακας 10: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	Άτομα δείγματος	Χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές	Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο των νέων
Άνδρες	650	647	99,5%
Γυναίκες	806	803	99,6%
Δεν δήλωσαν φύλο	3	3	100,0%
Σύνολο	1459	1453	99,6%

Γράφημα 19: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο των νέων

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία

Χωρίσαμε το δείγμα σε 3 ηλικιακές ομάδες ώστε να προσεγγίσουμε τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών πιο εύκολα και πιο εποπτικά από ότι αν είχαμε 16 ομάδες ανά έτος ηλικίας. Οι ομάδες είναι 15-17 χρονών που ουσιαστικά βρίσκονται σε μορφωτικό επίπεδο μέχρι και Λύκειο, 18-22 χρονών που βρίσκονται σε μεταδευτεροβάθμιο έως και φοιτητικό επίπεδο και σε 23-30 χρονών που

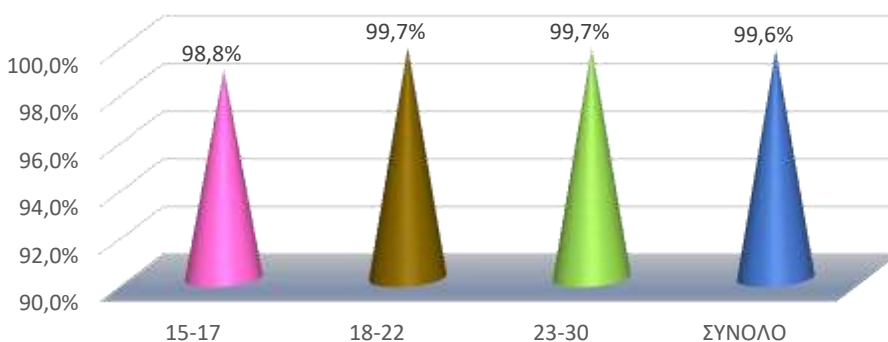

βρίσκονται σε επίπεδο πτυχιούχου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, κατόχου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή/και διδακτορικού ή εργαζόμενων νέων.

Από το δείγμα των 1459 αποδεκτών ερωτηματολογίων τα 1417 απάντησαν σε ερωτήσεις σχετικές με την ηλικία και τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών, από αυτά τα 1411, δηλαδή το 96,7% του συνολικού δείγματος ή το 99,6% των νέων που δήλωσαν ηλικία, χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές. Ο επόμενος πίνακας δείχνει ότι σχεδόν όλοι οι νέοι (κατά μέσο όρο 99,6%), ανεξάρτητα ηλικίας, χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές. Μια ελάχιστη διαφορά (-0,9%) από τις ομάδες των 18-22 και 23-30 ετών εμφανίζεται στην ομάδα 15-17 ετών. Η διαφορά αυτή είναι στατιστικά ασήμαντη. Κατά συνέπεια, εκτιμούμε ότι όλοι οι νέοι 15-30 χρονών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές ανεξάρτητα ηλικίας και φύλου.

Πίνακας 11: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία

Ηλικιακή ομάδα	Άτομα δείγματος	Χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές % του δείγματος
15-17	160	158 98,8%
18-22	947	944 99,7%
23-30	310	309 99,7%
ΣΥΝΟΛΟ	1.417	1.411 99,6%

Γράφημα 20: Χρήση Ηλεκτρονικών Συσκευών ανά ηλικιακή ομάδα

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων

Το αποδεκτό πλήθος απαντήσεων για το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων των νέων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές είναι 1445. Από την κατανομή που περιέχει ο ακόλουθος πίνακας φαίνεται ότι δεν υπάρχει καμιά διαφορά στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών λόγω του μορφωτικού επιπέδου των γονέων/κηδεμόνων, αφού όλα τα επίπεδα πλησιάζουν το 100% ενώ στην περίπτωση της Β'-θμιας εκπαίδευσης είναι ακριβώς 100%.

Το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει καμιά στατιστικά σημαντική διαφορά στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών, λόγω του μορφωτικού επιπέδου των γονέων/κηδεμόνων, μας οδηγεί στο να μην αναλύσουμε στα επόμενα τα δεδομένα ορισμένων περιπτώσεων ως την παράμετρο αυτή.

Πίνακας 12: Χρήση Η.Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων	Γονείς/Κηδεμόνες στο δείγμα	Γονείς/Κηδεμόνες νέων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές	% Γονείς/Κηδεμόνες νέων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές
Α'-βάθμια Εκπαίδ.	90	89	98,9%
Β'-βάθμια Εκπαίδ.	420	420	100,0%
Γ'-βάθμια Εκπαίδ.	707	705	99,7%
Μεταπτ./Διδακτορ.	233	231	99,1%
ΣΥΝΟΛΟ	1450	1445	99,7%

Γράφημα 21: Γονείς/Κηδεμόνες νέων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές

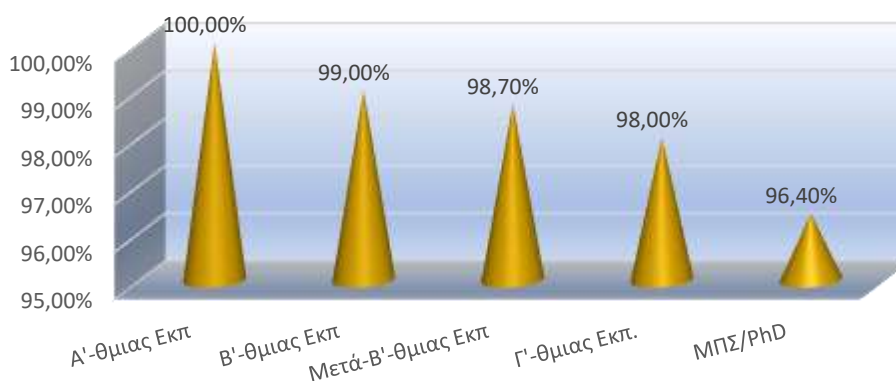
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών

Στην ερώτηση αυτή υπήρξαν 1435 έγκυρες απαντήσεις που φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα.

Είναι εμφανές ότι η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών δεν επηρεάζεται σημαντικά από το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών. Όλες οι ομάδες χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές από 96,4% έως 100,0%. Το γεγονός ότι η μικρότερη τιμή εμφανίζεται στους νέους με μεταπτυχιακό/διδακτορικό μπορεί να ερμηνευθεί ότι οι νέοι έχουν αναπτύξει ήδη άλλες υποχρεώσεις, επαγγελματικές, κοινωνικές, οικογενειακές, που τους δαπανούν αρκετό χρόνο και χρησιμοποιούν τις Η.Σ. πιο στοχευμένα.

Πίνακας 13: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των χρηστών

Μορφωτικό Επίπεδο Χρήστη	Άτομα δείγματος	Άτομα που χρησιμοποιούν ηλεκτρ. συσκευές	Χρήστες ηλεκτρ. Συσκευών %
Α'-θμιας Εκπαίδευσης	12	12	100,0%
Β'-θμιας Εκπαίδευσης	201	199	99,0%
Μετά-Β'-θμιας Εκπαίδευσης	989	976	98,7%
Γ'-θμιας Εκπαίδευσης	199	195	98,0%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	53	96,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	1435	98,6%

Γράφημα 22: Μορφωτικό Επίπεδο Χρήστη Η. Σ.

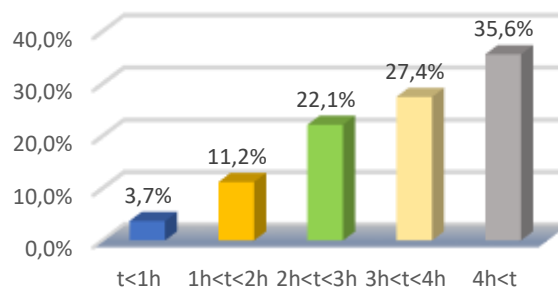
Από τον πίνακα και το γράφημα παρατηρούμε μια ελαφρά πτωτική πορεία χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο προς τους νέους με υψηλότερο. Η μείωση αυτή εκτιμάται ότι προέρχεται από την αύξηση των υποχρεώσεων των νέων σε σχέση με τη μετάβαση σε ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα και την πιο στοχευμένη χρήση των Η. Σ.

Χρόνος t που δαπανάται από τους νέους σε ηλεκτρονικές συσκευές την ημέρα

Στην ερώτηση αυτή οι αποδεκτές απαντήσεις είναι 1.433 και η κατανομή φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα.

Χρόνος t που δαπανάται σε Η.Σ. ¹²	Άτομα	Χρόνος t που δαπανάται σε Η.Σ. %
t<1h	53	3,7%
1h≤t<2h	160	11,2%
2h≤t<3h	317	22,1%
3h≤t<4h	393	27,4%
4h≤t	510	35,6%
ΣΥΝΟΛΟ	1.433	100,0%

Γράφημα 23: Χρόνος t που δαπανάται σε Η.Σ.

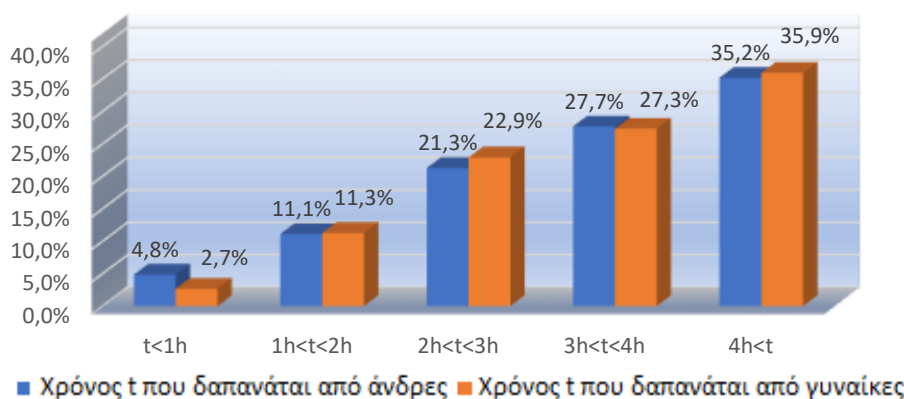
Παρατηρούμε από τον πίνακα και το γράφημα ότι το μεγαλύτερο πλήθος των νέων (35,6%) δαπανά περισσότερο από 4 ώρες κάθε μέρα σε χρήση ηλεκτρονικών συσκευών και ότι συνολικά το 85,1% των νέων ασχολείται περισσότερο από 2 ώρες την ημέρα. Ελάχιστοι νέοι (3,7%) χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές μέχρι μια ώρα την ημέρα και λίγοι (11,2%) τις χρησιμοποιούν για 1-2ώρες, ενώ 6 νέοι (0,4% του δείγματος) απάντησαν ότι δεν χρησιμοποιούν καθόλου ηλεκτρονικές συσκευές.

Χρόνος που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το φύλο

Οι έγκυρες απαντήσεις είναι 1431, που αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα. Όπως παρατηρούμε, δεν υπάρχει σημαντική διαφορά στους χρόνους που διαθέτουν οι άνδρες και οι γυναίκες. Μόνη μικρή διαφορά σημειώνεται στον χρόνο μέχρι μια ώρα όπου οι γυναίκες υστερούν κατά 43,8% των ανδρών.

Πίνακας 14: Χρόνος που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το φύλο

Χρόνος t που δαπανάται σε Ηλεκτρονικές Συσκευές	Χρόνος t που δαπανάται από άνδρες %	Χρόνος t που δαπανάται από γυναίκες %
t<1h	4,8%	2,7%
1h≤t<2h	11,1%	11,2%
2h≤t<3h	21,3%	22,8%
3h≤t<4h	27,7%	27,2%
4h≤t	35,2%	35,9%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%

Γράφημα 24: Χρόνος t που δαπανάται σε Η. Σ., ως προς το φύλο

¹² Ο χρόνος που δηλώθηκε ότι δαπανάται την ημέρα αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες, όπως επίσκεψη σε κοινωνικά δίκτυα, κ.ά. Σε επόμενες παραγράφους αναφέρεται ο χρόνος που δαπανάται σε κάθε δραστηριότητα την ημέρα, αν γίνει αυτή η δραστηριότητα. Δεν πραγματοποιούνται όμως όλες οι δραστηριότητες την ίδια ημέρα, γιατί αν προσθέταμε τους χρόνους σε όλες τις δραστηριότητες προκύπτει άθροισμα χρόνου μεγαλύτερου του συνολικά αναφερθέντος.

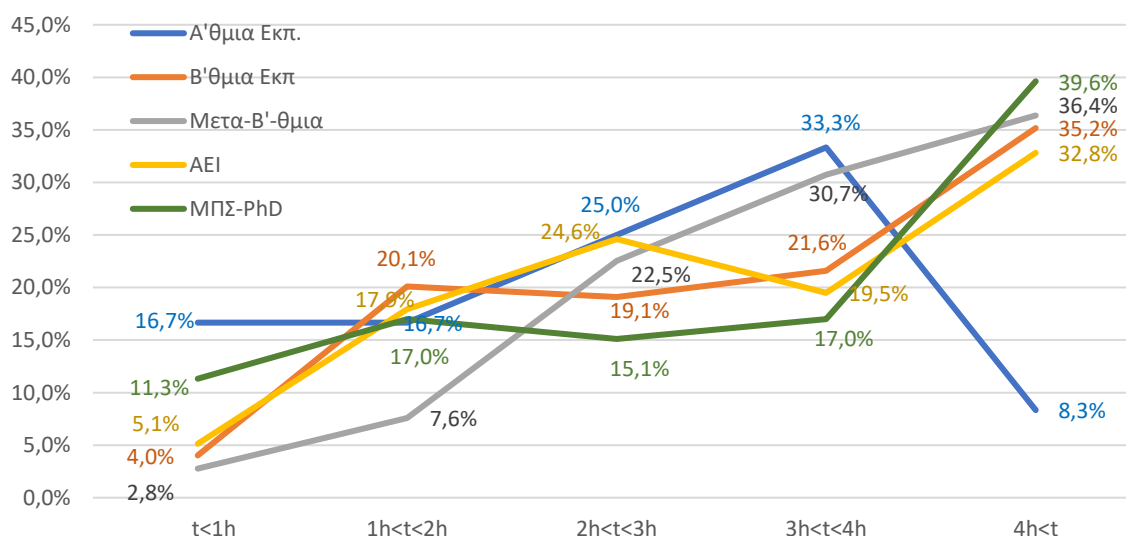

Παρατηρούμε ότι περισσότερο από το 35% και των δυο φύλων χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές για περισσότερο από 4 ώρες την ημέρα, ενώ το 85% των νέων χρησιμοποιεί τις συσκευές πάνω από 2 ώρες.

Χρόνος που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων
Όπως παρατηρήσαμε σε προηγούμενη παράγραφο, δεν υπάρχει σημαντική διαφορά στους χρόνους που διαθέτουν οι άνδρες και οι γυναίκες, γιαυτό αναλύουμε τη σχέση χρόνου χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών και μορφωτικού επιπέδου των νέων ενιαία, ανεξάρτητα φύλου.

Πίνακας 15: Χρόνος που δαπανάται σε Η. Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Χρόνος t που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης	Α'θμια Εκπ.	Β'θμια Εκπ	Μετα-Β'-θμια	Γ'θμια Εκπ.	Μεταπτ. /Διδακτ.
t<1h	16,7%	4,0%	2,8%	5,1%	11,3%
1h≤t<2h	16,7%	20,1%	7,6%	17,9%	17,0%
2h≤t<3h	25,0%	19,1%	22,5%	24,6%	15,1%
3h≤t<4h	33,3%	21,6%	30,7%	19,5%	17,0%
4h≤t	8,3%	35,2%	36,4%	32,8%	39,6%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 25: Επίπεδο εκπαίδευσης νέων 15-30 χρονών ως προς τον χρόνο που δαπανάται σε Η. Σ.

Από τον πίνακα και το γράφημα ως προς τον χρόνο χρήσης παρατηρούμε ότι:

1. Εξετάζοντας ως προς τον δαπανώμενο χρόνο:

Όσοι έχουν Α'-θμια εκπαίδευση διαφέρουν από τους υπόλοιπους στα άκρα των χρόνων με 16,7% στη χρήση μέχρι μια ώρα που είναι το μεγαλύτερο όλων των άλλων, και με 8,3% στη χρήση περισσότερο από 4 ώρες που είναι το μικρότερο όλων των άλλων· δηλαδή περισσότεροι νέοι με Α'-θμια εκπαίδευση χρησιμοποιούν τις συσκευές λιγότερο από μια ώρα και λιγότεροι αντίστοιχα τις χρησιμοποιούν περισσότερο από 4 ώρες, παρουσιάζουν όμως τη μεγαλύτερη τιμή τους (33,3%) στις 3 με 4 ώρες. Στις υπόλοιπες βαθμίδες παρουσιάζεται συγκέντρωση στις περισσότερες από 3 ώρες χρήσεις.

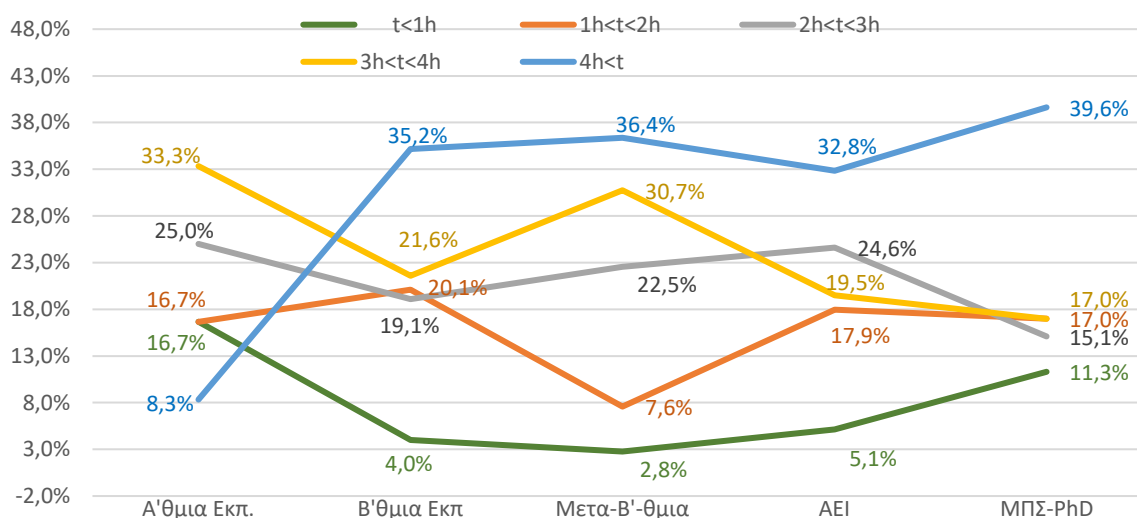
Γενική παρατήρηση στην εξέλιξη των διαθέσιμων χρόνων από τα μορφωτικά επίπεδα, είναι πως αν εξαιρέσουμε την Α'-θμια εκπαίδευση, τα άλλα μορφωτικά επίπεδα παρουσιάζουν μια ομοιόμορφη πορεία, από χαμηλές τιμές στους μικρούς χρόνους, σε υψηλές τιμές στους μεγάλους χρόνους.

2. Εξετάζοντας ως προς το μορφωτικό επίπεδο:

Το γράφημα του δαπανώμενου χρόνου σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο είναι το ακόλουθο, στο οποίο παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος (33,3%) αυτών που έχουν μορφωτικό επίπεδο Α'-θμιας εκπαίδευσης δαπανά τρεις με τέσσερις ώρες στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών και οι περισσότεροι κάτοχοι μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών δαπανούν περισσότερο από 4 ώρες. Αυτό ίσως οφείλεται στις επαγγελματικές και επιστημονικές-ερευνητικές υποχρεώσεις που έχουν αναπτύξει. Αντίθετα, οι νέοι άλλων μορφωτικών επιπέδων δαπανούν στην πλειονότητά ενδιάμεσους χρόνους.

Γενική παρατήρηση στην εξέλιξη των μορφωτικών επιπέδων στους χρησιμοποιούμενους χρόνους είναι πως δεν υπάρχει κανενός είδους ομοιομορφία στους δαπανώμενους χρόνους.

Γράφημα 26: Χρόνος t που δαπανάται σε Η. Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών εν ώρα εργασίας

Παρατηρήσαμε ότι ένα μικρό αλλά υπαρκτό μέρος (2,2%) των νέων χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές εν ώρα εργασίας, για προσωπικούς λόγους ανεξάρτητους της εργασίας τους. Δημιουργείται λοιπόν το ερώτημα πόσο χρόνο δαπανούν και για ποιό λόγο.

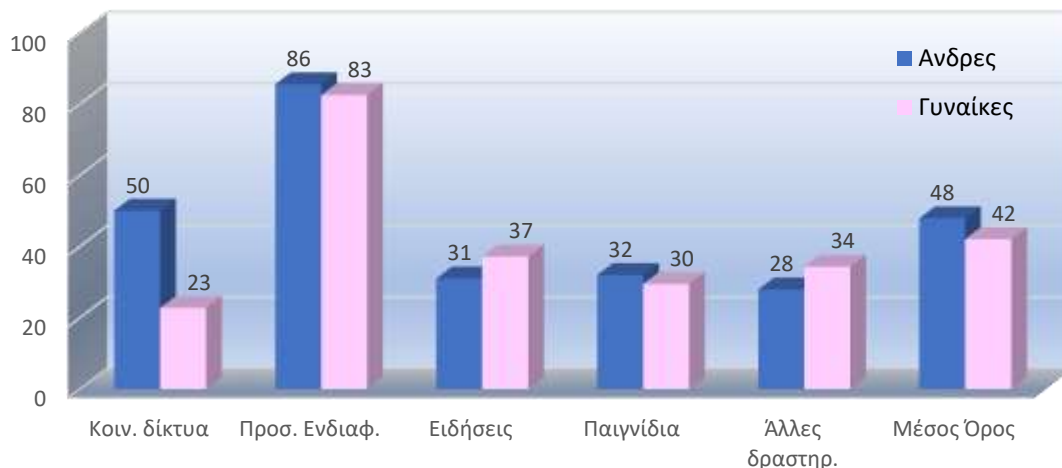
Η ανάλυση των δεδομένων για τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών εν ώρα εργασίας στα κοινωνικά δίκτυα, για προσωπικά ενδιαφέροντα, για ειδήσεις, για παιχνίδια και για άλλες προσωπικές δραστηριότητες (εκτός των επαγγελματικών), φαίνεται στους ακόλουθους πίνακες.

Πίνακας 16: Χρήση Η.Σ. εν ώρα εργασίας

Χρόνος που δηλώθηκε	Χρόνος που υπολογίστηκε ότι δαπανούν
≤30'	20 λεπτά
30't≤1h	45 λεπτά
1h<t≤2h	90 λεπτά
2h<t≤3h	150 λεπτά
3h<t≤4h	210 λεπτά
4h<t≤5h	270 λεπτά
5h≤t	360 λεπτά

Πίνακας 17: Χρήση Η.Σ. εν ώρα εργασίας ως προς το φύλο

Λεπτά της ώρας που δαπανούν εν ώρα εργασίας		
Αντικείμενο	Άνδρες	Γυναίκες
Κοινωνικά δίκτυα	50	23
Προσωπικά θέματα	86	83
Ειδήσεις	31	37
Παιχνίδια	32	30
Άλλες δραστηριότητες	28	34
Μέσος όρος φύλου	48	42

Γράφημα 27: Χρόνος που δαπανούν εν ώρα εργασίας οι νέοι ως προς το φύλο και το αντικείμενο

Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου το δαπανούν οι νέοι για προσωπικά ενδιαφέροντα, όχι για ανάγκες της εργασίας τους, (86 λεπτά την ημέρα οι άνδρες και 83 οι γυναίκες) και τον μικρότερο οι μόνον άνδρες για άλλες δραστηριότητες (28 λεπτά) οι γυναίκες για παιχνίδια (30 λεπτά), με μέσο όρο σε όλα τα αντικείμενα 48 και 42 λεπτά αντίστοιχα. Πάντως, το γεγονός ότι δαπανώνται 46 λεπτά την ημέρα (Μ. Ο. των **48** και **42** λεπτών) κατά τη διάρκεια εργασίας σε ηλεκτρονικές συσκευές για μη επαγγελματικούς σκοπούς, δηλαδή περίπου το 10% του συνολικού χρόνου εργασίας, είναι ένα εύρημα που πρέπει να αξιοποιηθεί δεόντως.

Δαπάνη αναβάθμισης, ενημέρωσης και συντήρησης των ηλεκτρονικών συσκευών

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα, 10 δεν προσδιόρισαν την ετήσια δαπάνη που έχουν για τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών, την οποία κατηγοριοποιήσαμε σε 5 τάξεις: 0 – μηδενική, 1 – μικρή, 2 – μέτρια, 3 – μεγάλη, 4 – υπερβολική.

Σημείωση: Δεν ερευνήσαμε τη δαπάνη κτήσης της ηλεκτρονικής συσκευής αφενός μεν γιατί αυτή γίνεται για μια φορά, αφετέρου δε γιατί μπορεί να έχει γίνει με ποικίλους τρόπους, όπως ίδια αγορά, δώρο, έπαθλο κ.ά.

Πίνακας 18: Εκτιμώμενη δαπάνη για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο

Δαπάνη	Εύρος δαπάνης ανά έτος	Εύρος δαπάνης ανά μήνα
0 – μηδενική δαπάνη	Μετά την κτήση της Η. Σ. δεν κατανάλωσαν χρήματα για οποιονδήποτε λόγο	0,00€/μήνα
1 – μικρή δαπάνη	Δαπάνη < 150€/έτος	< 12,5€/μήνα
2 – μέτρια δαπάνη	150€/έτος ≤ Δαπάνη < 300€/έτος	12,5 ⁺ – 25,0€/μήνα
3 – μεγάλη δαπάνη	300€/έτος ≤ Δαπάνη < 500€/έτος	25,0 ⁺ – 41,7€/μήνα
4 – υπερβολική δαπάνη	500€/έτος ≤ Δαπάνη	> 41,7€/μήνα

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς το φύλο

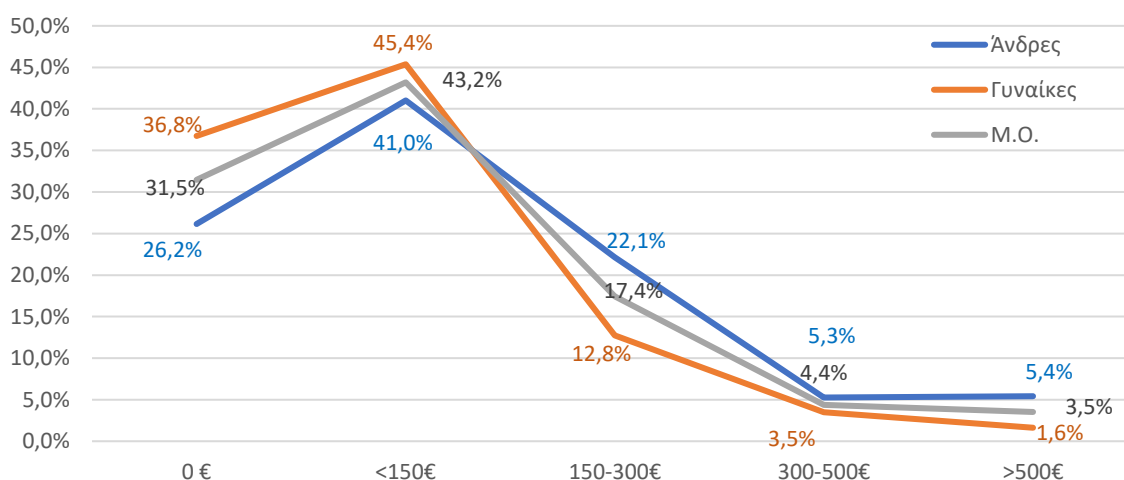
Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα 10 δεν προσδιόρισαν την ετήσια δαπάνη και 3 δεν προσδιόρισαν φύλο. Η κατανομή των υπολοίπων νέων, που κατέγραψαν σχετικά στοιχεία, φαίνεται στους ακόλουθους πίνακες και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 19: Δαπάνη για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο ως προς το φύλο

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο (Άτομα δείγματος)	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
0€ (μηδενική δαπάνη)	169	294	463
<150€ (μικρή δαπάνη)	265	363	629
150-300€ (μέτρια δαπάνη)	143	102	247
300-500€ (μεγάλη δαπάνη)	34	28	62
>500€ (υπερβολική δαπάνη)	35	13	48
Σύνολο ατόμων μελέτης	646	800	1449

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο (Ποσοστά στο φύλο)	Άνδρες	Γυναίκες	Μ.Ο.
0€ (μηδενική δαπάνη)	26,2%	36,8%	31,5%
<150€ (μικρή δαπάνη)	41,0%	45,4%	43,2%
150-300€ (μέτρια δαπάνη)	22,1%	12,8%	17,4%
300-500€ (μεγάλη δαπάνη)	5,3%	3,5%	4,4%
>500€ (υπερβολική δαπάνη)	5,4%	1,6%	3,5%
Σύνολο μελέτης	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 28: Δαπάνη των νέων ανά φύλο για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς τα ποσά

Μελετώντας τους προηγούμενους πίνακες και το γράφημα βλέπουμε ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των νέων (Μ.Ο. 31,5%), δηλαδή ένας στους τρεις, δεν δαπανά καθόλου χρήματα για ηλεκτρονικές συσκευές όλο τον χρόνο. Το μεγαλύτερο μέρος των νέων (Μ.Ο. 43,2%), δηλαδή περισσότεροι από δύο στους πέντε δαπανούν μικρά ποσά για τις συσκευές, λιγότερο από 150 τον χρόνο ή 12,5€ τον μήνα. Λίγοι νέοι (Μ.Ο. 17,4%) δαπανούν μέτρια ποσά, κατά μέσο όρο 225€ τον χρόνο ή σχεδόν 19€ τον μήνα. Πολύ λιγότεροι νέοι (Μ.Ο. 7,9%) δαπανούν περισσότερο από 300€ τον χρόνο ή 25€ τον μήνα.

Τα παραπάνω ποσά σε κάποιους ή σε κάποιες οικογένειες μπορεί να φαντάζουν μικρά και αστεία αλλά για κάποιους άλλους ή άλλες οικογένειες μπορεί να είναι υπερβολικά.

Το γεγονός ότι το 31,5% των νέων δεν δαπανά ούτε ένα ευρώ τον χρόνο για αναβάθμιση, συντήρηση ή επισκευές των συσκευών και των προγραμμάτων-εφαρμογών του, που δεν είναι μόνο για διασκέδαση και παιχνίδι αλλά και για έρευνα, μελέτη και εργασία, πρέπει να αναλυθεί από πιο ειδικούς επιστήμονες. Ίσως δηλώνει πως μετά την απόκτηση των συσκευών οι νέοι και οι οικογένειες δεν είχαν την οικονομική ευχέρεια να αναβαθμίσουν τις συσκευές ή/και τα προγράμματά τους ή ότι οι εφαρμογές και τα προγράμματα που χρησιμοποιούν πιθανόν να μην είναι γνήσια.

Αν μελετήσουμε συγκριτικά τα ποσά που ξοδεύουν τα δυο φύλα ως προς τις κλίμακες δαπανών, παρατηρούμε ότι από 150€ και περισσότερα τον χρόνο βαίνουν εμφανώς αυξητικά στους άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες,. Δηλαδή οι γυναίκες δαπανούν ως επί το πλείστον μικρότερα ποσά από τους άνδρες.

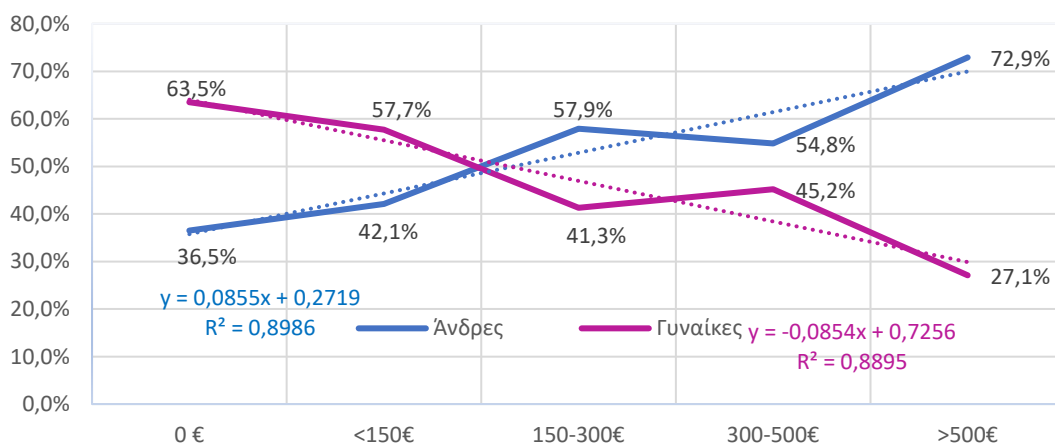
Εμφανής είναι η διαφορά στα μεγαλύτερα των 500€ ποσά τον χρόνο με τους άνδρες που τα δαπανούν να είναι πάνω από 2,5 φορές περισσότεροι από τις γυναίκες (το 269% των γυναικών). Το αντίθετο συμβαίνει στα μηδενικά ποσά όπου οι γυναίκες είναι σχεδόν διπλάσιες των ανδρών. Γενικά, οι γυναίκες είναι πιο συντηρητικές από τους άνδρες στις δαπάνες για Η. Σ.

Σε επόμενη παράγραφο θα δούμε και τα απόλυτα ποσά που δαπανούν τα δυο φύλα.

Πίνακας 20: Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο (Ποσοστά στη δαπάνη)

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο (Ποσοστά στη δαπάνη)	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
0€ (μηδενική δαπάνη)	36,5%	63,5%	100,0%
<150€ (μικρή δαπάνη)	42,1%	57,7%	99,8%
150-300€ (μέτρια δαπάνη)	57,9%	41,3%	99,2%
300-500€ (μεγάλη δαπάνη)	54,8%	45,2%	100,0%
>500€ (υπερβολική δαπάνη)	72,9%	27,1%	100,0%
Σύνολο μελέτης	44,6%	55,2%	99,8%

Σημ. Οι διαφορές που εμφανίζονται στα Σύνολα ($\neq 100,0\%$) οφείλονται στο ότι 3 άτομα δεν δήλωσαν φύλο και κάποια άλλα δεν δήλωσαν δαπάνη

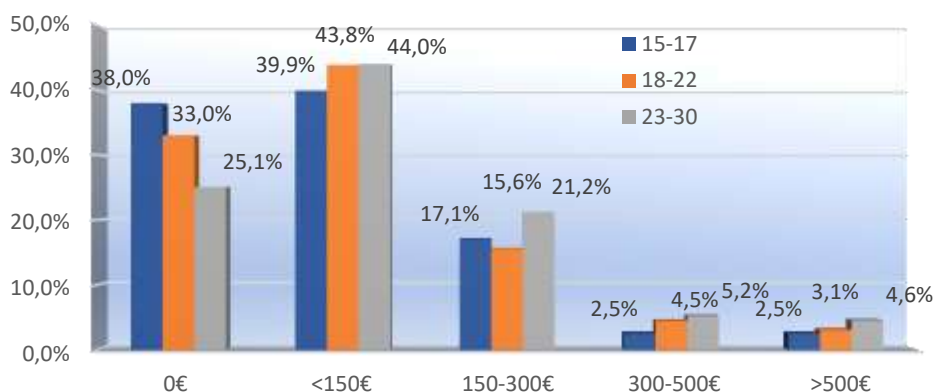
Γράφημα 29: Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο - Ποσοστά στη δαπάνη

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς την ηλικία

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα 11 δεν προσδιόρισαν την ετήσια δαπάνη και 42 δεν προσδιόρισαν την ηλικία τους. Η κατανομή των υπολοίπων νέων, που κατέγραψαν σχετικά στοιχεία, φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 21: Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς την ηλικία

% Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ανά ηλικία	15-17	18-22	23-30	M.O.
0€ (μηδενική δαπάνη)	38,0%	33,0%	25,1%	32,0%
<150€ (μικρή δαπάνη)	39,9%	43,8%	44,0%	42,6%
150-300€ (μέτρια δαπάνη)	17,1%	15,6%	21,2%	18,0%
300-500€ (μεγάλη δαπάνη)	2,5%	4,5%	5,2%	4,1%
>500€ (υπερβολική δαπάνη)	2,5%	3,1%	4,6%	3,4%
Σύνολο μελέτης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 30: Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς την ηλικία

Μελετώντας τον προηγούμενο πίνακα βλέπουμε ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των νέων (Μ.Ο. 32,0%¹³ ως προς την ηλικία), δεν δαπανά καθόλου χρήματα, όλο τον χρόνο, για ηλεκτρονικές συσκευές.

Αναλύοντας τα στοιχεία ανά ηλικιακή ομάδα, παρατηρούμε ότι πολλοί νέοι 15-17 ετών, 38,0%, δηλαδή σχεδόν 4 στους 10, δεν δαπανούν ούτε ένα ευρώ, μέγεθος που μειώνεται με την αύξηση της ηλικίας, με το 33,0% της ηλικιακής ομάδας 18-22 ετών, δηλαδή 3 στους 10 και, το 25,1%, δηλαδή 2,5 νέοι στους 10 να μην δαπανούν καθόλου χρήματα. Αυτό πιθανόν να οφείλεται σε δυο λόγους: Πρώτος, οι απαιτήσεις των νέων 15-17 ετών σε ηλεκτρονικές συσκευές και προγράμματα δεν μεταβάλλονται με τις ίδιες ανάγκες που μεταβάλλονται σε μεγαλύτερες ηλικίες και δεύτερος, οι οικονομικές δυνατότητες των νέων είναι πιο περιορισμένες στις μικρότερες ηλικίες.

Όπως και στην περίπτωση της ανάλυσης ως προς το φύλο, έτσι και στην ανάλυση ως προς την ηλικία, ο κύριος όγκος των νέων (32,0% + 42,6% = 74,6% Μ. Ο.) δαπανά ποσά λιγότερα από 150€ τον χρόνο. Οι διαφορές μεταξύ των ηλικιακών ομάδων κρίνονται στατιστικά μη σημαντικές.

Μικρότεροι πληθυσμοί (18,0%) δαπανούν μέτρια ποσά, 150-300€ τον χρόνο, με στατιστικά επίσης μη σημαντικές διαφορές ως προς την ηλικία.

Στις μεγάλες δαπάνες των 300€-500€ τον χρόνο και στις υπερβολικές των >500€ τον χρόνο οι διαφορές φαντάζουν μικρές αλλά είναι υπαρκτές, αυξανόμενες υπέρ των μεγαλύτερων ηλικιών. Το 5,0% της ηλικιακής ομάδας 15-17 ετών, το 7,6% της ομάδας 18-22 ετών και το 9,8% της ομάδας 23-30 ετών δαπανούν περισσότερα από 300€ τον χρόνο.

Παρόλη τη σχετικά μικρή απόλυτη ποσοστιαία διαφορά τους, οι σχετικές διαφορές είναι πολύ μεγάλες.

- Με βάση το ποσοστό 5,0% της ομάδας 15-17 ετών, η ομάδα 18-22 ετών δαπανά 52,0% παραπάνω χρήματα και η ομάδα 23-30 ετών δαπανά 96,0% παραπάνω.
- Η σχετική διαφορά της ομάδας 23-30 ετών από την ομάδα 18-22 ετών είναι +28,9%.

Οι διαφορές δεν είναι ευκαταφρόνητες λόγω των μεγάλων ποσών.

Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς το μορφωτικό επίπεδό τους

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα, 8 δεν προσδιόρισαν την ετήσια δαπάνη και 3 δεν προσδιόρισαν μορφωτικό επίπεδό τους. Η κατανομή των υπολοίπων 1.448 νέων φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Μελετώντας τον πίνακα βλέπουμε ότι το μορφωτικό επίπεδο δεν παρουσιάζει μεγάλη επίδραση στις δαπάνες για ηλεκτρονικές συσκευές αφού ακολουθεί τη γενική κατανομή των νέων. Παρατηρούμε

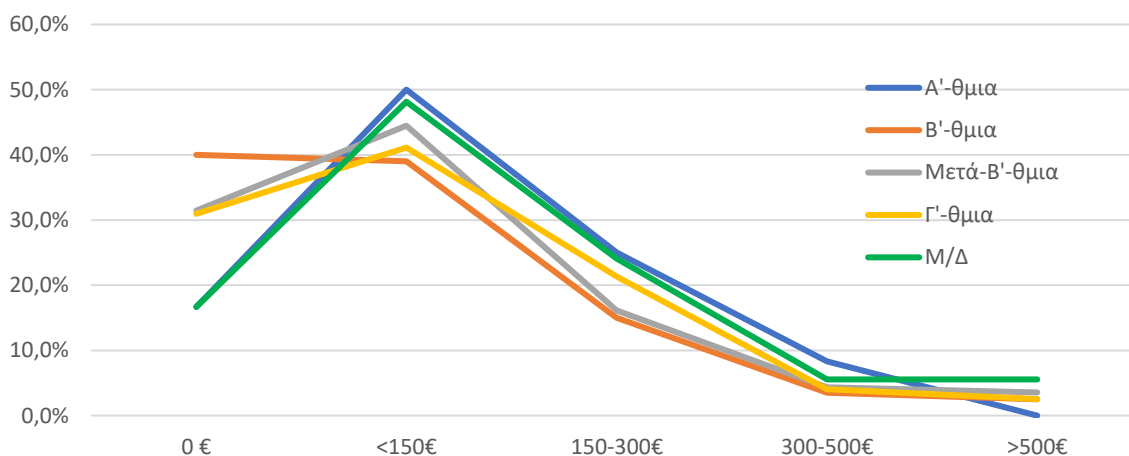
¹³ Η διαφορά (0,5%) που παρουσιάζεται με το 31,5% που εκτιμήθηκε ότι δεν δαπανά χρήματα ως προς το φύλο οφείλεται στο ότι κάποια άτομα δεν δήλωσαν φύλο και κάποια άλλα δεν δήλωσαν ηλικία, ενώ δήλωσαν δαπάνη.

όμως ότι 4 στους 10 νέους με Β'-θμια εκπαίδευση δεν δαπανούν ούτε ένα ευρώ, ενώ 5 στους 10 νέοι με Α'-θμια εκπαίδευση έχουν δαπάνη μικρότερη των 150€ τον χρόνο.. Παρατηρούμε επίσης τη μεγάλη συγκέντρωση (44,5%) σε δαπάνες μέχρι 150€ τον χρόνο.

Πίνακας 22: Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς το μορφωτικό επίπεδό τους

Δαπάνη ως προς το μορφωτικό επίπεδο	Α'-θμια	Β'-θμια	Μετά-Β'-θμια	Γ'-θμια	Μ/Δ	Σύνολο
0€ (μηδενική δαπάνη)	16,7%	40,0%	31,5%	31,0%	16,7%	29,4%
<150€ (μικρή δαπάνη)	50,0%	39,0%	44,5%	41,1%	48,1%	44,5%
150-300€ (μέτρια δαπάνη)	25,0%	15,0%	16,1%	21,3%	24,1%	18,7%
300-500€ (μεγάλη δαπάνη)	8,3%	3,5%	4,4%	4,1%	5,6%	5,4%
>500€ (υπερβολική δαπάνη)	0,0%	2,5%	3,6%	2,5%	5,6%	2,0%
Σύνολο μελέτης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 31: Δαπάνη των νέων για ηλεκτρονικές συσκευές τον χρόνο, ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Χρήματα που δαπανώνται σε ηλεκτρονικές συσκευές από τους νέους

Κάναμε τις ακόλουθες παραδοχές για τη δαπάνη (δ) που πραγματοποιήθηκε από όσους νέους 15-30 χρονών δήλωσαν την αντίστοιχη κλίμακα:

Πίνακας 23: Υπολογισμός δαπάνης για Η.Σ.

Δαπάνη που δηλώθηκε	Δαπάνη που υπολογίστηκε
$\delta \leq 150\text{€}$	75€
$150\text{€} < \delta \leq 300\text{€}$	225€
$300\text{€} < \delta \leq 500\text{€}$	400€
$500\text{€} < \delta$	600€

Με τις παραπάνω υποθέσεις εκτιμήσαμε ότι κάθε νέος του δείγματος δαπανά κατά 107,9€¹⁴ Μ.Ο. τον χρόνο και επειδή οι νέοι 15-30 χρονών έχουν εκτιμηθεί σε 2.050.751 στην Ελλάδα, εκτιμήθηκε ότι:

Οι νέοι 15-30 χρονών της Ελλάδας ξοδεύουν 221.280.137€ τον χρόνο για συντήρηση, επισκευές και αναβάθμιση των ηλεκτρονικών συσκευών και προγραμμάτων τους.

Η περαιτέρω ανάλυση των δεδομένων στα δυο φύλα έδειξε ότι οι άνδρες ξοδεύουν σε ηλεκτρονικές συσκευές κατά Μ.Ο. 134,13€ τον χρόνο και οι γυναίκες 86,47€, δηλαδή 55,1% περισσότερα ποσά.

¹⁴ $75,0\text{€} \times 629 \text{ νέοι} + 225,0\text{€} \times 247 \text{ νέοι} + 400,0\text{€} \times 62 \text{ νέοι} + 600,0\text{€} \times 48 \text{ νέοι} = 156.350,0\text{€}$ τον χρόνο οι 1449 νέοι, ή, 107,9€ τον χρόνο κάθε νέος (Μ. Ο.).

$107,9\text{€}/\text{νέοι} \times 2.050.571 \text{ Έλληνες νέοι} = 221.280.137\text{€}$ τον χρόνο οι νέοι 15-30 χρονών της Ελλάδας

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών στα κοινωνικά δίκτυα (Κ. Δ.)

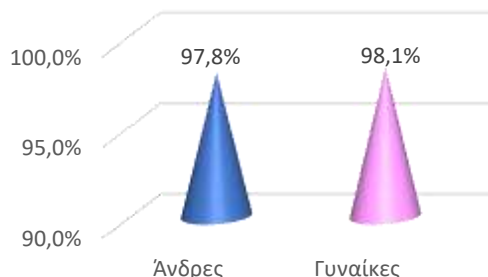
Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα από τους νέους

Από το δείγμα των 1.459 ατόμων τα 29 (2,0%) δεν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές για να επισκέπτονται κοινωνικά δίκτυα, έτσι, από την έρευνα συνάγεται ότι 1430 άτομα, δηλαδή **το 98,0% των νέων 15–30 ετών, επισκέπτεται τα κοινωνικά δίκτυα όπως το Facebook, Twitter, Instagram, το LinkedIn κ.ά.**

Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα ως προς το φύλο του δείγματος

Από τον επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των δυο φύλων στη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για επίσκεψη στα κοινωνικά δίκτυα.

Κοινωνικά δίκτυα ως προς το φύλο	Άτομα δείγματος	Χρήστες	Επισκέπτονται Κ. Δ.
Άνδρες	650	636	97,8%
Γυναίκες	806	791	98,1%
Δεν δήλωσαν φύλο	3	3	100,0%
ΣΥΝΟΛΟ	1.459	1.430	98,0%

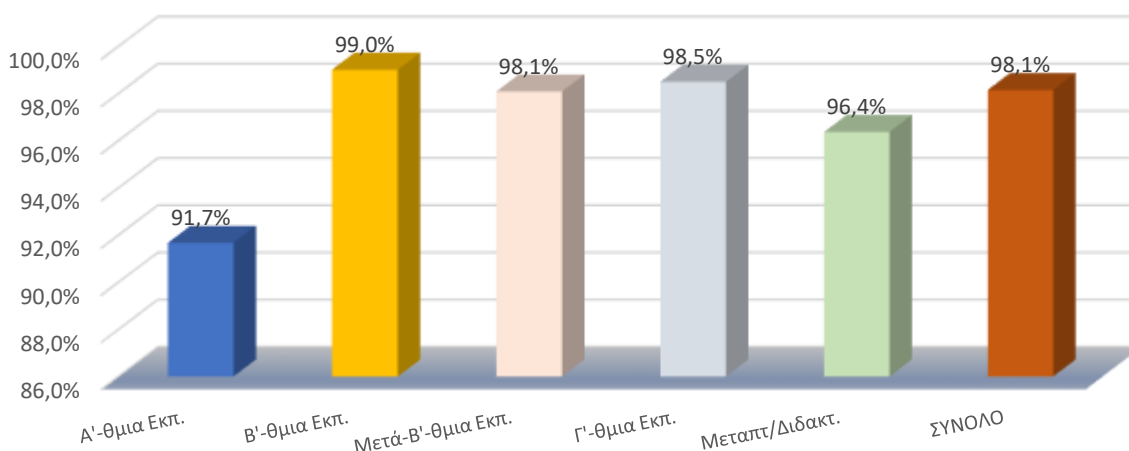
Γράφημα 32: Νέοι που επισκέπτονται Κ.Δ. ως προς το φύλο

Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Όπως παρατηρήσαμε στην περίπτωση της (γενικής) χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών, έτσι και στην επίσκεψη και χρήση των κοινωνικών μέσων το μορφωτικό επίπεδο δεν φαίνεται να επιδρά.

Πίνακας 24: Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα δείγματος	Χρήστες Κ.Δ.	% Χρήστες Κ.Δ./ Μορφωτικό Επίπεδο
Α'-θμια Εκπ.	12	11	91,7%
Β'-θμια Εκπ.	201	199	99,0%
Μετά-Β'-θμια Εκπ.	989	970	98,1%
Γ'-θμια Εκπ.	199	196	98,5%
Μεταπ./Διδακτορικά	55	53	96,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1.456	1.429	98,1%

Γράφημα 33: Χρήστες Η.Σ. στα κοινωνικά δίκτυα /Μορφωτικό επίπεδό τους

Παρατηρούμε ότι το 98,1% κατά Μ. Ο. των νέων επισκέπτεται τα κοινωνικά δίκτυα με μια μικρή αρνητική απόκλιση 6,4% από τη μέση τιμή των νέων με Α'θμιο εκπαιδευτικό επίπεδο. Η απόκλιση

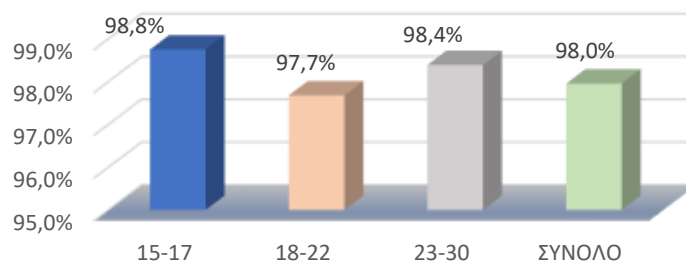
αυτή δεν επηρεάζει καθόλου τον Μ.Ο. των υπολοίπων λόγω του μικρού πληθικού αριθμού της ομάδας ($\chi_{\text{ομ}} = 11$ νέοι στους 1429, δηλαδή $\chi_{\text{ομ}}/\chi_{\text{δ}} = 0,0077$). Αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι αν αφαιρέσουμε την Α'-θμια ομάδα ο Μ.Ο. των υπολοίπων (1418/1444) παραμένει ο ίδιος.

Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα ως προς την ηλικία των χρηστών

Είναι σημαντικό να ερευνήσουμε ποιές ηλικιακές ομάδες χρησιμοποιούν περισσότερο τις ηλεκτρονικές συσκευές για κοινωνικές επικοινωνίες και ποιές λιγότερο. Ο επόμενος πίνακας και το αντίστοιχο γράφημα μας δίνουν αυτές τις πληροφορίες που δείχνουν τη συμμετοχή των μελών κάθε ομάδας στα κοινωνικά δίκτυα και μας πληροφορούν ότι κατά μέσο όρο το 98,0% των νέων 15-30 ετών επισκέπτεται τα κοινωνικά δίκτυα και ότι δεν υπάρχει καμιά στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ τους λόγω ηλικίας.

Πίνακας 25: Συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα ως προς την ηλικία των χρηστών

Ηλικία νέων και χρήση κοινωνικών δικτύων	Άτομα στο δείγμα	Άτομα της ομάδας που επισκέπτονται το Κ.Δ.	% της ηλικιακής ομάδας που επισκέπτονται τα Κ.Δ.
15-17	160	158	98,8%
18-22	947	925	97,7%
23-30	310	305	98,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1417	1388	98,0%

Γράφημα 34: Επισκέψεις κοινωνικών δικτύων από ηλικιακές ομάδες

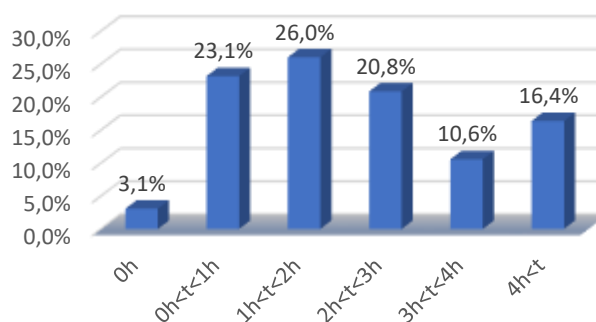
Χρόνος που δαπανάται σε κοινωνικά δίκτυα

Τα κοινωνικά δίκτυα είναι ένας από τους πιο αγαπημένους τρόπους επίσκεψης των νέων (και όχι μόνον).

Αξιοσημείωτο πάντως, αν και μικρό, είναι το γεγονός ότι το 3,1% των νέων που απάντησαν στην ερώτηση αυτή δήλωσαν ότι δεν ασχολούνται καθόλου με τα κοινωνικά δίκτυα.

Οι περισσότεροι νέοι (49,1%) που επισκέπτονται τα κοινωνικά δίκτυα, δαπανούν έως δυο ώρες κάθε μέρα, ενώ σχεδόν το 70% (=23,1%+26,0%+20,8%) επισκέπτεται μέχρι 3 ώρες κάθε μέρα τις σελίδες των κοινωνικών δικτύων. Φυσικά, μεγάλο είναι και το ποσοστό 27,0% (=10,6%+16,4%) των νέων που ξοδεύουν περισσότερο από 3 ώρες κάθε μέρα στις σελίδες των κοινωνικών δικτύων.

Χρόνος στα κοινωνικά δίκτυα	Χρήστες Κ.Δ.	% Χρηστών Κ. Δ.
0h	44	3,1%
0h<t<1h	331	23,1%
1h<t<2h	372	26,0%
2h<t<3h	298	20,8%
3h<t<4h	151	10,6%
4h<t	234	16,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1430	100,0%

Γράφημα 35: Χρόνος που δαπανάται σε κοινωνικά δίκτυα

Αν δεχθούμε ως χρόνο που δαπανάται το μέσο του εκάστοτε διαστήματος (π.χ. 0,5h, 1,5h, 2,5h, κ.ο.κ.) και ως μέγιστο χρόνο τις 6 ώρες, τότε ο μέσος ημερήσιος χρόνος που δαπανά στα κοινωνικά δίκτυα ένας νέος είναι 2,38h ή 2h και 23min.

Παρατηρούμε ότι ενώ στα κοινωνικά δίκτυα ο κύριος χρόνος είναι μέχρι 2 ώρες την ημέρα, η ενασχόληση γενικά με τις ηλεκτρονικές συσκευές εστιάζεται κύρια σε περισσότερο από 4 ώρες.

Η παρούσα έρευνα δεν έχει σκοπό να ερμηνεύσει αν ο χρόνος αυτός είναι μεγάλος ή μικρός. Αυτό είναι αντικείμενο άλλων επιστημών, πέραν της μαθηματικής επιστήμης που τον εκτιμά.

Σημείωση:

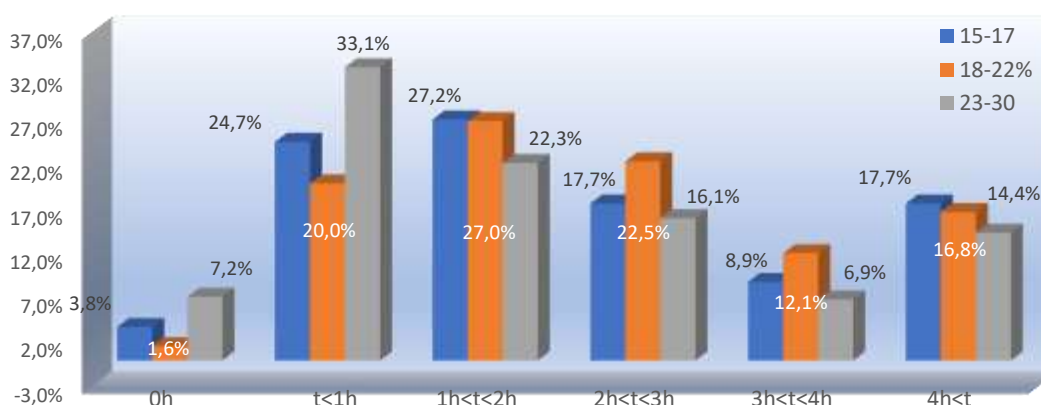
Στους χρόνους 0h, 0h<t<1h και 1h<t<2h τα ποσοστά των χρηστών Κ. Δ. είναι μεγαλύτερα των ποσοστών των χρηστών γενικά Η. Σ. Αυτό συμβαίνει γιατί τα ποσοστά αναφέρονται ανεξάρτητα σε κάθε ερευνώμενη παράμετρο και δεν είναι συγκρίσιμα μεταξύ τους.

Χρόνος χρήσης συσκευών για κοινωνικά δίκτυα ως προς την ηλικία των χρηστών

Η έρευνα του χρόνου που δαπανά κάθε ηλικιακή ομάδα στα κοινωνικά δίκτυα θα βοηθήσει ερευνητές και μελετητές άλλων επιστημονικών χώρων στις δικές τους έρευνες και αναλύσεις. Η διττή (διδιάστατη) κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες και χρόνο χρήσης παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 26: Κατανομή του χρόνου που δαπανάται από κάθε ηλικιακή ομάδα στα κοινωνικά δίκτυα

Χρόνος ↓ Ηλικία →	15-17	18-22	23-30	Μ. Ο. χρόνου
t=0h	3,8%	1,6%	7,2%	3,2%
t<1h	24,7%	20,0%	33,1%	23,8%
1h≤t<2h	27,2%	27,0%	22,3%	26,8%
2h≤t<3h	17,7%	22,5%	16,1%	21,5%
3h≤t<4h	8,9%	12,1%	6,9%	10,9%
4h≤t	17,7%	16,8%	14,4%	16,9%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	

Γράφημα 36: Χρόνος που δαπανάται στα κοινωνικά δίκτυα ανά ηλικιακή ομάδα

Από τον προηγούμενο πίνακα και το γράφημα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο πλήθος νέων (23,8% + 26,8% = 50,6%), δηλαδή οι μισοί νέοι χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές έως δυο ώρες την ημέρα όταν επισκέπτονται τα κοινωνικά δίκτυα, επίσης σημαντικός αριθμός νέων (21,5%), δηλαδή δυο στους δέκα, τις χρησιμοποιούν για δυο με τρεις ώρες. Ο χρόνος αυτός δεν μπορεί να θεωρηθεί μικρός, ειδικά όταν αναφέρεται στο 51,9% των νέων 15-17 ετών και στο 47,0% των νέων 18-22 ετών που έχουν ηλικίες με βεβαρυσμένες σχολικές και ακαδημαϊκές υποχρεώσεις.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων

Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων από τους νέους

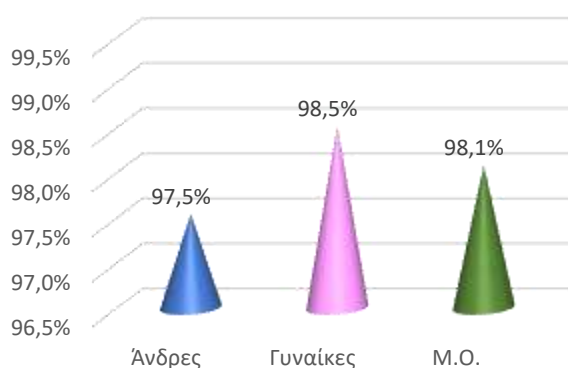
Από τους 1459 νέους που έλαβαν μέρος στην έρευνα, οι 28 δεν απάντησαν στην ερώτηση αυτή, έτσι τα αποδεκτά ερωτηματολόγια είναι 1.431 που επειδή ήταν όλα θετικά δηλώνουν ότι **το 98,1% των νέων της έρευνας χρησιμοποιεί ηλεκτρονικές συσκευές για να αναζητήσει πληροφορίες και στοιχεία**, κύρια μέσω του internet.

Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με το φύλο του χρήστη

Από τους 1431 νέους που απάντησαν στη σχετική ερώτηση, οι 634 ήταν άνδρες, οι 794 γυναίκες και 3 δεν απάντησαν ως προς το φύλο τους.

Έρευνα και αναζήτηση στοιχείων	Άτομα δείγματος	Άτομα δείγματος	% δείγματος που αναζητούν στοιχεία
Άνδρες	650	634	97,5%
Γυναίκες	806	794	98,5%
Δεν δήλωσαν φύλο	3	3	100,0%
ΣΥΝΟΛΟ	1459	1431	98,1%

Από τα στοιχεία φαίνεται πως το φύλο δεν παίζει κανένα ρόλο στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων.

Γράφημα 37: Αναζητούν στοιχεία ως προς το φύλο

Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Από τα 1459 ερωτηματολόγια αποδεκτά ήταν τα 1430 για την κατανομή των χρηστών ηλεκτρονικών συσκευών στην αναζήτηση στοιχείων.

Η κατανομή φαίνεται στον επόμενο πίνακα και στο σχετικό γράφημα από όπου φαίνεται ότι σχεδόν όλοι οι νέοι, 98,1% κατά Μ.Ο., χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για να αναζητήσουν στοιχεία, συνήθως στο διαδίκτυο ή μέσω διαδικτύου σε συγκεκριμένες βιβλιοθήκες.

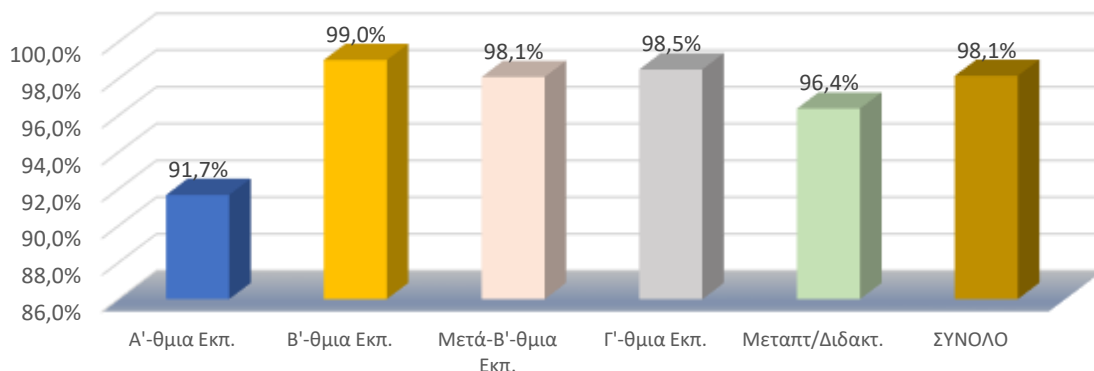
Παρατηρούμε ότι το 98,1% κατά Μ. Ο. των νέων αναζητούν στοιχεία χρησιμοποιώντας της ηλεκτρονικές συσκευές τους, με μια αρνητική απόκλιση από τη μέση τιμή κατά το 6,4% των νέων με Α'-θμιο εκπαιδευτικό επίπεδο. Η απόκλιση αυτή δεν επηρεάζει καθόλου τον Μ.Ο. των υπολοίπων λόγω του μικρού πληθικού αριθμού της ομάδας ($N_{\text{ομ}} = 11$ νέοι στους 1429, και λόγω του $N_{\text{ομ}}/N_{\text{δ}} = 0,0077$ που τείνει στο μηδέν και καθιστά το εύρημα πολύ αδύναμο). Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι αν αφαιρέσουμε την Α'-θμια ομάδα από την κατανομή, ο Μ.Ο. των υπολοίπων (1418/1444) παραμένει ο ίδιος 98,1%.

Μια ερμηνευτική προσέγγιση είναι ότι οι έχοντες χαμηλό μορφωτικό επίπεδο δεν ερευνούν ούτε αναζητούν πολλά στοιχεία με τις Η.Σ. τους.

Σημείωση: Το ίδιο εύρημα παρουσιάστηκε και στην περίπτωση των κοινωνικών δικτύων.

Πίνακας 27: Έρευνα και αναζήτηση στοιχείων ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα Δείγματος	Άτομα που ερευνούν και αναζητούν στοιχεία	% ατόμων που ερευνούν/άτομα ίδιας εκπαίδευσης
Α'-θμια Εκπ.	12	11	91,7%
Β'-θμια Εκπ.	201	199	99,0%
Μετά-Β'-θμια Εκπ.	989	970	98,1%
Γ'-θμια Εκπ.	199	196	98,5%
Μεταπτ/Διδακτ.	55	53	96,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	1429	98,1%

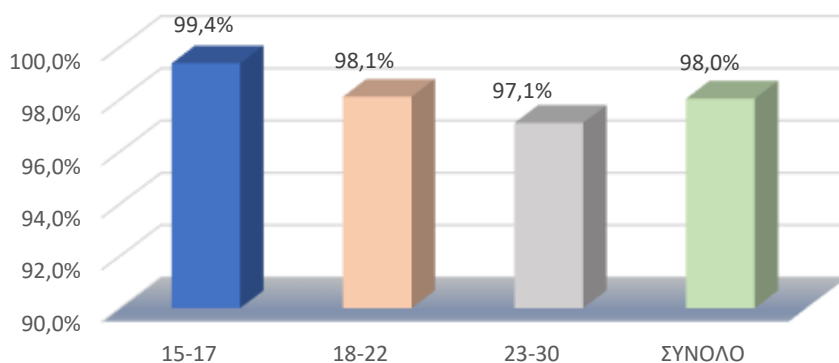
Γράφημα 38: Χρήστες Η. Σ. για έρευνα ως προς το μορφωτικό επίπεδό τους

Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με την ηλικία των νέων

Από τους νέους του δείγματος 28 δεν δήλωσαν αν χρησιμοποιούν ή όχι τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα και από τα 1431 αποδεκτά ερωτηματολόγια σε άλλα 42 δεν δηλώθηκε η ηλικία. Η κατανομή σε ηλικιακές ομάδες και το ποσοστό τους στο δείγμα φαίνονται στον επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 28: Ηλικία νέων που αναζητούν στοιχεία

Ηλικία νέων που αναζητούν στοιχεία	Άτομα στο δείγμα	Άτομα που αναζητούν στοιχεία	% της ηλικιακής ομάδας που ερευνούν στο διαδίκτυο
15-17	160	159	99,4%
18-22	947	929	98,1%
23-30	310	301	97,1%
ΣΥΝΟΛΟ	1417	1389	98,0%

Γράφημα 39: Νέοι που αναζητούν στοιχεία και ερευνούν στο διαδίκτυο ως προς την ηλικία

Παρατηρούμε ότι το 98,0% των νέων χρησιμοποιούν τις συσκευές τους και για αναζήτηση στοιχείων στο διαδίκτυο ή μέσω του διαδικτύου, π.χ. να μάθουν τί ώρα θα περάσει το λεωφορείο της ΧΧΧ γραμμής από την ΥΥΥ στάση. Οι μικρές αποκλίσεις από τον Μ.Ο. (+1,4% για την ομάδα 15-18 ετών και -0,9% για την ομάδα 23-30 ετών) δεν θεωρούνται στατιστικά σημαντικές.

Χρόνος που δαπανάται για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα

Είναι γνωστό ότι το Internet δημιουργήθηκε για να καλύψει επιστημονικές, ερευνητικές και στρατιωτικές ανάγκες επικοινωνίας και προσπέλασης σε βιβλιοθήκες θεμάτων και στοιχείων και ως παράπλευρες υπηρεσίες δημιουργήθηκαν τα εμπορικά, επιχειρηματικά, οικονομικά και κοινωνικά υποστρώματα. Δεν νοείται πλέον επιχείρηση μικρή ή μεγάλη, επιστήμονας νέος ή έμπειρος ακόμα

και απλοί άνθρωποι που στην καθημερινότητά τους να μην απαιτείται η αναζήτηση κάποιων στοιχείων στο διαδίκτυο.

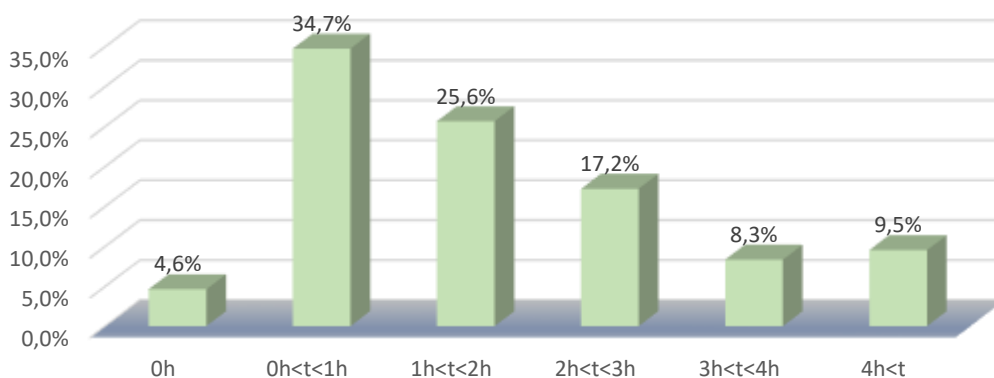
Στον επόμενο πίνακα παραθέτουμε τα στοιχεία χρόνου χρήσης των ηλεκτρονικών συσκευών για αναζήτηση στοιχείων. Φυσικά η έρευνα αυτή αναφέρεται μόνον στους νέους 15 – 30 ετών.

Παρατηρούμε ότι ένα μικρό, αλλά υπαρκτό ποσοστό νέων (4,6%) δεν αναζητά κάτι στο διαδίκτυο.

Παρατηρούμε επίσης ότι ο κύριος όγκος των χρηστών 60,3% (34,7%+25,6%) δαπανά μέχρι 2 ώρες την ημέρα για την αναζήτηση διάφορων στοιχείων.

Πίνακας 29: Χρόνος που δαπανάται για έρευνα στοιχείων

Χρόνος που δαπανάται για έρευνα στοιχείων	Χρήστες	% Χρηστών
0h	66	4,6%
0h<t<1h	497	34,7%
1h<t<2h	367	25,6%
2h<t<3h	246	17,2%
3h<t<4h	119	8,3%
4h<t	136	9,5%
ΣΥΝΟΛΟ	1431	100,0%

Γράφημα 40: Χρόνος που δαπανάται για έρευνα στοιχείων

Αν, όπως και στα κοινωνικά δίκτυα, δεχθούμε ως χρόνο που δαπανάται το μέσο του εκάστοτε διαστήματος (π.χ. 0,5h, 1,5h, 2,5h, κ.ο.κ.) και ως μέγιστο χρόνο τις 6 ώρες, τότε ο μέσος χρόνος που δαπανά για έρευνα στοιχείων ένας νέος είναι 1,85h ή 1h και 51min. Ο χρόνος αυτός υπολείπεται του μέσου χρόνου που δαπανά ένας νέος στα κοινωνικά δίκτυα κατά 32min, ή, **ο μέσος χρόνος αναζήτησης από τους νέους στοιχείων μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών είναι κατά 21,2% μικρότερος από τον χρόνο που δαπανάται στα κοινωνικά δίκτυα.**

Πιο αναλυτική εικόνα της χρήσης του χρόνου έρευνας και αναζήτησης στοιχείων στο διαδίκτυο ανά ηλικιακή ομάδα, μας δίνει ο επόμενος πίνακας και το αντίστοιχο γράφημα που παρουσιάζουν τον δαπανώμενο χρόνο ανά ηλικιακή ομάδα και αντίστοιχη χρονική διάρκεια χρήσης.

Παρατηρούμε εύκολα από το γράφημα ότι αν δεν λάβουμε υπ'όψη μας την περίπτωση της μηδενικής χρήσης, οι χρόνοι χρήσης των Η.Σ. για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων μειώνονται αυξανόμενη της διάρκειάς τους, δηλαδή όλο και λιγότεροι νέοι δαπανούν περισσότερο χρόνο αναζήτησης στοιχείων και έρευνας σε αντίθεση με τη γενική χρήση των Η. Σ. που αυξάνεται ως προς τη διάρκεια χρήσης τους. Αυτό σημαίνει ότι οι νέοι ενδιαφέρονται περισσότερο για τις κοινωνικές τους δραστηριότητες παρά για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων; Κατά τη γνώμη μας η έρευνα και αναζήτηση στοιχείων γίνεται στοχευμένα γιατί μόλις ικανοποιηθεί ο ερευνητής εγκαταλείπει τη χρήση. Βέβαια υπάρχουν περιπτώσεις που η αναζήτηση κάποιων στοιχείων μπορεί να κρατήσει ώρες ή και μέρες. Όμως αυτό δεν γίνεται από την πλειοψηφία των νέων αφού αυτοί που χρησιμοποιούν Η.Σ. για

αναζήτηση στοιχείων για περισσότερες από 4 ώρες δεν είναι εκείνοι που έχουν μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς τίτλους.

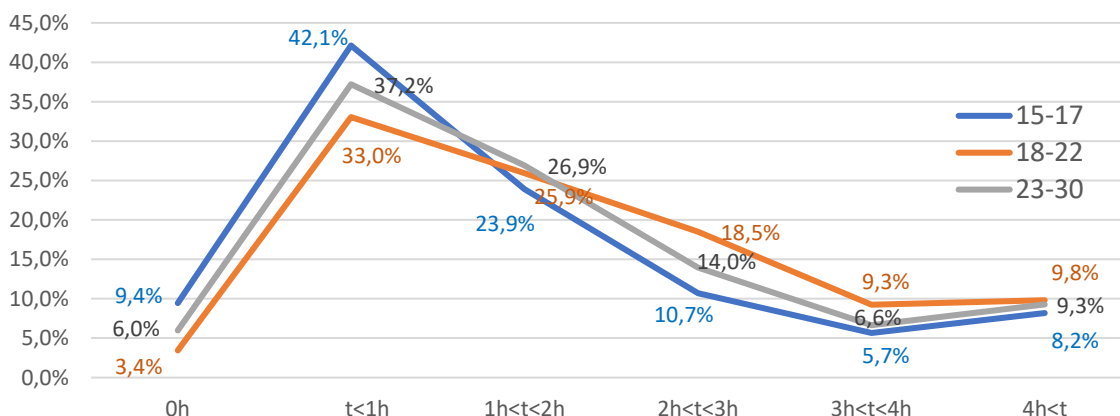
Ο κύριος όγκος κατά Μ. Ο. του δείγματος (34,7%) δαπανά μέχρι μια ώρα την ημέρα ανεξάρτητα ηλικίας, ενώ το 25,6% δαπανά 1-2 ώρες, το 17,2% δαπανά 2-3 ώρες και βαίνουν μειούμενα τα ποσοστά των μεγαλύτερων χρόνων για έρευνα και αναζήτηση.

Χρόνος που δαπανάται για αναζήτηση και έρευνα στοιχείων ως προς την ηλικία

Ο χρόνος που δαπανά κάθε ηλικιακή ομάδα για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα με τις ηλεκτρονικές συσκευές της δίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα.

Πίνακας 30: Χρόνος που δαπανάται από κάθε ηλικιακή ομάδα σε χρήση των συσκευών για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα

Χρόνος ↓ Ηλικία →	15-17	18-22	23-30	Δ. Δ. χρόνο	Σύνολο
0h	9,4%	3,4%	6,0%	2,4%	4,6%
t<1h	42,1%	33,0%	37,2%	26,2%	34,7%
1h<t<2h	23,9%	25,9%	26,9%	16,7%	25,6%
2h<t<3h	10,7%	18,5%	14,0%	35,7%	17,2%
3h<t<4h	5,7%	9,3%	6,6%	9,5%	8,3%
4h<t	8,2%	9,8%	9,3%	9,5%	9,5%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 41: Χρόνος που δαπανάται από κάθε ηλικιακή ομάδα σε χρήση των συσκευών για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα

Από τον πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι οι ηλικιακές ομάδες δεν διαφέρουν στατιστικά σημαντικά ούτε μεταξύ τους ούτε και από τη γενική κατανομή της χρήσης των Η. Σ. για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων.

Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση και ειδήσεις

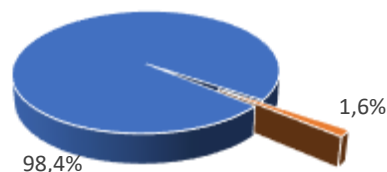
Ενημέρωση και ειδήσεις μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών

Εκατοντάδες ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης υπάρχουν στο INTERNET που προσφέρουν δωρεάν ενημέρωση με γραπτό και προφορικό λόγο, καθώς και με διάφορα άλλα πολυμέσα όπως video κ.ά. Οι ηλεκτρονικές εφημερίδες και τα περιοδικά αλλά και οι αναρτήσεις διαφόρων forum, twitter και blog προσφέρουν επίσης άμεση ενημέρωση στους χρήστες και των πιο απλών ηλεκτρονικών συσκευών.

Από τα 1459 αποδεκτά ερωτηματολόγια στα 24 δεν υπήρχαν απαντήσεις στην ερώτηση αυτή έτσι οι νέοι που απάντησαν θετικά είναι 1435. Η κατανομή φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση	Άτομα	% Χρηστών
Χρησιμοποιούν Η. Σ. για ενημέρωση	1435	98,4%
Δεν χρησιμοποιούν Η. Σ. για ενημέρωση (δεν απάντησαν)	24	1,6%
ΣΥΝΟΛΟ	1459	100,0%

■ Χρησιμοποιούν ■ Δεν Χρησιμοποιούν

Γράφημα 42: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση και ειδήσεις

Παρατηρούμε ότι σχεδόν όλοι οι νέοι χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους και για να ενημερώνονται για διάφορα θέματα που τους ενδιαφέρουν.

Ενημέρωση και ειδήσεις ως το φύλο των νέων

Η κατανομή των χρηστών ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση ως προς το φύλο του χρήστη δεν έδωσε στατιστικά ενδιαφέροντα στοιχεία αφού δεν διαφέρει από την κατανομή ανδρών και γυναικών στο δείγμα (98,3% και 98,4% αντίστοιχα). Δηλαδή οι γυναίκες και οι άνδρες χρησιμοποιούν με την ίδια ένταση τις ηλεκτρονικές συσκευές για ειδήσεις και ενημέρωση.

Πίνακας 31: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση ως προς το φύλο

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση ως προς το φύλο του χρήστη	Άτομα στο δείγμα	Άτομα που χρησιμοποιούν συσκευές για ενημέρωση	% στο δείγμα χρηστών που ενημερώνονται
Άνδρες	650	639	98,3%
Γυναίκες	806	793	98,4%
Δεν δήλωσαν φύλο	3	3	100,0%
ΣΥΝΟΛΟ	1459	1435	98,4%

Ενημέρωση και ειδήσεις ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

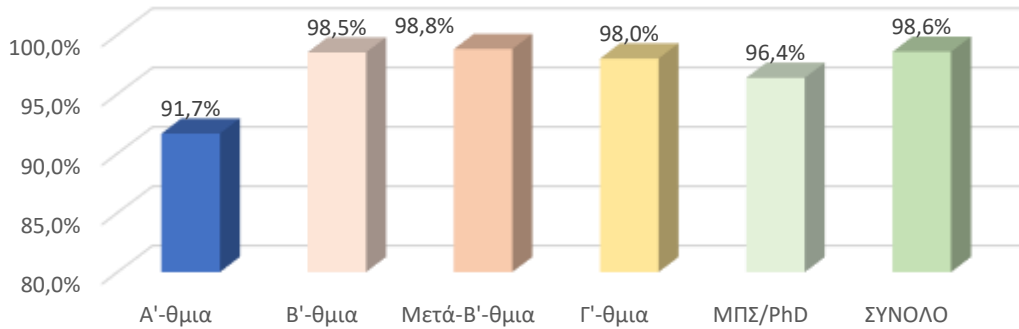
Τρεις νέοι του δείγματος δεν δήλωσαν επίπεδο μόρφωσης ενώ 24 δεν δήλωσαν αν χρησιμοποιούν ή όχι τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για ενημέρωση και ειδήσεις από ηλεκτρονικά ΜΜΕ. Τα 1435 αποδεκτά ερωτηματολόγια δίνουν σημαντικές πληροφορίες για το μορφωτικό επίπεδο των νέων που χρησιμοποιούν της υψηλής τεχνολογίας συσκευές για να ενημερώνονται για τις κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές, πολιτικές και άλλες εξελίξεις.

Κατά μέσο όρο, το 98,6% των νέων που δήλωσαν μορφωτικό επίπεδο ενημερώνεται από τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ για τις διάφορες εξελίξεις, χρησιμοποιώντας τις ηλεκτρονικές συσκευές του.

Μόνη μεγάλη απόκλιση από τον Μ. Ο. παρουσιάζει η ομάδα της Α'-θμιας εκπαίδευσης με απόκλιση σχεδόν 7 εκατοστιαίων μονάδων (91,7%) ερμηνευόμενη ως απόρροια της χαμηλής εκπαίδευσης και της έλλειψης μεγάλου ενδιαφέροντος ως προς κάποια καθημερινά δρώμενα που απαιτούν υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο για πλήρη κατανόηση. Πάντως, λόγω του μικρού πληθικού αριθμού των νέων με Α'-θμια εκπαίδευση (11 νέοι στους 1435) δεν επηρεάζονται τα αποτελέσματα της σχέσης μορφωτικού επιπέδου και ενημέρωσης μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών.

Πίνακας 32: Νέοι που χρησιμοποιούν Η.Σ. για ενημέρωση-ειδήσεις ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Μορφωτικό Επίπεδο Χρήστη	Άτομα δείγματος	Άτομα που χρησιμοποιούν ηλεκτρ. συσκευές για ενημέρωση-ειδήσεις	% νέοι που χρησιμοποιούν ηλεκτρ. συσκευές για ενημέρωση-ειδήσεις
Α'-θμια	12	11	91,7%
Β'-θμια	201	198	98,5%
Μετά-Β'-θμια	989	977	98,8%
Γ'-θμια	199	195	98,0%
ΜΠΣ/PhD	55	53	96,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	1435	98,6%

Γράφημα 43: Νέοι που χρησιμοποιούν Η. Σ. για ενημέρωση-ειδήσεις

Ενημέρωση και ειδήσεις ως προς την ηλικία των νέων

Από τους 1459 νέους που έλαβαν μέρος στην έρευνα, οι 24 δεν απάντησαν αν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές για να ενημερώνονται και να μαθαίνουν ειδήσεις και από όσους απάντησαν 41 δεν δήλωσαν ηλικία, έτσι τα αποδεκτά ερωτηματολόγια για τη συγκεκριμένη πληροφορία είναι 1394. Ο επόμενος πίνακας και το αντίστοιχο γράφημα δείχνουν ότι η ηλικία των νέων δεν επηρεάζει καθόλου τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση και ειδήσεις.

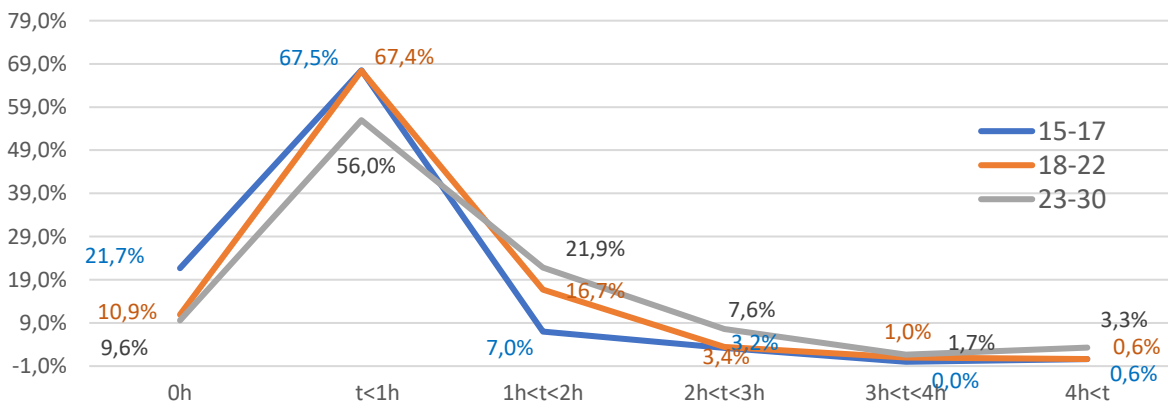
Πίνακας 33: Ενημέρωση και ειδήσεις ως προς την ηλικία

Ηλικία	Άτομα περίπτωσης	Άτομα δείγματος	% Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση ανά ηλικιακή ομάδα
15-17 ετών	157	160	98,1%
18-22 ετών	935	947	98,7%
23-30 ετών	302	310	97,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1394	1417	98,4%

Μια άλλη εικόνα της κατανομής έχουμε μέσω διδιάστατης παρουσίασης του χρόνου που δαπανάται από τις ηλικιακές ομάδες.

Πίνακας 34: Ενημέρωση και ειδήσεις ως προς τη διάρκεια και την ηλικία

Ηλικία → Χρόνος ↓	15-17	18-22	23-30	Σύνολο
0h	21,7%	10,9%	9,6%	11,7%
t<1h	67,5%	67,4%	56,0%	65,2%
1h<t<2h	7,0%	16,7%	21,9%	16,6%
2h<t<3h	3,2%	3,4%	7,6%	4,3%
3h<t<4h	0,0%	1,0%	1,7%	1,0%
4h<t	0,6%	0,6%	3,3%	1,3%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

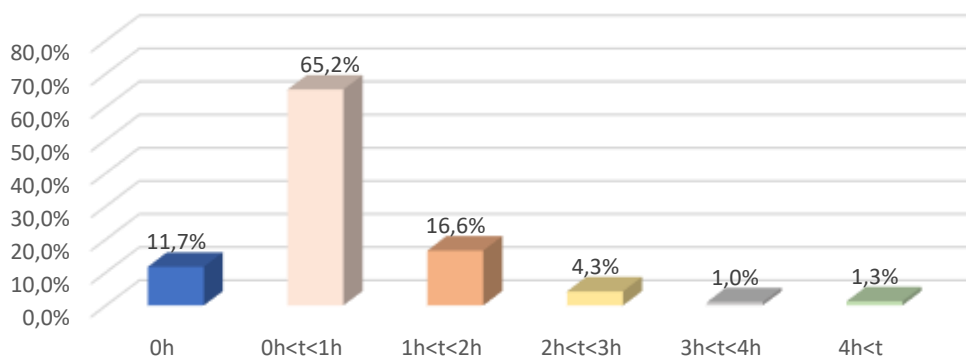
Γράφημα 44: Κατανομή χρόνου που δαπανάται από κάθε ηλικιακή ομάδα σε χρήση των Η. Σ. για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα

Η κατανομή είναι όμοια με τη γενική κατανομή της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών. Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των νέων (67,5% των νέων 15-17, το 67,4% των νέων 18-22 ετών και το 56,0% των νέων 23-30 ετών, 65,2% στο σύνολό τους) δαπανά μέχρι μια ώρα την ημέρα για ενημέρωση και ειδήσεις.

Οι κοινωνιολόγοι και οι πολιτικοί επιστήμονες πρέπει να ερευνήσουν τους λόγους για τους οποίους το 21,7% των νέων παιδιών 15-17 χρονών δεν ενδιαφέρεται καθόλου για τα καθημερινά γεγονότα.

Η συγκεντρωτική κατανομή των χρηστών ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση ως προς τον χρόνο που διαθέτουν έδειξε ότι ένα μη ευκαταφρόνητο ποσοστό (11,7%, που αν σε αυτό προσθέσουμε και τους χρήστες που δεν απάντησαν γίνεται 13,2% του συνόλου του δείγματος) δεν ενημερώνεται καθόλου για τα κοινωνικοπολιτικά και οικονομικά ζητήματα από τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ, ενώ ο κύριος όγκος των νέων (65,2%) δαπανά μέχρι μια ώρα και, το 16,6% δαπανά μια έως δυο ώρες για ενημέρωση και ειδήσεις. Δηλαδή το 81,8% (65,2% + 16,6%) των νέων 15 έως 30 ετών δαπανά έως 2 ώρες την ημέρα για ενημέρωση και ειδήσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες ενημέρωσης, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι πλατφόρμες πωλήσεων, e-shops κ.ά. περνούν σχετικά εύκολα τα μηνύματά τους και προωθούν τα προϊόντα και τις πληροφορίες τους στην πλειονότητα των νέων.

Γράφημα 45: Συγκεντρωτική κατανομή των χρηστών ηλεκτρονικών συσκευών για ενημέρωση ως προς τον χρόνο που διαθέτουν

Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για παιχνίδια-διασκέδαση

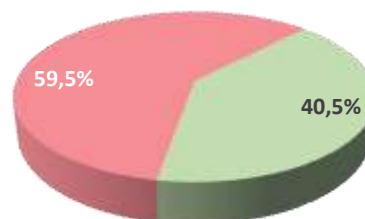
Παιχνίδια-διασκέδαση μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα οι 1432 (98,1%) δήλωσαν χρήση των συσκευών για παιχνίδια.

Αξιοσημείωτο είναι ότι 580 νέοι (το 40,5%) δήλωσαν ότι **δεν παίζουν** ηλεκτρονικά παιχνίδια. Το ποσοστό αυτό θεωρείται πολύ υψηλό επειδή στα ηλεκτρονικά παιχνίδια περιλαμβάνονται και παιχνίδια κρίσης και μνήμης και όχι μόνο διασκέδασης.

Το επόμενο γράφημα δείχνει τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για παιχνίδια-διασκέδαση, που όπως φαίνεται 4 στους 10 νέους δεν παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για παιχνίδια	Άτομα	%
Παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια	852	59,5%
Δεν παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια	580	40,5%
ΣΥΝΟΛΟ	1432	100,0%

■ Παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια
■ Δεν παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια

Γράφημα 46: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών από νέους για παιχνίδια

Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς το φύλο των νέων

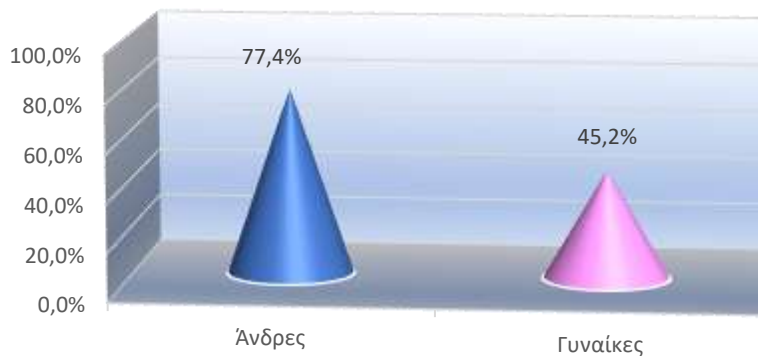
Όπως είδαμε το 40,5% των νέων που έχουν ηλεκτρονική συσκευή δεν τη χρησιμοποιούν για να "παίζουν" κάποιο παιχνίδι, αυτό μας οδηγεί στην ανάγκη να ερευνήσουμε αν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών στη μη χρήση των συσκευών για παιχνίδια και διασκέδαση.

Στον επόμενο πίνακα δίνουμε τις κατανομές των νέων που έχουν συσκευές και τις χρησιμοποιούν και για διασκέδαση. Από τα δεδομένα φαίνεται ότι το 77,4% (δηλαδή σχεδόν 78 στους 100) των ανδρών που έχουν συσκευές τις χρησιμοποιούν και για διασκέδαση, σε αντίθεση με τις γυναίκες που χρησιμοποιούν τις συσκευές πιο λίγο, 45 στις 100. Το εύρημα δείχνει ότι το φύλο παίζει σημαντικό ρόλο στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για παιχνίδια και διασκέδαση.

Από τα στοιχεία του πίνακα και του διαγράμματος είναι φανερό πως οι άνδρες "παίζουν" διάφορα παιχνίδια και διασκεδάζουν μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών πολύ περισσότερο από τις γυναίκες.

Πίνακας 35: Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς το φύλο

Φύλο	Άτομα που έχουν ηλεκτρ. συσκευή	Άτομα που "παίζουν"	% των ατόμων που έχουν συσκευές "παίζουν"
Άνδρες	636	492	77,4%
Γυναίκες	796	360	45,2%
Σύνολο	1432	852	59,5%

Γράφημα 47: Χρήση των συσκευών για διασκέδαση και παιχνίδια ως προς το φύλο των χρηστών

Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Είναι πολύ ενδιαφέρον να μελετήσουμε τη συμπεριφορά των νέων στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών τους για παιχνίδια και διασκέδαση, ως προς το μορφωτικό επίπεδό τους.

Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα υπάρχει η σχετική κατανομή όπου παρατηρούμε ότι κατά Μ.Ο. μόνο το 58,5% των νέων που δήλωσαν εκπαιδευτικό επίπεδο "παίζει" παιχνίδια και διασκεδάζει μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών του.

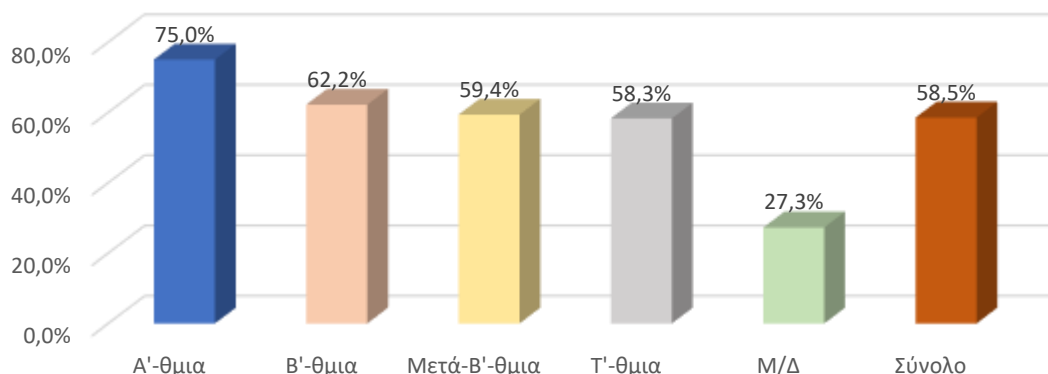
Παρατηρούμε επίσης ότι υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις από τη Μ.Τ. Η ομάδα των νέων με πρωτοβάθμια εκπαίδευση αποκλίνει κατά +16,5% (75,0% - 58,5%) ή, αποκλίνει της Μ.Τ. κατά +28,2% αυτής. Η απόκλιση αυτή θεωρείται στατιστικά σημαντική. Η ομάδα των εχόντων μεταπτυχιακό ή/και διδακτορικό τίτλο σπουδών αποκλίνει και αυτή, αλλά αντίρροπα, κατά -31,2% (27,3% - 58,5%) ή, αποκλίνει της Μ.Τ. κατά -53,3% αυτής. Η απόκλιση και αυτής της ομάδας είναι πολύ σημαντική. Οι άλλες ομάδες δεν παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικές αποκλίσεις.

Μια ερμηνεία που μπορεί να δοθεί για την κατανομή αυτή είναι ότι οι έχοντες χαμηλό μορφωτικό επίπεδο αρέσκονται στη χρήση των συσκευών για παιχνίδια παρά για αναζήτηση στοιχείων και άλλων δράσεων που απαιτούν υψηλότερη μόρφωση. Αντίθετα, οι νέοι 23-30 ετών έχουν περισσότερες υποχρεώσεις ακόμα και οικογενειακές και επαγγελματικές και έτσι ο διαθέσιμος χρόνος για παιχνίδια και διασκέδαση είναι λιγότερος.

Πίνακας 36: Παιγνίδια και διασκέδαση ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Μορφωτικό επίπεδο	Άτομα στο δείγμα	Άτομα που "παίζουν"	% άτομα που παίζουν/δείγμα
A'-θμια	12	9	75,0%
B'-θμια	201	125	62,2%
Μετά-B'-θμια	989	587	59,4%
T'-θμια	199	116	58,3%
M/Δ	55	15	27,3%
Σύνολο ατόμων που δήλωσαν μορφωτικό επίπεδο	1456	852	58,5%

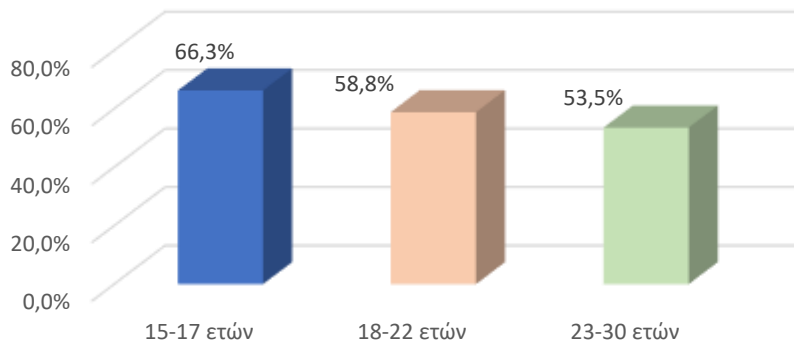
Γράφημα 48: Άτομα που "παίζουν"/άτομα ίδιας εκπαίδευσης στο δείγμα

Παιγνίδια και διασκέδαση ως προς την ηλικία των νέων

Από τους 1435 νέους που δήλωσαν ότι έχουν ηλεκτρονικές συσκευές, οι 1417 δήλωσαν ηλικία και από αυτούς οι 1394 δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για παιγνίδια-διασκέδαση. Η κατανομή σε ηλικιακές ομάδες των 1394 νέων και το ποσοστό των μελών κάθε ομάδας που χρησιμοποιεί τις συσκευές και για παιγνίδια-διασκέδαση, δίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 37: Παιγνίδια και διασκέδαση ως προς την ηλικία

Ηλικία	Άτομα Δείγματος	Άτομα που παίζουν παιγνίδια	Παίζουν παιγνίδια. Ηλικία παικτών/Ηλικία δείγματος
15-17 ετών	160	106	66,3%
18-22 ετών	947	557	58,8%
23-30 ετών	310	166	53,5%
ΣΥΝΟΛΟ	1417	829	58,5%

Γράφημα 49: Νέοι που παίζουν παιγνίδια ως προς την ηλικία

Από τον πίνακα και το γράφημα παρατηρούμε ότι δεν χρησιμοποιούν όλοι οι νέοι τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για παιγνίδια και διασκέδαση. Το **58,5%** μόνο τις χρησιμοποιεί.

Οι περισσότεροι νέοι που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές για να διασκεδάσουν είναι 15-17 ετών, σε ποσοστό 66,3% και βαίνουν μειούμενοι προς τις μεγαλύτερες ηλικίες.

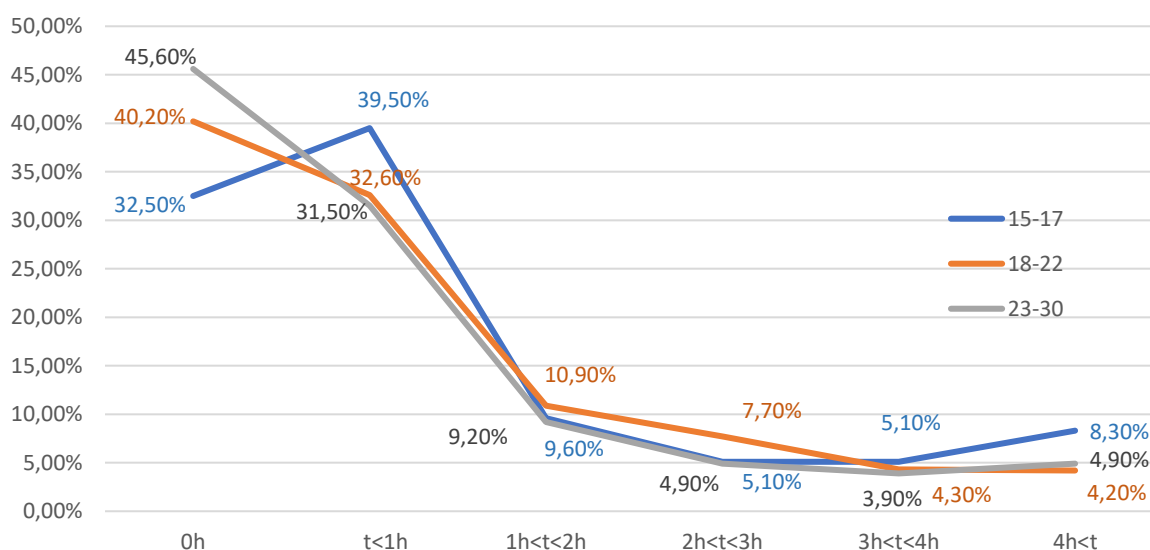
Οι νέοι 18-22 χρονών που χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές για παιχνίδια είναι 11,3% λιγότεροι από τους νέους 15-17 χρονών και οι νέοι 23-30 χρονών είναι 5,3 μονάδες ή 9,0% λιγότεροι από τους νέους 18-22 χρονών και 12,8 μονάδες ή 9,3% λιγότεροι των νέων 15-17 χρονών. Το εύρημα είναι ανάλογο με αυτό του μορφωτικού επιπέδου.

Παιχνίδια και διασκέδαση ως προς την ηλικιακή ομάδα και τον χρόνο χρήσης

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο χρόνος που δαπανά κάθε ηλικιακή ομάδα στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για διασκέδαση. Αυτό το ερευνούμε μέσω της διδιάστατης κατανομής του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες και χρόνο χρήσης, που παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 38: Χρόνος που δαπανάται σε χρήση των συσκευών για διασκέδαση ως προς την ηλικία

Ηλικία, ετών → Χρόνος ↓	15-17	18-22	23-30	Σύνολο
0h=t	32,5%	40,2%	45,6%	40,5%
t<1h	39,5%	32,6%	31,5%	33,1%
1h<t<2h	9,6%	10,9%	9,2%	10,4%
2h<t<3h	5,1%	7,7%	4,9%	6,9%
3h<t<4h	5,1%	4,3%	3,9%	4,2%
4h<t	8,3%	4,2%	4,9%	4,9%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 50: Κατανομή του χρόνου που δαπανάται σε χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για διασκέδαση από κάθε ηλικιακή ομάδα

Από τον πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες έχουν την ίδια περίπου συμπεριφορά. Κυριαρχούσα τάση (40,5%) στους νέους είναι να μην χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για παιχνίδια και διασκέδαση και ότι όταν τις χρησιμοποιούν το κάνουν στην πλειονότητά τους (33,1%) για πολύ λίγο χρόνο, το πολύ μια ώρα. Λίγοι τις χρησιμοποιούν για περισσότερο από μια ώρα.

Τα παραπάνω στοιχεία και οι διαπιστώσεις δείχνουν ότι **δεν γίνεται κατάχρηση των υπολογιστών, tablet, τηλεφώνων, console και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών**, ούτε στο σύνολο των νέων (15-

30 ετών) που το 40,5% δεν παίζει καθόλου ηλεκτρονικά παιχνίδια, αλλά και ούτε στις μικρές ηλικίες (15-17) που το 32,5% δεν "παίζει" και το 39,5% "παίζει" το πολύ μια ώρα.

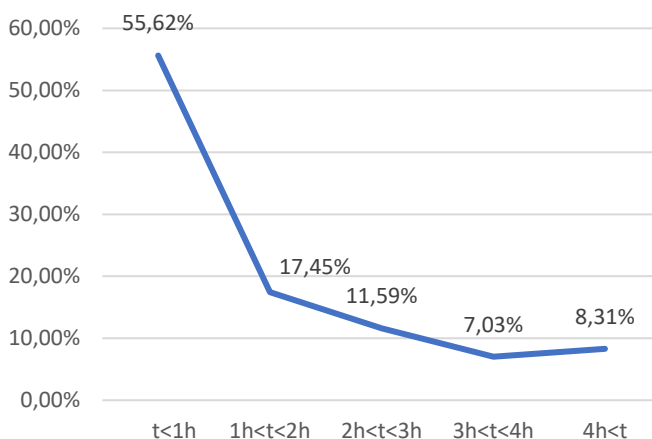
Αντίστοιχα ποσοστά παρατηρούμε στις μεγαλύτερες ηλικίες, όπου το 40,2% των νέων 18-22 χρονών και το 45,6% των νέων 22-30 χρονών δεν παίζουν καθόλου παιχνίδια.

Καλύτερη εικόνα τις κατανομής των νέων που χρησιμοποιούν τις συσκευές και για παιχνίδια έχουμε όταν περιορίσουμε την κατανομή μόνο μεταξύ αυτών που "παίζουν". Στον επόμενο πίνακα και γράφημα δίνουμε τα νέα δεδομένα.

Στον πίνακα και στο γράφημα φαίνεται ότι η πλειονότητα των χρηστών (55,6%) "παίζει" μέχρι μια ώρα την ημέρα και ότι το 73,0% (55,6% + 17,4%) "παίζει" μέχρι 2 ώρες την ημέρα και μόνο το 8,3% δαπανά περισσότερο από 4 ώρες.

Η εντύπωση ότι οι νέοι "ξημεροβραδιάζονται" στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, διαψεύδεται από την παρούσα έρευνα και μελέτη. Ο φόβος της εξάρτησης των νέων από τις ηλεκτρονικές συσκευές υπάρχει αλλά είναι υπερβολικός.

Ώρες	Χρήστες	Χρήστες % συνόλου
t<1h	475	55,6%
0h<t<2h	149	17,4%
2h<t<3h	99	11,6%
3h<t<4h	60	7,0%
4h<t	71	8,3%
ΣΥΝΟΛΟ	854	100,0%

Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες

Γράφημα 51: Κατανομή χρόνου Η. Σ. σε παιχνίδια και διασκέδαση από τους νέους που παίζουν

Χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους για άλλες δραστηριότητες

Η επόμενη κατανομή αναφέρεται σε 1431 (98,1%) νέους που απάντησαν στις σχετικές ερωτήσεις για το αν χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για διαδικτυακές και άλλες δραστηριότητες, όπως επαγγελματική χρήση, συγγραφή εργασιών και παρουσιάσεων, φωτογραφίες βιντεοσκοπήσεις, GPS, αριθμομηχανή κ.ά.

Αξιοσημείωτο είναι το ότι από τους 1431 νέους οι 134 (το 9,4%) δήλωσαν ότι δεν χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για άλλες δραστηριότητες. Το ποσοστό μοιάζει να είναι μικρό, όμως δεν είναι ούτε αμελητέο, ούτε στατιστικά αδιάφορο.

Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα φαίνεται η κατανομή των νέων ως προς τις διαδικτυακές και άλλες δραστηριότητες.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες	Άτομα	% Δείγματος
Χρησιμοποιούν	1297	90,6%
Δεν χρησιμοποιούν	134	9,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1431	100,0%

Γράφημα 52: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες

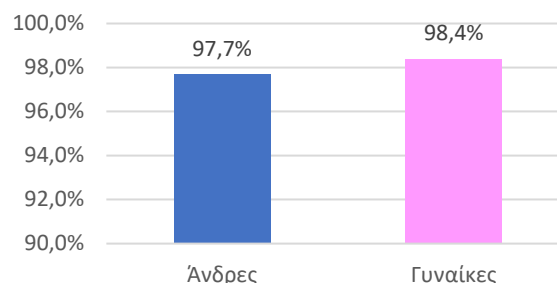

Χρήση για άλλες δραστηριότητες ως προς το φύλο των νέων

Η κατανομή της χρήσης των ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες, όπως επαγγελματικές χρήσεις, συγγραφή κειμένων κ.ά., ως προς το φύλο των νέων δεν παρουσιάζει διαφορές από τις άλλες χρήσεις.

Το 98,4% γυναικών και το 97,7% των ανδρών του δείγματος χρησιμοποιούν τις συσκευές και για άλλες δραστηριότητες. Ο πίνακας και το αντίστοιχο γράφημα παρουσιάζουν αυτήν την κατανομή.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες	Άτομα δείγματος	Χρήστες σε άλλες δραστηριότητες	% χρήστες φύλου
Άνδρες	650	635	97,7%
Γυναίκες	806	793	98,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1459	1431	98,1%

Γράφημα 53: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες ως προς το φύλο

Το 98,1% κατά μέσο όρο των νέων του δείγματος χρησιμοποιεί τις συσκευές για διάφορες δραστηριότητες, πέραν των παιχνιδιών, των κοινωνικών δικτύων και της αναζήτησης στοιχείων μέσα από το διαδίκτυο. Η διαφορά χρήσης μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι στατιστικά αμελητέα, μόλις 0,7%, και δεν λαμβάνεται υπόψη σε καμιά περαιτέρω ανάλυση.

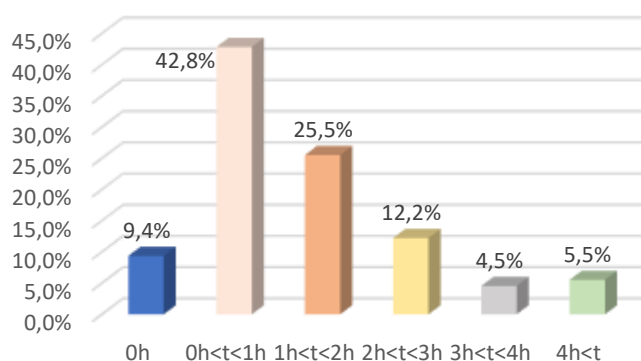
Χρήση για άλλες δραστηριότητες ως προς τον χρόνο χρήσης

Δεν είναι ευκαταφρόνητο ούτε στατιστικά ασήμαντο το ποσοστό 9,4% των νέων που δεν χρησιμοποιούν καθόλου τις ηλεκτρονικές συσκευές τους για άλλες δραστηριότητες.

Το 42,8% των νέων, δηλαδή 4 νέοι στους δέκα, δαπανά μέχρι μια ώρα την ημέρα σε χρήση των συσκευών σε διάφορες άλλες δραστηριότητες και αν προσθέσουμε το 25,5% που δαπανά μια έως δυο ώρες, τότε σχεδόν το 70% των νέων δαπανά το πολύ 2 ώρες την ημέρα σε διάφορες άλλες δραστηριότητες γενικότερου ενδιαφέροντος, μη επαγγελματικές.

Ο επόμενος πίνακας και το γράφημα δίνουν την αντίστοιχη κατανομή που δεν διαφέρει από τις κατανομές των άλλων χρήσεων.

Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες	Άτομα	%
0h	134	9,4%
0h<t<1h	613	42,8%
1h<t<2h	365	25,5%
2h<t<3h	175	12,2%
3h<t<4h	65	4,5%
4h<t	79	5,5%
ΣΥΝΟΛΟ	1431	100,0%

Γράφημα 54: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για διάφορες δραστηριότητες

Χρήση των συσκευών για άλλες δραστηριότητες ανά ηλικιακή ομάδα

Τα αποδεκτά ερωτηματολόγια για την περίπτωση της χρησιμοποίησης ηλεκτρονικών συσκευών και σε διάφορες άλλες δραστηριότητες κατά ηλικιακή ομάδα είναι 1417.

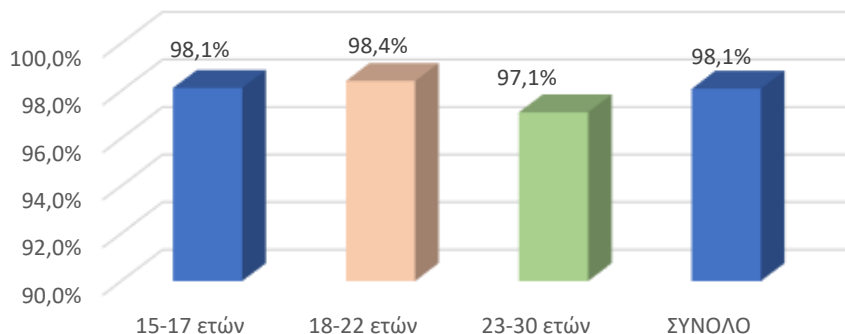
Όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα, η κατανομή της χρήσης των ηλεκτρονικών συσκευών και για διάφορες άλλες δραστηριότητες είναι όμοια με τις προηγούμενες περιπτώσεις.

Κατά μέσο όρο το 98,1% των νέων χρησιμοποιούν τις συσκευές και για διάφορες άλλες χρήσεις. Μια μικρή διαφορά, στατιστικά αδιάφορη, της τάξεως του -1,3% εμφανίζεται μεταξύ της ομάδας 23-30 ετών και της ομάδας 18-22 ετών.

Πίνακας 39: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες ως προς την ηλικία

Ηλικία	Άτομα Δείγματος	Άτομα που χρησιμοποιούν τις συσκευές	% Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες ανά ηλικιακή ομάδα
15-17 ετών	160	157	98,1%
18-22 ετών	947	932	98,4%
23-30 ετών	310	301	97,1%
ΣΥΝΟΛΟ	1417	1390	98,1%

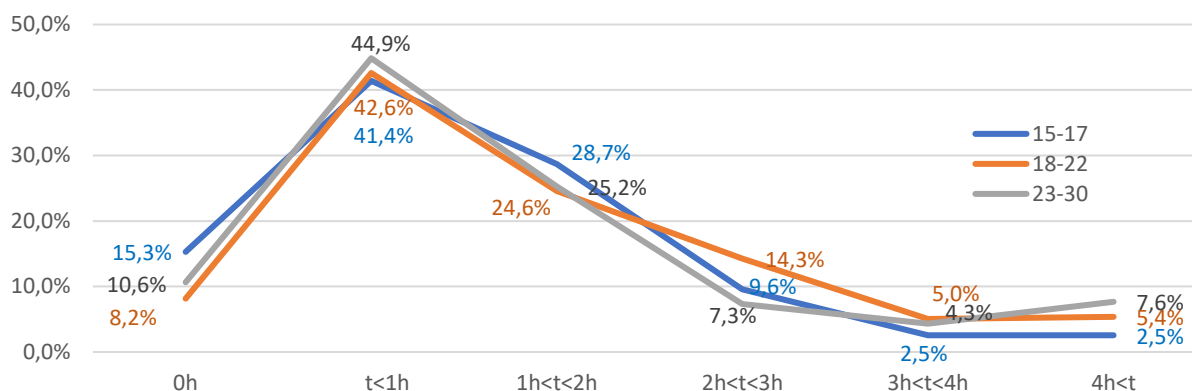
Γράφημα 55: Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες ανά ηλικιακή ομάδα

Άλλες δραστηριότητες ως προς την ηλικιακή ομάδα και τον χρόνο χρήσης

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο χρόνος που δαπανά κάθε ηλικιακή ομάδα στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για διάφορες άλλες δραστηριότητες όπως επαγγελματικές χρήσεις, συγγραφή κειμένων κ.ά. Μέσω διδιάστατου πίνακα σε ηλικιακές ομάδες και χρόνο χρήσης, παρουσιάζεται η κατανομή του δείγματος.

Πίνακας 40: Χρόνος που δαπανάται σε χρήση των Η.Σ. για άλλες δραστηριότητες ως προς την ηλικία

Χρόνος ↓ Ηλικία →	15-17	18-22	23-30	Σύνολο
0h	15,3%	8,2%	10,6%	9,5%
t<1h	41,4%	42,6%	44,9%	42,9%
1h<t<2h	28,7%	24,6%	25,2%	25,2%
2h<t<3h	9,6%	14,3%	7,3%	12,2%
3h<t<4h	2,5%	5,0%	4,3%	4,6%
4h<t	2,5%	5,4%	7,6%	5,5%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 56: Χρόνος που δαπανάται σε χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες από κάθε ηλικιακή ομάδα

Από τον πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι η ηλικία των νέων δεν επηρεάζει τη συμπεριφορά τους στη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για διάφορες δραστηριότητες (μη επαγγελματικές).

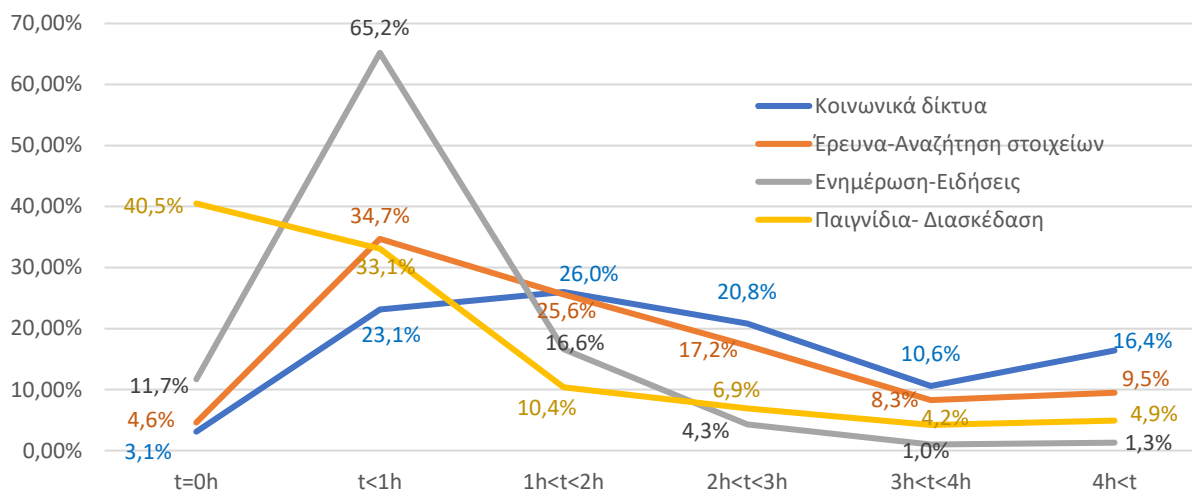

Συγκριτική χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σε διάφορες δραστηριότητες

Ο επόμενος πίνακας μας δίνει συγκεντρωτικά την κατανομή του χρόνου χρήσης t των ηλεκτρονικών συσκευών σε διάφορες δραστηριότητες.

Πίνακας 41: Χρόνος που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ως προς τη δραστηριότητα

Χρόνος t που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ανά δραστηριότητα	Κοινωνικά δίκτυα	Έρευνα-Αναζήτηση στοιχείων	Ενημέρωση-Ειδήσεις	Παιχνίδια-Διασκέδαση	Άλλες δραστηριότητες
$t=0h$	3,1%	4,6%	11,7%	40,5%	9,4%
$t<1h$	23,1%	34,7%	65,2%	33,1%	42,8%
$1h<t<2h$	26,0%	25,6%	16,6%	10,4%	25,5%
$2h<t<3h$	20,8%	17,2%	4,3%	6,9%	12,2%
$3h<t<4h$	10,6%	8,3%	1,0%	4,2%	4,5%
$4h<t$	16,4%	9,5%	1,3%	4,9%	5,5%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	99,9%	100,1%	100,0%	99,9%

Γράφημα 57: Χρόνος t που δαπανάται σε ηλεκτρονικές συσκευές ανά δραστηριότητα

Από τον παραπάνω πίνακα και γράφημα παρατηρούμε ότι:

- Η δραστηριότητα με τη μεγαλύτερη συγκριτικά χρήση μέχρι μια ώρα την ημέρα είναι η ενημέρωση και οι ειδήσεις. Οι περισσότεροι (65,2%) νέοι επισκέπτονται τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ για διάστημα μέχρι μια ώρα, ενημερώνονται και εγκαταλείπουν. Η έρευνα και η αναζήτηση στοιχείων έπεται με 34,7% για παραμονή μέχρι μια ώρα, λόγω στοχευμένων συνήθως αναζητήσεων και, τέλος,
- Η χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για παιχνίδια και διασκέδαση είναι σχετικά ήπια με τη μεγαλύτερη συγκριτικά αποχή (μηδενική χρήση) (40,5%) και χαμηλές τιμές στις άλλες διάρκειες.

Χρησιμότητα της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών

Χρησιμότητα της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών από τους νέους

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα 11 δεν απάντησαν αν θεωρούν χρήσιμη τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών στην καθημερινότητά τους. Οι 1448 (99,2% του δείγματος) που απάντησαν βαθμολόγησαν από 0 έως 5 τη χρησιμότητα των συσκευών στις δραστηριότητες που ερευνήσαμε προηγουμένως.

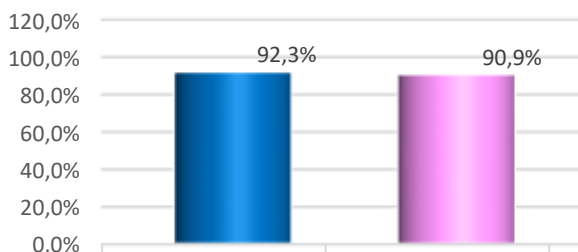
Στα επόμενα θα παρουσιάσουμε τις απόψεις των νέων σχετικά με τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών.

Χρησιμότητα της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν 1448, δηλαδή το 99,2% από το οποίο ήταν το 99,4% του δείγματος των ανδρών και το 99,1% του δείγματος των γυναικών συμμετείχαν στην έρευνα για τη χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών στην καθημερινότητα των νέων. Δηλαδή, σχεδόν όλοι οι νέοι συμμετείχαν στη διερεύνηση αυτής της συνιστώσας των ηλεκτρονικών συσκευών χωρίς διάκριση ανδρών και γυναικών, η δε κατανομή των απόψεων τους φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

Χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών στην καθημερινότητα των νέων	Άτομα δείγματος	Απάντησαν	%
Άνδρες	650	600	92,3%
Γυναίκες	806	733	90,9%
Δ. Δ. φύλο	3	3	100,0%
ΣΥΝΟΛΟ	1459	1448	91,6%

Γράφημα 58: Χρησιμότητα των Η. Σ. στην καθημερινότητα των νέων ως προς το φύλο

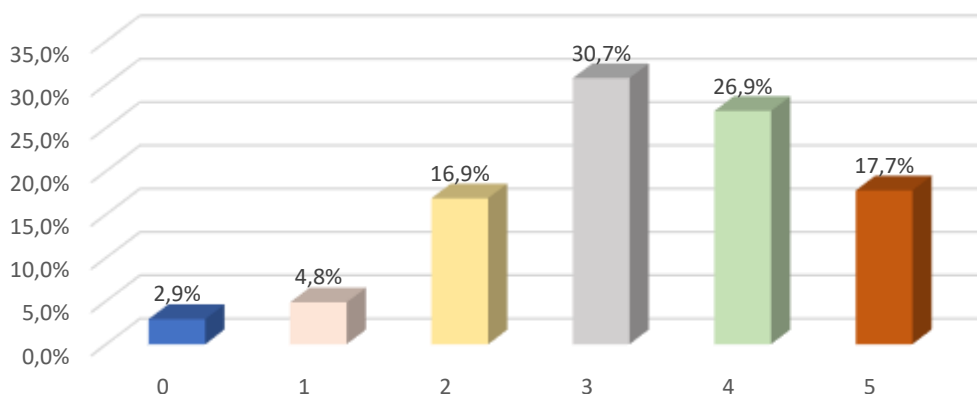
Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών στους νέους

Οι 1448 νέοι βαθμολόγησαν τη χρησιμότητά των ηλεκτρονικών συσκευών με την κλίμακα 0-5 (μη χρήσιμο – απόλυτα χρήσιμο).

Η κατανομή της βαθμολογίας φαίνεται στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα. Η κύρια μάζα του δείγματος (30,7%) θεωρεί χρήσιμες τις συσκευές, το 26,9% τις θεωρεί πολύ χρήσιμες και το 17,7% τις θεωρεί εξαιρετικά χρήσιμες. Δηλαδή **το 75,3% των νέων θεωρεί τις ηλεκτρονικές συσκευές χρήσιμες έως απόλυτα χρήσιμες**, ενώ το 7,7% τις θεωρεί καθόλου χρήσιμες ή περιττές.

Πίνακας 42: Χρησιμότητα ηλεκτρονικών συσκευών

Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών	Άτομα δείγματος	% ατόμων δείγματος
0 – καθόλου χρήσιμες	42	2,9%
1 – περιττές	70	4,8%
2 – κάπως χρήσιμες	244	16,9%
3 – χρήσιμες	445	30,7%
4 – πολύ χρήσιμες	390	26,9%
5 – εξαιρετικά χρήσιμες	257	17,7%
ΣΥΝΟΛΟ	1448	100,0%

Γράφημα 59: Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών

Είναι σημαντικό ότι η πλειοψηφία των νέων θεωρεί ότι οι ηλεκτρονικές συσκευές είναι από χρήσιμες έως εξαιρετικά χρήσιμες (75,3%), ενώ μια πολύ μικρή ομάδα (2,9%) τις θεωρεί καθόλου χρήσιμες και μια μικρή ομάδα (4,8%) τις θεωρεί περιττές.

Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο των νέων

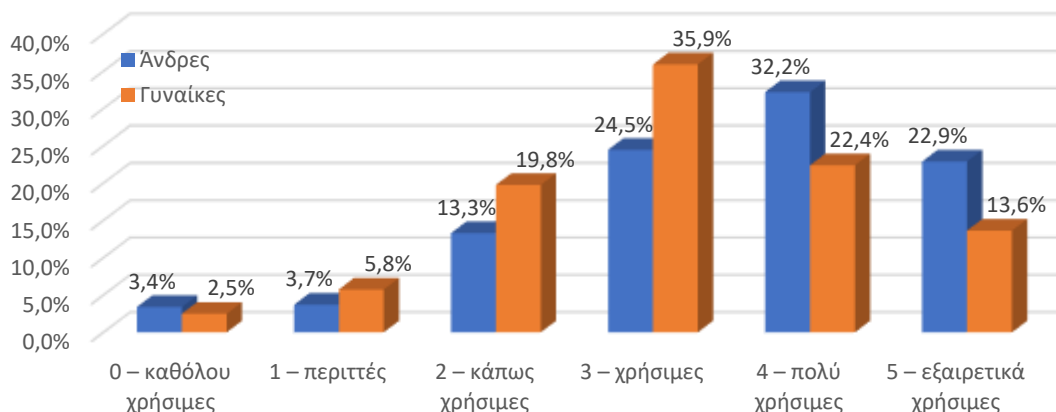
Είναι καλό να δούμε αν η άποψη χρησιμότητας που εκφράστηκε από τους νέους επηρεάζεται από μια άλλη επιμέρους παράμετρο, το φύλο τους. Σημειώνουμε ότι στην ανάλυση των στοιχείων δεν λάβαμε υπόψη τα 3 άτομα που δεν δήλωσαν φύλο γιατί είχαν πολύ μικρό πληθικό αριθμό, τον $(\chi_{\text{ομ}}/\chi_{\text{δ}} = 3/1448 =)$ $\chi_{\text{ομ}} = 0,002$, που δεν επηρεάζει καθόλου το τελικό αποτέλεσμα.

Στον επόμενο πίνακα παρατηρούμε ότι το φύλο των νέων επηρεάζει την άποψή τους, τόσο στις αρνητικές όσο και στις θετικές απόψεις, για τη χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών.

- Στις **αρνητικές απόψεις**, το 7,1% των ανδρών και το 8,3% των γυναικών θεωρούν τις ηλεκτρονικές συσκευές ως περιττές ή καθόλου χρήσιμες. Η διαφορά μπορεί να φαίνεται μικρή (8,3%-7,1%) όμως δηλώνει ότι οι γυναίκες είναι 15% περισσότερες από τους άνδρες που έχουν αρνητική άποψη για τη χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών.
- Στις **ουδέτερες απόψεις**, η διαφορά είναι εμφανής υπέρ των γυναικών όπου το 13,3% των ανδρών και το 19,8% των γυναικών τις θεωρούν κάπως χρήσιμες. Η διαφορά είναι αισθητή υπέρ των γυναικών· σχεδόν 50% είναι περισσότερες οι γυναίκες.
- Στις **θετικές απόψεις**, το 79,6% των ανδρών και το 71,9% των γυναικών τις θεωρούν χρήσιμες έως εξαιρετικά χρήσιμες. Εμφανίζεται μια μικρή θετική διαφορά (+8%) υπέρ των ανδρών. Ανατρέχοντας στις προηγούμενες αναλύσεις, παρατηρούμε ότι παρόμοια (θετική υπέρ των ανδρών) διαφορά εμφανίζεται μόνο στη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών για διασκέδαση και παιχνίδια. Η μεγαλύτερη χρήση των συσκευών από τους άνδρες για αυτήν τη δραστηριότητα, πιθανόν να είναι η αιτία του να έχουν περισσότερο από τις γυναίκες θετική άποψη για τη χρησιμότητα των συσκευών.

Πίνακας 43: χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο

Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο Δείγματος	Απόψεις
0 – καθόλου χρήσιμες	3,4%	2,5%	2,9%	Αρνητικές
1 – περιττές	3,7%	5,8%	4,8%	
2 – κάπως χρήσιμες	13,3%	19,8%	16,9%	Ουδέτερες
3 – χρήσιμες	24,5%	35,9%	30,8%	Θετικές
4 – πολύ χρήσιμες	32,2%	22,4%	26,8%	
5 – εξαιρετικά χρήσιμες	22,9%	13,6%	17,8%	
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	

Γράφημα 60: Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το φύλο

Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Είναι ωφέλιμο να δούμε αν η άποψη χρησιμότητας που εκφράστηκε από τους νέους επηρεάζεται από μια άλλη επιμέρους παράμετρο, το μορφωτικό επίπεδό τους.

Στον επόμενο πίνακα και γράφημα παρατηρούμε ότι το μορφωτικό επίπεδο των νέων επηρεάζει την άποψή τους για τη χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών.

Το **25,0%** όσων έχουν Α'-θμια εκπαίδευση έναντι του **3,8%** όσων έχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών έχει αρνητική άποψη, πιστεύουν ότι είναι καθόλου χρήσιμες και περιττές. Οι έχοντες χαμηλό μορφωτικό επίπεδο δεν εκμεταλλεύονται όλες τις δυνατότητες των Η.Σ.

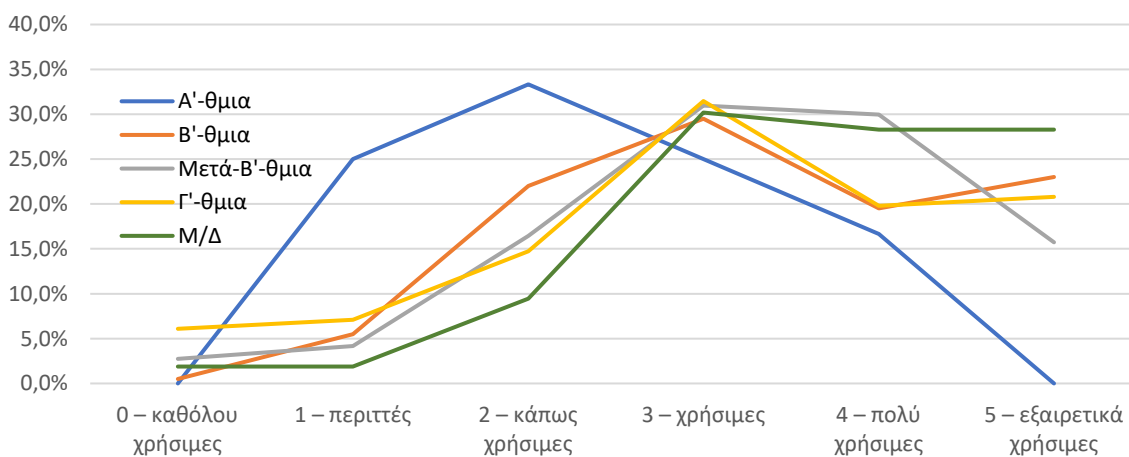
Το **41,7%** όσων έχουν Α'-θμια εκπαίδευση έναντι του **86,8%** όσων έχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών έχει θετική άποψη πιστεύει ότι είναι χρήσιμες έως και εξαιρετικά χρήσιμες. Οι έχοντες υψηλή μόρφωση αξιοποιούν περισσότερες δυνατότητες των Η. Σ.

Οι ενδιαμέσες βαθμίδες έχουν ενδιαμέσες τιμές με έκπληξη την τιμή **13,2%** των νέων με Γ'-θμια εκπαίδευση που δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου χρήσιμες έως περιττές.

Πίνακας 44: Χρησιμότητα ηλεκτρονικών συσκευών ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών	Α'-θμια	Β'-θμια	Μετά-Β'-θμια	Γ'-θμια	Μ/Δ	Χαρακτηρισμός
0 – καθόλου χρήσιμες	0,0%	0,5%	2,7%	6,1%	1,9%	Αρνητικές
1 – περιττές	25,0%	5,5%	4,2%	7,1%	1,9%	
2 – κάπως χρήσιμες	33,3%	22,0%	16,4%	14,7%	9,4%	Ουδέτερες
3 – χρήσιμες	25,0%	29,5%	31,0%	31,5%	30,2%	Θετικές
4 – πολύ χρήσιμες	16,7%	19,5%	29,9%	19,8%	28,3%	
5 – εξαιρετικά χρήσιμες	0,0%	23,0%	15,7%	20,8%	28,3%	

Στο επόμενο γράφημα βλέπουμε ότι αν εξαιρέσουμε την ομάδα της Α'-θμιας εκπαίδευσης, οι άλλες έχουν σχετικά παρόμοια κατανομή.

Γράφημα 61: Χρησιμότητα ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την εκπαίδευση των νέων

Βαθμός χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία των νέων

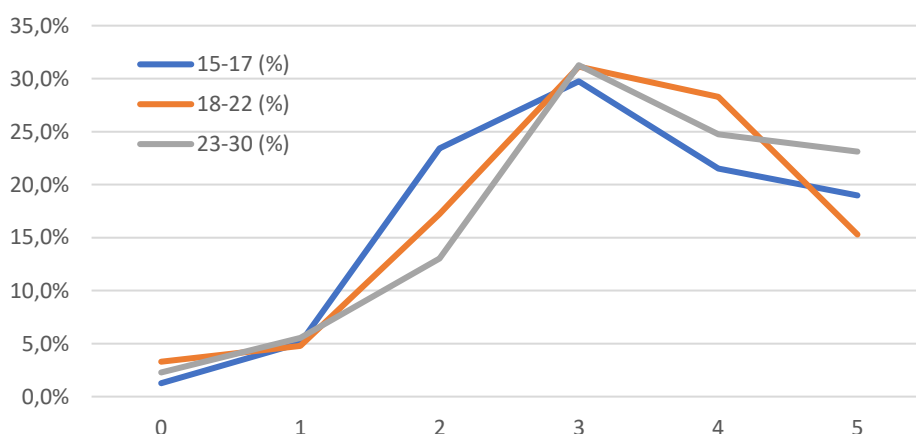
Είναι σημαντικό να δούμε αν η άποψη χρησιμότητας που εκφράστηκε από τους νέους επηρεάζεται από την παράμετρο ηλικία.

Οι 1448 νέοι που απάντησαν στην ερώτηση δεν φαίνεται να έχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ τους ως προς τον βαθμό χρησιμότητας των ηλεκτρονικών συσκευών, αφού όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα, το **70,2%** των νέων 15-17 ετών, το **74,7%** των νέων 18-22 ετών και το **79,2%** των νέων 23-30 ετών τις βρίσκει χρήσιμες έως εξαιρετικά χρήσιμες. Αντίστοιχα, το **6,4%** των νέων 15-17 ετών, το **8,1%** των νέων 18-22 ετών και το **7,8%** των νέων 23-30 ετών τις βρίσκουν περιττές έως καθόλου χρήσιμες.

Πίνακας 45: Χρησιμότητα των ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία των νέων

Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών	15-17	18-22	23-30
0 – καθόλου χρήσιμες	1,3%	3,3%	2,3%
1 – περιττές	5,1%	4,8%	5,5%
2 – κάπως χρήσιμες	23,4%	17,2%	13,0%
3 – χρήσιμες	29,7%	31,1%	31,3%
4 – πολύ χρήσιμες	21,5%	28,3%	24,8%
5 – εξαιρετικά χρήσιμες	19,0%	15,3%	23,1%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 62: Βαθμός χρησιμότητας ηλεκτρονικών συσκευών ως προς την ηλικία των χρηστών

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η κορύφωση των απόψεων των νέων είναι ότι οι Η.Σ. είναι **χρήσιμες**, ενώ οι υπερθετικές απόψεις πολύ χρήσιμες και εξαιρετικά χρήσιμες είναι λιγότερες.

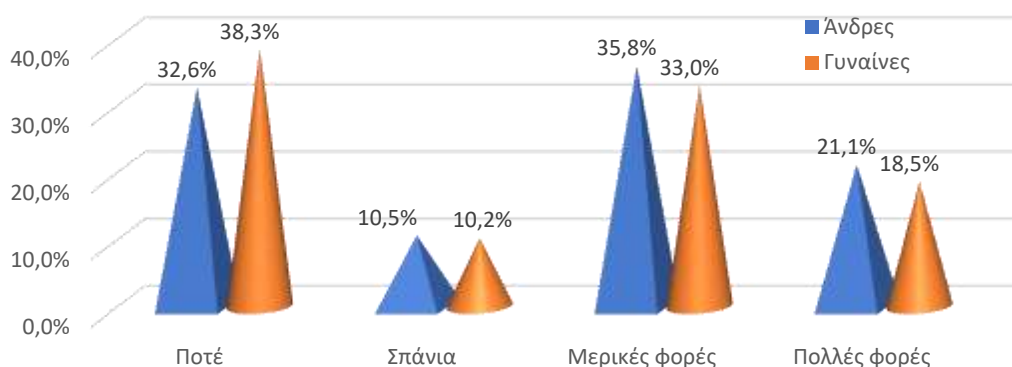
Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων για χρήση ηλεκτρονικών συσκευών

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα οι 13 δεν απάντησαν αν παραμελούν άλλες υποχρεώσεις τους προκειμένου να ασχοληθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών. Οι 1446 νέοι που απάντησαν κατατάχθηκαν σε τέσσερις ομάδες: Αυτοί που **ποτέ** δεν παραμελούν άλλες υποχρεώσεις, αυτοί που **σπάνια** παραμελούν, αυτοί **μερικές φορές** το κάνουν και αυτοί που **πολλές φορές** παραμελούν τις υποχρεώσεις τους.

Η κατανομή των νέων στις κατηγορίες αυτές, διαχωρισμένη ως προς το φύλο, φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα, όπου παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει κάποια στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των φύλων.

Πίνακας 46: Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων λόγω Η.Σ. ως προς το φύλο

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων ως προς το φύλο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο νέων
Ποτέ	32,6%	38,3%	35,7%
Σπάνια	10,5%	10,2%	10,3%
Μερικές φορές	35,8%	33,0%	34,3%
Πολλές φορές	21,1%	18,5%	19,7%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 63: Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων

Από τον πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι ένα σημαντικό μέρος των ανδρών (32,6%) και μεγάλο επίσης μέρος των γυναικών (38,3%) δεν παραμελούν ποτέ έως σπάνια τις υποχρεώσεις τους. Όμως σημαντικό εύρημα είναι το γεγονός ότι το 35,8% των ανδρών και το 33,0% των γυναικών, δηλαδή 35 νέοι περίπου στους 100, παραμελούν τις υποχρεώσεις τους μερικές φορές και ακόμα πιο σημαντικό είναι το ότι 20 στους 100 τις παραμελούν πολλές φορές.

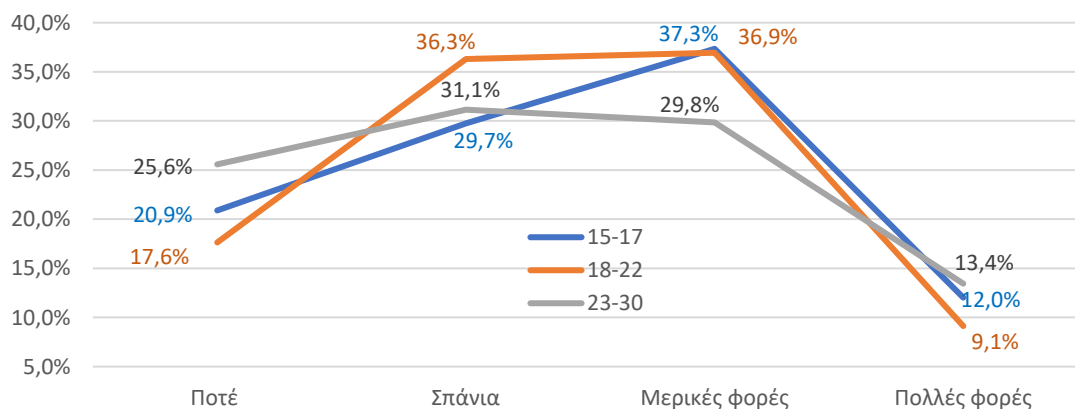
Τα ευρήματα αυτά μας υποχρεώνουν να ανιχνεύσουμε στα επόμενα τα επιμέρους χαρακτηριστικά αυτών που παραμελούν άλλες υποχρεώσεις προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους.

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς την ηλικία

Από τους 1459 νέους που συμμετείχαν στην έρευνα οι 13 δεν απάντησαν αν παραμελούν άλλες υποχρεώσεις τους προκειμένου να ασχοληθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών, ενώ άλλοι 41 δεν δήλωσαν την ηλικία τους. Οι **1405** νέοι που απάντησαν φαίνονται ως πλήθος ατόμων στο δείγμα αλλά και ως % μέσα στην ηλικιακή ομάδα στους επόμενους δυο πίνακες και αντίστοιχα γραφήματα.

Πίνακας 47: Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων λόγω Η.Σ. ως προς την ηλικία

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων - % Ηλικιακής ομάδας	15-17	18-22	23-30	Σύνολο ηλικιών
Ποτέ	20,9%	17,6%	25,6%	21,4%
Σπάνια	29,7%	36,3%	31,1%	32,4%
Μερικές φορές	37,3%	36,9%	29,8%	34,7%
Πολλές φορές	12,0%	9,1%	13,4%	11,5%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 64: Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων ως προς την ηλικία

Από τον πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα παρατηρούμε ότι εμφανίζονται κάποιες διαφορές στις συμπεριφορές των νέων ως προς τις ηλικιακές ομάδες ενώ οι μορφές των κατανομών είναι παρόμοιες.

Αναλυτικότερα:

- "Ποτέ". Οι περισσότεροι (25,6%) που δεν παραμελούν ποτέ τις υποχρεώσεις τους όταν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές είναι οι νέοι 23-30 χρονών και οι λιγότεροι (17,6%) είναι οι νέοι 18-22 χρονών. Οι νέοι 23-30 χρονών που δεν παραμελούν τις υποχρεώσεις τους είναι 45,5% περισσότεροι από τους νέους 18-22 χρονών. Αυτό ίσως να ερμηνεύεται από το γεγονός ότι οι νέοι 23-30 χρονών χρησιμοποιούν τις συσκευές πιο στοχευμένα λόγω των επιστημονικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων που έχουν αναπτύξει.
- "Σπάνια". 22,2% περισσότεροι νέοι 18-22 χρονών παραμελούν σπάνια τις υποχρεώσεις τους από τους νέους 15-17 χρονών.
- "Μερικές φορές". 25,2% περισσότεροι νέοι 15-17 χρονών παραμελούν μερικές φορές τις υποχρεώσεις τους από τους νέους 23-30 χρονών.
- "Πολλές φορές". 47,3% περισσότεροι νέοι 23-30 χρονών παραμελούν περισσότερο τις υποχρεώσεις τους από τους νέους 18-22 χρονών.

Παρατηρούμε δηλαδή ότι η ηλικιακή ομάδα 23-30 χρονών έχει τους **περισσότερους** νέους που δηλώνουν ότι **δεν παραμελούν ΠΟΤΕ** αλλά και ότι **παραμελούν ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ** τις άλλες υποχρεώσεις τους όταν χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές τους. Αντίθετα, η ομάδα 18-22 χρονών έχει τους **λιγότερους** νέους που **δεν παραμελούν ΠΟΤΕ** αλλά και αυτούς που **παραμελούν ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ** τις άλλες υποχρεώσεις τους.

Γενικά, παρατηρούμε ότι οι μισοί νέοι (50,6%) παραμελούν **ποτέ ή σπάνια** τις υποχρεώσεις τους και οι άλλοι μισοί (49,4%) **μερικές φορές ή πολλές φορές**.

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς το μορφωτικό επίπεδό τους

Σε αυτήν την παράγραφο θα ερευνήσουμε αν το μορφωτικό επίπεδο των νέων επιδρά στη παραμέληση των υποχρεώσεών τους προκειμένου να χρησιμοποιήσουν κάποιες ηλεκτρονικές συσκευές. Από τους 1459 συμμετέχοντες στην έρευνα, τα αξιοποιήσιμα ερωτηματολόγια, γιαυτήν τη συνίστώσα, είναι 1.445.

Από τον πίνακα και το αντίστοιχο γράφημά του βλέπουμε ότι το μορφωτικό επίπεδο των νέων επιδρά στην παραμέληση των υποχρεώσεων τους προκειμένου να ασχοληθούν με τις ηλεκτρονικές συσκευές τους, ιδιαίτερα στις ακραίες κατηγορίες (Α'-θμιας εκπαίδευσης και ΜΠΣ-PhDs):

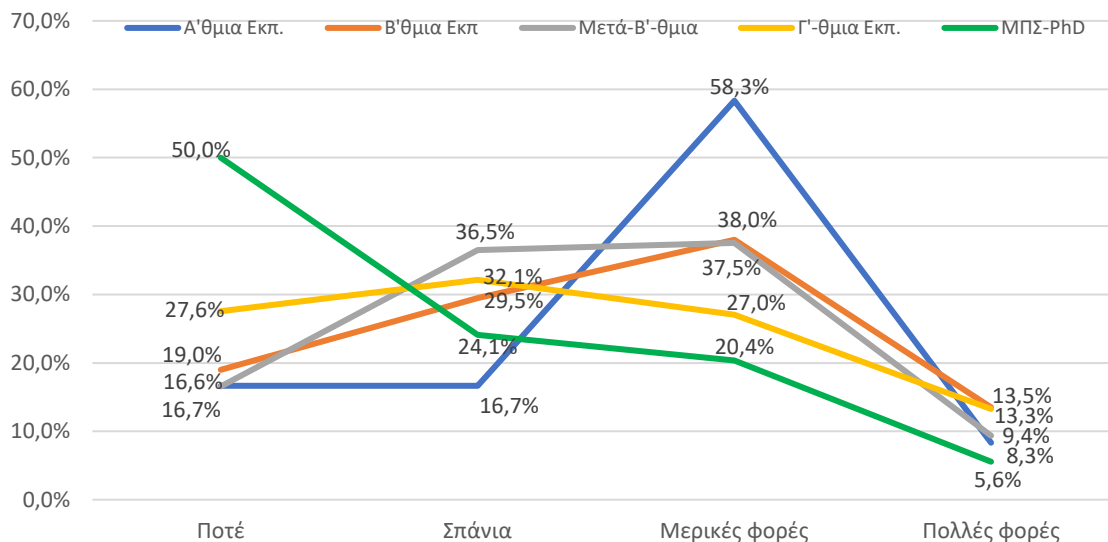
Παρατηρούμε ότι οι έχοντες:

- Υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, μεταπτυχιακών ή διδακτορικών τίτλων σπουδών, επιδεικνύουν την καλύτερη συμπεριφορά με το υψηλότερο ποσοστό (50,0%) αυτών που δεν παραμελούν ποτέ τις υποχρεώσεις τους και το μικρότερο (5,6%) αυτών που τις παραμελούν πολλές φορές. Η γραμμή τάσης της συμπεριφοράς τους δίνει μια καλή προσαρμογή και καλή συσχέτιση μέσω της γραμμικής συνάρτησης $y = -0,137x + 0,5926$ με $R^2 = 0,9157$ με αρνητική κλίση (πτώση προς τις "πολλές φορές").
- Η ομάδα της Α'-θμιας εκπαίδευσης διαφέρει από τα άλλα επίπεδα στις δυο μεσαίες εντάσεις ("σπάνια" και "μερικές φορές"), ενώ συμβαδίζει στις δυο ακραίες. Αν ομαδοποιήσουμε τις δυο μεσαίες κατηγορίες τότε η κατανομή της ομάδας θα ήταν ομοιόμορφη με τις άλλες.
- Οι κεντρικές ομάδες Β'-θμιας, Μετά-Β'-θμιας και Γ'-θμιας εκπαίδευσης έχει παρόμοιες συμπεριφορές.

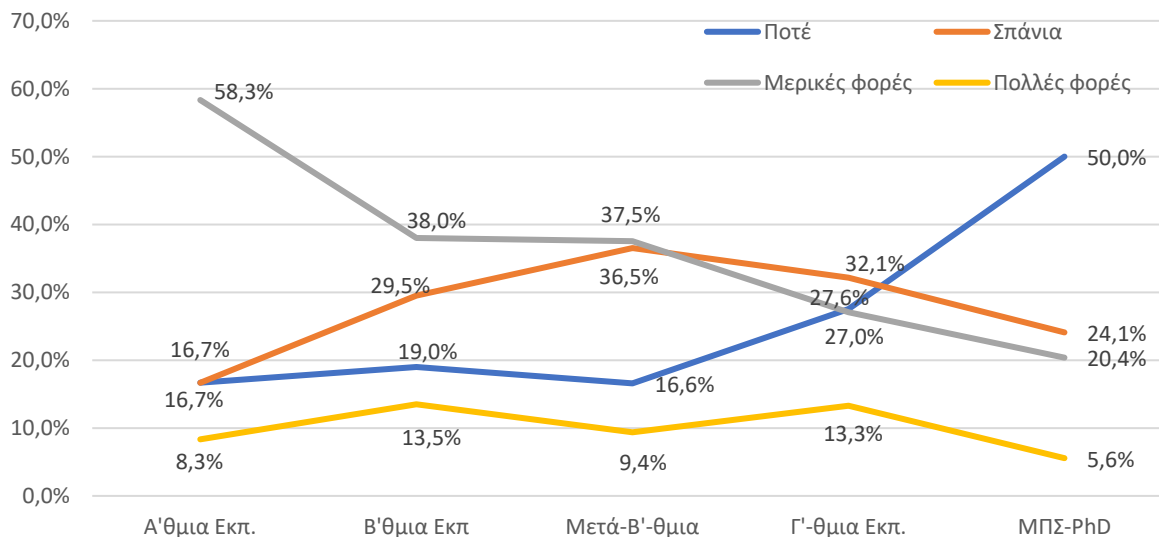

Πίνακας 48: Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων λόγω Η.Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Παραμέληση υποχρεώσεων	Α'θμια Εκπ.	Β'θμια Εκπ.	Μετά-Β'-θμια	Γ'-θμια Εκπ.	ΜΠΣ-PhD	Μ.Ο. Συνόλου
Ποτέ	16,7%	19,0%	16,6%	27,6%	50,0%	19,7%
Σπάνια	16,7%	29,5%	36,5%	32,1%	24,1%	34,3%
Μερικές φορές	58,3%	38,0%	37,5%	27,0%	20,4%	35,7%
Πολλές φορές	8,3%	13,5%	9,4%	13,3%	5,6%	10,3%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Γράφημα 65: Παραμέληση υποχρεώσεων. Μορφωτικό επίπεδο ως προς την ένταση

Γράφημα 66: Παραμέληση υποχρεώσεων. Ένταση ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Από το 2^ο γράφημα παρατηρούμε ότι το "ποτέ" βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα τους στους έχοντες ΜΠΣ και PhD και το "μερικές φορές" στους έχοντες Α'-θμια εκπαίδευση.

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς το μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους

Αφού το μορφωτικό επίπεδο των νέων επιδρά στη παραμέληση των υποχρεώσεών τους προκειμένου να χρησιμοποιήσουν κάποιες ηλεκτρονικές συσκευές, δημιουργείται το ερώτημα μήπως επιδρά και το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων τους.

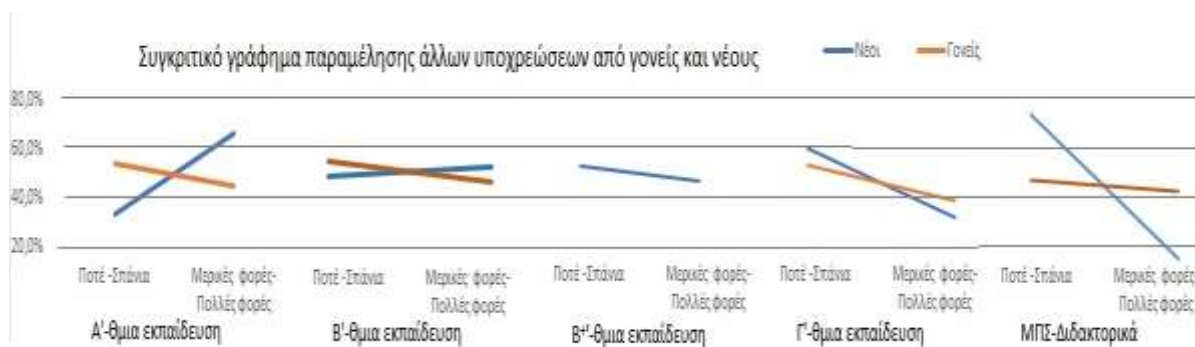

Από τους 1.459 συμμετέχοντες στην έρευνα, τα αξιοποιήσιμα ερωτηματολόγια γιαυτήν τη συνιστώσα της έρευνας είναι 1.438.

Από τον πίνακα και το αντίστοιχο γράφημα βλέπουμε ότι το μορφωτικό επίπεδο των γονέων και κηδεμόνων των νέων φαίνεται να έχει κάποια σχέση στην παραμέληση των υποχρεώσεων των νέων προκειμένου να ασχοληθούν με τις ηλεκτρονικές συσκευές τους, στις ακραίες εκπαιδευτικές βαθμίδες με αντίρροπες τάσεις. Οι ίδιες τάσεις εμφανίζονται και στις ενδιάμεσες βαθμίδες (Β'-θμια και Γ'-θμια εκπαίδευση) με μικρότερες κλίσεις.

Πίνακας 49: Συγκριτικός πίνακας παραμέλησης άλλων υποχρεώσεων

Συγκριτικός πίνακας παραμέλησης άλλων υποχρεώσεων των νέων προκειμένου να χρησιμοποιήσουν Η. Σ. ως προς εκπαιδευτικά επίπεδα των ιδίων και των γονέων/κηδεμόνων τους										
	Α'-θμια		Β'-θμια		Β ⁺ -θμια		Γ'-θμια		ΜΠΣ-Διδακτορικά	
Νέοι και Γονείς	Νέοι	Γονείς	Νέοι	Γονείς	Νέοι	Γονείς	Νέοι	Γονείς	Νέοι	Γονείς
Ποτέ -Σπάνια	33,3%	54,5%	48,5%	53,2%	53,1%	--	59,7%	55,0%	74,1%	51,9%
Μερικές - Πολλές φορές	66,7%	45,5%	51,5%	46,8%	46,9%	--	40,3%	45,0%	25,9%	48,1%

Γράφημα 67: Συγκριτικό γράφημα παραμέλησης άλλων υποχρεώσεων νέων, σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο νέων και γονέων

Από τον παραπάνω πίνακα και γράφημα εκτιμούμε ότι οι γονείς (καφέ γραμμές) είναι πιο συνειδητοποιημένοι γιαυτό και σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσής τους παρουσιάζουν αρνητική κλίση από τις περιπτώσεις ποτέ/σπάνια στις περιπτώσεις μερικές/πολλές φορές, δηλαδή λιγοστεύουν οι γονείς των νέων που παραμελούν περισσότερο τις υποχρεώσεις τους.

Αντίθετα, οι ίδιοι οι νέοι (μπλε γραμμή) όσο βελτιώνουν το μορφωτικό επίπεδό τους τόσο βελτιώνεται και η συμπεριφορά τους προς τις υποχρεώσεις τους. Αυξάνεται η ποτέ/σπάνια παραμέληση και μειώνεται η μερικές/πολλές φορές. Η κλίση της συμπεριφοράς τους ενώ είναι θετική, δηλαδή αυξητική (από ποτέ/σπάνια στις περιπτώσεις μερικές/πολλές φορές) στα επίπεδα Α'-θμιας και Β'-θμιας εκπαίδευσης, αντιστρέφεται και γίνεται αρνητική, δηλαδή μειωτική, στα επόμενα. Παρατηρούνται μεγάλες αντίρροπες κλίσεις στα ακραία εκπαιδευτικά επίπεδα. Αυτό σημαίνει πως η εκπαίδευση βελτιώνει και τη συμπεριφορά και υπευθυνότητά τους.

Παραμέληση άλλων υποχρεώσεων από τους νέους ως προς τη συμμετοχή τους σε κοινωνικά δίκτυα

Τα αξιοποιήσιμα ερωτηματολόγια γιαυτήν τη συνιστώσα της έρευνας είναι 1.383.

Από τον επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο γράφημά του βλέπουμε ότι περισσότεροι από τους μισούς νέους (53,5%) παραμελούν τις υποχρεώσεις τους "Ποτέ" ή "Σπάνια" και οι άλλοι μισοί (46,5%)

τις παραμελούν "Μερικές φορές" και "Πολλές φορές" προκειμένου να επισκεφτούν κοινωνικά δίκτυα.

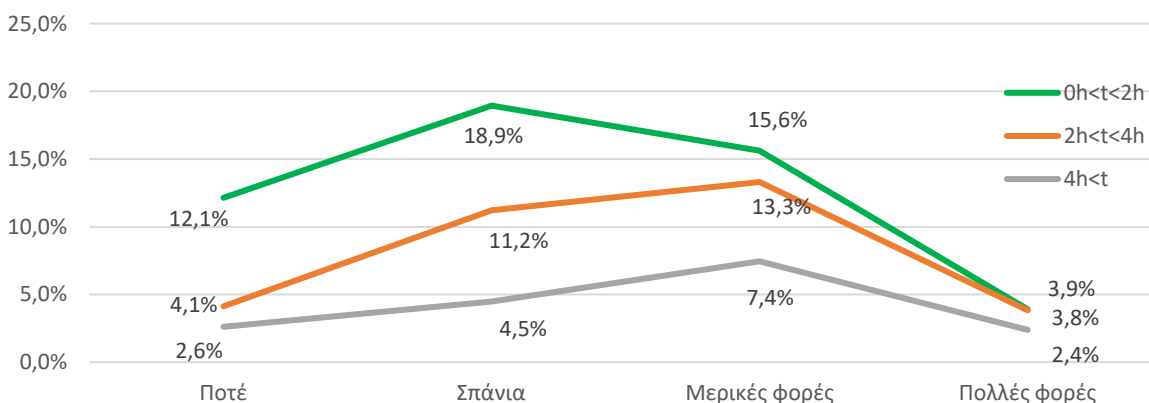
Οι νέοι που ασχολούνται περισσότερο από 4 ώρες έχουν χαμηλά ποσοστά σε όλες τις περιπτώσεις. Είναι οι λιγότεροι που τις αμελούν σε όλες τις περιπτώσεις.

Το αντίθετο συμβαίνει με τους νέους που δαπανούν μέχρι 2 ώρες την ημέρα σε κοινωνικά δίκτυα. Είναι οι περισσότεροι που τις αμελούν σε όλες τις περιπτώσεις.

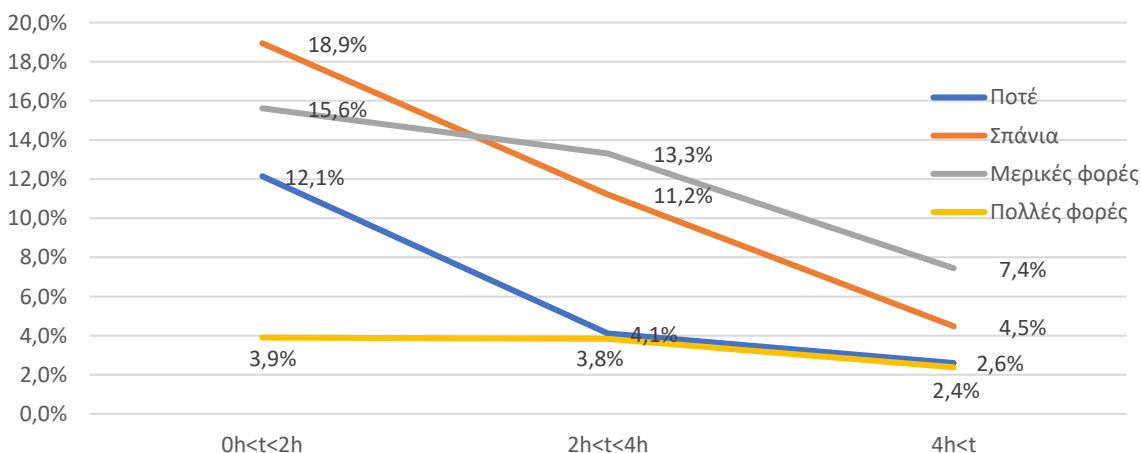
Συμπερασματικά, παρατηρούμε ότι όσο πιο λίγο χρόνο διαθέτουν στα κοινωνικά δίκτυα οι νέοι, τόσο περισσότερο παραμελούν τις άλλες υποχρεώσεις τους, δηλαδή, **ο χρόνος παραμονής στα Κ.Δ. είναι σημαντικός παράγοντας παραμέλησης των άλλων υποχρεώσεων.**

Πίνακας 50: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω συμμετοχής σε κοινωνικά δίκτυα ως προς τον χρόνο συμμετοχής

Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω κοινωνικών δικτύων - Χρόνος στα Κ.Δ. →	0h<t<2h	2h<t<4h	4h<t	Μ.Ο. παραμέλησης
Ποτέ	12,1%	4,1%	2,6%	18,9%
Σπάνια	18,9%	11,2%	4,5%	34,6%
Μερικές φορές	15,6%	13,3%	7,4%	36,4%
Πολλές φορές	3,9%	3,8%	2,4%	10,1%
Σύνολο χρόνου	50,6%	32,5%	16,9%	100,0%

Γράφημα 68: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω κοινωνικών δικτύων ως προς την ένταση

Γράφημα 69: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω κοινωνικών δικτύων ως προς τον χρόνο

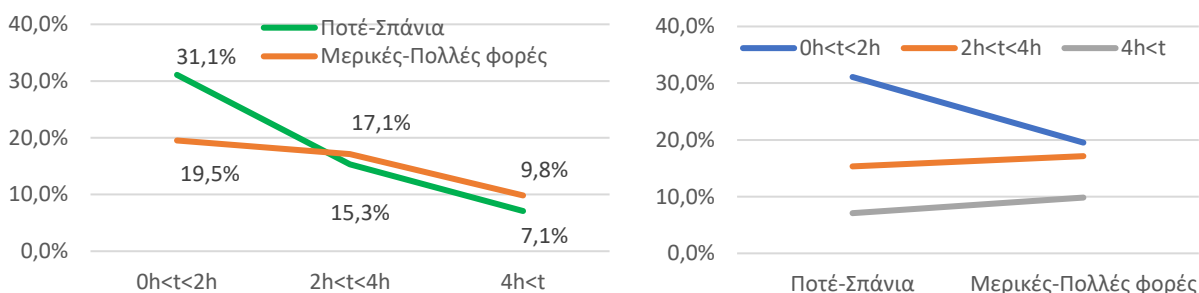
Στον επόμενο πίνακα και στα διαγράμματα βλέπουμε τις "καλές" και "κακές" όπου παρατηρούμε ότι, όσοι νέοι δαπανούν μέχρι 2 ώρες στα κοινωνικά δίκτυα έχουν καλύτερη συμπεριφορά στην παραμέληση "ποτέ" ή "σπάνια" των άλλων υποχρεώσεων τους και λιγότερο καλή στις περιπτώσεις

"μερικές" και "πολλές φορές". Ελαφρά το αντίθετο συμβαίνει στους νέους που δαπανούν περισσότερες από 2 ώρες την ημέρα σε κοινωνικά δίκτυα.

Πίνακας 51: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω συμμετοχής σε κοινωνικά δίκτυα ως προς τον χρόνο συμμετοχής (Συνεπτυγμένη κατανομή)

Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω κοινωνικών δικτύων - Χρόνος στα Κ.Δ. →	0h<t<2h	2h<t<4h	4h<t	Μ.Ο. παραμέλησης
Ποτέ - Σπάνια	31,0%	15,3%	7,1%	53,5%
Μερικές φορές – Πολλές φορές	19,5%	17,1%	9,8%	46,5%
Σύνολο χρόνου	50,6%	32,5%	16,9%	100,0%

Γράφημα 70: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω συμμετοχής σε κοινωνικά δίκτυα

Παραμέληση υποχρεώσεων για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα στο διαδίκτυο

Από τα 1459 ερωτηματολόγια της έρευνας τα 1365 κρίθηκαν αποδεκτά για την ερευνώμενη διάσταση, γιατί 66 άτομα δήλωσαν μηδενικό χρόνο και 28 δεν δηλώσαν χρόνο αναζήτησης στοιχείων και έρευνας.

Το ότι 66 νέοι (περίπου το 5% αυτών που απάντησαν σε αυτήν την ερώτηση) δήλωσε μηδενικό χρόνο είναι μεν μικρό πλήθος, όμως υπαρκτό και δείχνει ότι κάποιοι νέοι είτε δεν έχουν εξοικειωθεί ακόμα με τις υπηρεσίες του διαδικτύου είτε ενδιαφέρονται για άλλες δραστηριότητες και εργασίες.

Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα δίνεται η κατανομή των νέων που παραμελούν άλλες υποχρεώσεις τους προκειμένου να αναζητήσουν κάποια στοιχεία ή να ερευνήσουν για κάποιο θέμα στο διαδίκτυο.

Παρατηρούμε ότι η μορφή της κατανομής προσομοιάζει με εκείνη των νέων που παραμελούν άλλες υποχρεώσεις τους προκειμένου να συμμετέχουν σε κοινωνικά δίκτυα.

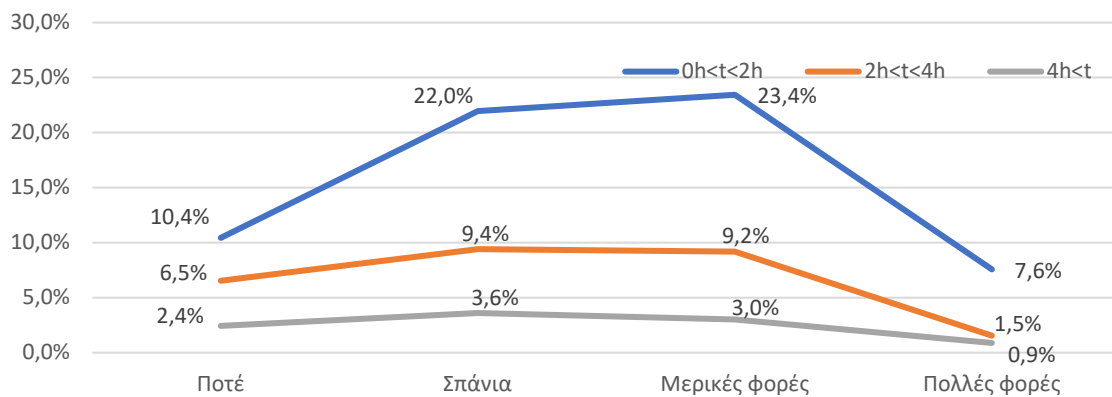
Οι περισσότεροι νέοι που διαθέτουν μέχρι 2 ώρες παραμελούν "ποτέ" και "σπάνια" τις υποχρεώσεις τους προκειμένου να αναζητήσουν στοιχεία ή να ερευνήσουν για κάτι στο διαδίκτυο αλλά ταυτόχρονα είναι και οι περισσότεροι από εκείνους που τις παραμελούν "μερικές" και "πολλές φορές".

Το αντίθετο συμβαίνει στους νέους που δαπανούν περισσότερο από 4 ώρες.

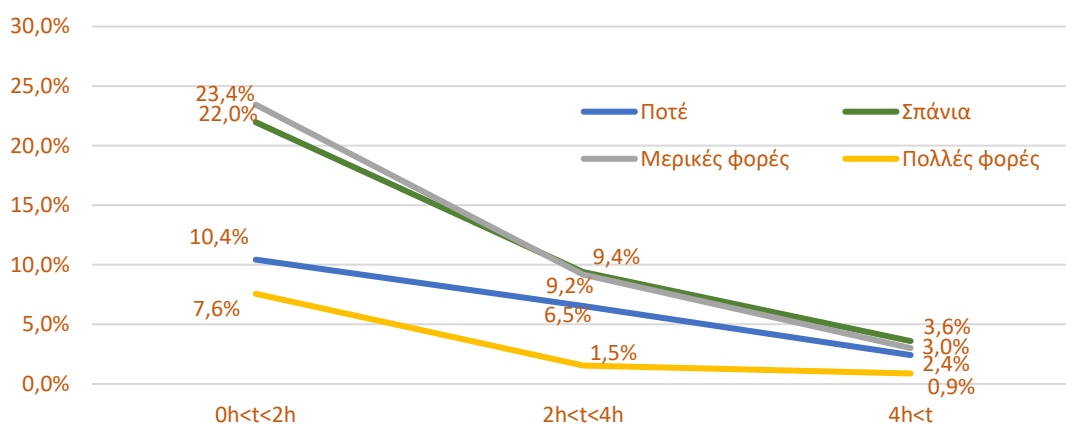
Στις υπόλοιπες περιπτώσεις δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικά ευρήματα.

Πίνακας 52: Παραμέληση υποχρεώσεων για χρήση αναζήτηση στοιχείων και έρευνα

Ένταση ↓ και την Τάση →	0h<t<2h	2h<t<4h	4h<t	Μ.Ο. Συνόλου
Ποτέ	10,4%	6,5%	2,4%	19,4%
Σπάνια	22,0%	9,4%	3,6%	35,0%
Μερικές φορές	23,4%	9,2%	3,0%	35,6%
Πολλές φορές	7,6%	1,5%	0,9%	10,0%
Σύνολο	63,4%	26,7%	9,9%	100,0%

Γράφημα 71: Παραμέληση υποχρεώσεων για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα ως προς την ένταση

Γράφημα 72: Παραμέληση υποχρεώσεων για αναζήτηση στοιχείων και έρευνα ως προς τον χρόνο

Παραμέληση υποχρεώσεων για ενημέρωση-ειδήσεις μέσω των Η. Σ.

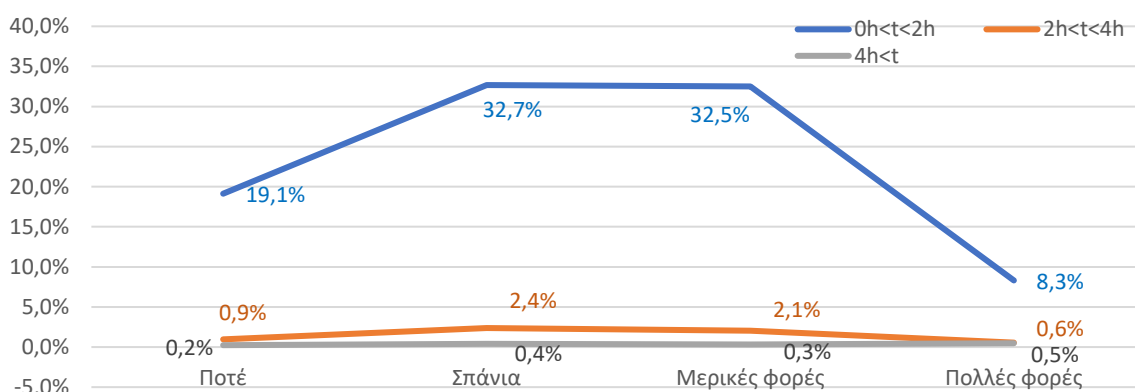
Από τα 1459 ερωτηματολόγια της έρευνας τα 1264 κρίθηκαν αποδεκτά για το ερευνώμενο θέμα, αφού 168 άτομα (11,5% του δείγματος) δήλωσαν μηδενικό χρόνο, ενώ 14 δεν δήλωσαν χρόνο για ενημέρωση και ειδήσεις και 13 δεν δήλωσαν αν παραμελούσαν άλλες υποχρεώσεις.

Το γεγονός ότι 168 νέοι, δηλαδή το 11,5% του δείγματος, δεν ασχολούνται καθόλου με την ενημέρωση και τις ειδήσεις μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών τους δείχνει ότι ένα σημαντικό μέρος των νέων είτε δεν εμπιστεύεται την ενημέρωση από τα ηλεκτρονικά μέσα, είτε δεν ενδιαφέρεται καθόλου για ενημέρωση, είτε λόγω περιορισμένου χρόνου ασχολείται περισσότερο με άλλες δραστηριότητες.

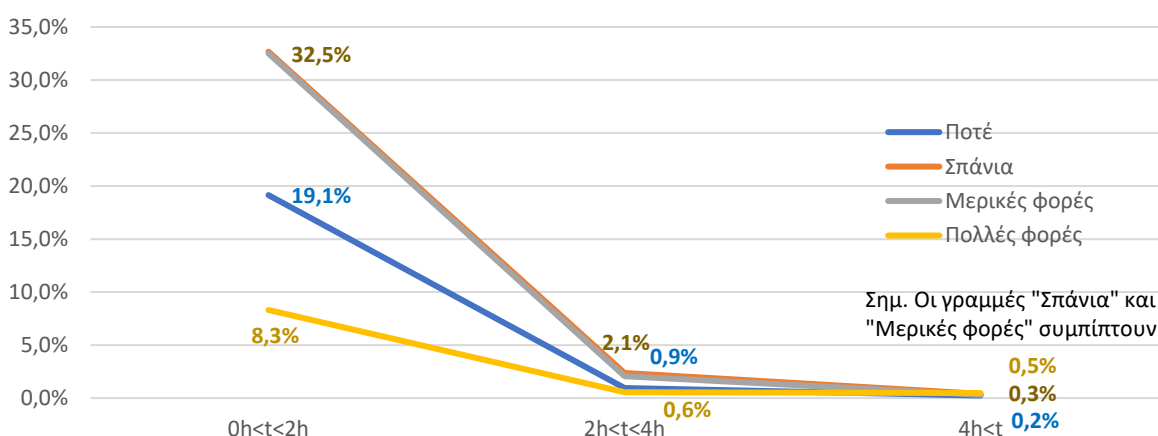
Στον επόμενο πίνακα και στα αντίστοιχα γραφήματα δίνονται οι κατανομές των νέων που παραμελούν άλλες υποχρεώσεις τους προκειμένου να αναζητήσουν κάποια στοιχεία ή να ερευνήσουν για κάποιο θέμα στο διαδίκτυο. Η κατανομή έχει την ίδια μορφή με αυτές των προηγούμενων περιπτώσεων, χωρίς στατιστικά σημαντικό ενδιαφέρον, με σαφώς πιο έντονη την παρουσία της ομάδας των νέων που δαπανούν μέχρι 2 ώρες την ημέρα.

Πίνακας 53: Παραμέληση υποχρεώσεων για ενημέρωση-ειδήσεις

Ένταση ↓ και την Τάση →	0h<t<2h	2h<t<4h	4h<t	Μ. Ο. Συνόλου
Ποτέ	19,1%	0,9%	0,2%	20,3%
Σπάνια	32,7%	2,4%	0,4%	35,4%
Μερικές φορές	32,5%	2,1%	0,3%	34,9%
Πολλές φορές	8,3%	0,6%	0,5%	9,3%
Σύνολο	92,6%	5,9%	1,4%	100,0%

Γράφημα 73: Παραμέληση υποχρεώσεων για ενημέρωση-ειδήσεις ως προς την ένταση

Γράφημα 74: Παραμέληση υποχρεώσεων για ενημέρωση-ειδήσεις ως προς τον χρόνο

Παραμέληση υποχρεώσεων για παιχνίδια και διασκέδαση μέσω των Η. Σ.

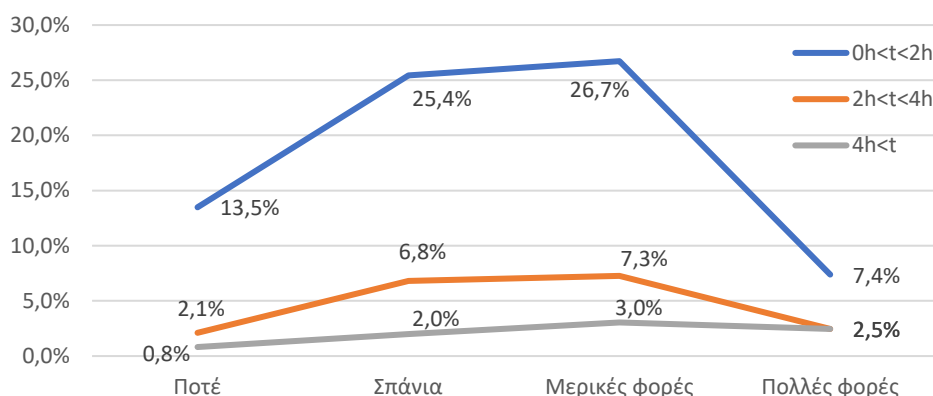
Από τα 1459 ερωτηματολόγια της έρευνας τα 853 κρίθηκαν αποδεκτά για το ερευνώμενο θέμα, γιατί 581 άτομα (39,8% του δείγματος) δήλωσαν μηδενικό χρόνο ενώ 24 δεν δήλωσαν χρόνο για παιχνίδια και διασκέδαση και 1 δεν δήλωσε αν παραμελούσε άλλες υποχρεώσεις.

Το γεγονός ότι 581 νέοι, δηλαδή το 39,8% του δείγματος δεν παραμελούν τις υποχρεώσεις τους για να χρησιμοποιήσουν τις ηλεκτρονικές συσκευές για παιχνίδια και διασκέδαση, δείχνει ότι οι νέοι κάνουν πολύ καλή διαχείριση του χρόνου τους και τον δαπανούν σε πιο παραγωγικές δραστηριότητες χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η διασκέδαση και τα παιχνίδια μέσω Η. Σ. είναι "χάσιμο χρόνου". Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα δίνεται η κατανομή των νέων που παραμελούν άλλες υποχρεώσεις τους προκειμένου να παίξουν κάποιο ηλεκτρονικό παιχνίδι ή να διασκεδάσουν μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών τους.

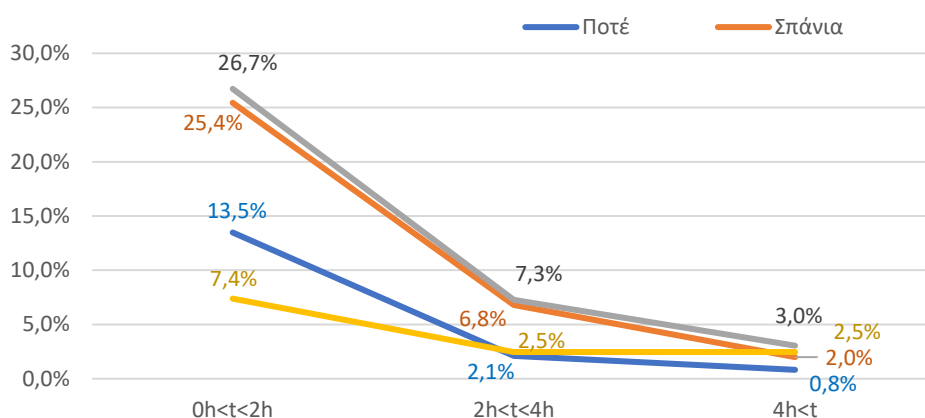
Η κατανομή έχει την ίδια μορφή με αυτές των προηγούμενων περιπτώσεων, χωρίς στατιστικά σημαντικό ενδιαφέρον, με σαφώς πιο έντονη την παρουσία της ομάδας των νέων που δαπανούν μέχρι 2 ώρες την ημέρα.

Πίνακας 54: Παραμέληση υποχρεώσεων για παιχνίδια και διασκέδαση

Ένταση ↓ και την Τάση →	0h<t<2h	2h<t<4h	4h<t	Μ. Ο. Συνόλου
Ποτέ	13,5%	2,1%	0,8%	16,4%
Σπάνια	25,4%	6,8%	2,0%	34,2%
Μερικές φορές	26,7%	7,3%	3,0%	37,0%
Πολλές φορές	7,4%	2,5%	2,5%	12,3%
Σύνολο	73,0%	18,6%	8,3%	100,0%

Γράφημα 75: Παραμέληση υποχρεώσεων για παιχνίδια και διασκέδαση ως προς την ένταση

Γράφημα 76: Παραμέληση υποχρεώσεων για παιχνίδια και διασκέδαση ως προς τον χρόνο

Παραμέληση υποχρεώσεων για άλλες δραστηριότητες μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών

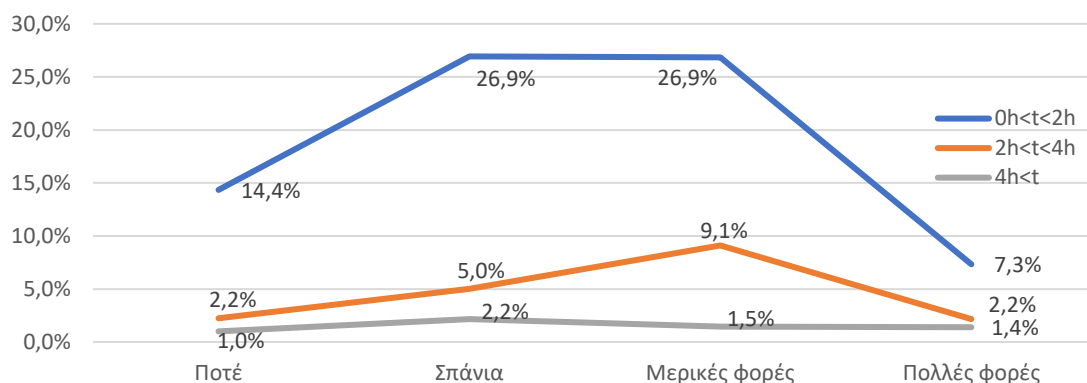
Από τα 1459 ερωτηματολόγια της έρευνας τα 1296 κρίθηκαν αποδεκτά για το ερευνώμενο θέμα, γιατί 134 άτομα (9,2% του δείγματος) δήλωσαν μηδενικό χρόνο, 28 δεν δήλωσαν χρόνο για διάφορες άλλες δραστηριότητες και επιπλέον άλλα 2 άτομα δεν δήλωσαν αν παραμελούσαν άλλες υποχρεώσεις τους.

Το ότι 134 άτομα, δηλαδή το 9,2% του δείγματος δήλωσαν μηδενικό χρόνο χρήσης των ηλεκτρονικών συσκευών για άλλες δραστηριότητες και κατά συνέπεια παραμέληση υποχρεώσεων, είναι στατιστικά σημαντικό στοιχείο, γιατί και το 17,6%, δήλωσε ότι "Ποτέ" δεν παραμελεί τις υποχρεώσεις του ασχολούμενο με διάφορες άλλες δραστηριότητες στο διαδίκτυο, δηλαδή το 26,8% των νέων θεωρούμε ότι δεν παραμελεί τις τρέχουσες υποχρεώσεις του για διάφορες άλλες δραστηριότητες προκειμένου να ασχοληθεί με τις ηλεκτρονικές συσκευές του.

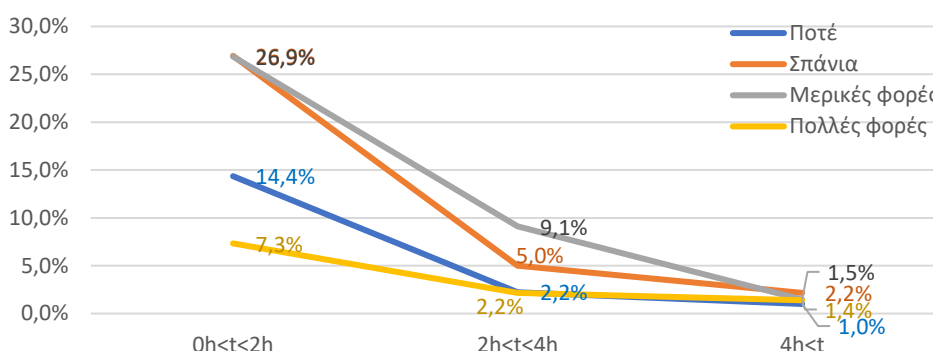
Στους επόμενους πίνακες και στα αντίστοιχα γραφήματα δίνονται οι σχετικές κατανομές όπου παρατηρούμε ότι η συμπεριφορά των νέων είναι παρόμοια με αυτήν για τα παιχνίδια και τη διασκέδαση.

Πίνακας 55: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω άλλων δραστηριοτήτων

Ένταση ↓ και την Τάση →	0h<t<2h	2h<t<4h	4h<t	Μ.Ο. Συνόλου
Ποτέ	14,4%	2,2%	1,0%	17,6%
Σπάνια	26,9%	5,0%	2,2%	34,1%
Μερικές φορές	26,9%	9,1%	1,5%	37,4%
Πολλές φορές	7,3%	2,2%	1,4%	10,9%
Σύνολο	75,5%	18,5%	6,0%	100,0%
% Κλάσης χρόνου/Σύνολο	14,4%	2,2%	1,0%	17,6%

Γράφημα 77: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω άλλων δραστηριοτήτων ως προς την ένταση

Γράφημα 78: Παραμέληση υποχρεώσεων λόγω άλλων δραστηριοτήτων ως προς τον χρόνο

Επηρεασμός νέων από τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών

Επηρεασμός λόγω της διάρκειας χρήσης των Η. Σ.

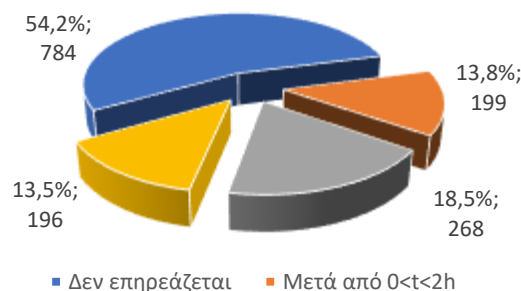
Ένα άλλο στοιχείο που μελετήσαμε είναι ο επηρεασμός των νέων από τη χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών ώστε να μην ασχολούνται με άλλες υποχρεώσεις μετά από χρήση των Η. Σ. Αυτό έγινε με τη διερεύνηση μετά από πόση ώρα ενασχόλησης με τα ηλεκτρονικά μέσα δεν έχουν διάθεση να ασχοληθούν με άλλες δραστηριότητες.

Στον δειγματικό χώρο, 12 νέοι (0,8% του δείγματος) δεν έδωσαν στοιχεία επηρεασμού έτσι τα αποδεκτά ερωτηματολόγια την περίπτωση αυτή είναι 1447.

Όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα, το 54,2% των νέων δηλώνει ότι δεν επηρεάζεται από τη χρήση των συσκευών και κατά συνέπεια δεν παραμελεί τις άλλες δραστηριότητες του.

Το υπόλοιπο 45,8% επηρεάζεται αρνητικά και δεν έχει διάθεση να ασχοληθεί με άλλες υποχρεώσεις μετά από κάποιο χρόνο χρήσης Η. Σ. Το ποσοστό είναι πολύ μεγάλο αφού ένας στους δυο νέους δεν ασχολείται με κάτι σοβαρό μετά τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για μικρό ή μεγάλο διάστημα. Ο χρόνος που χρησιμοποιεί ένας νέος τις ηλεκτρονικές συσκευές φαίνεται ότι δεν παίζει σημαντικό ρόλο στον επηρεασμό του.

Εθισμός από τη χρήση	Άτομα	%
Δεν επηρεάζεται	784	54,2%
Μετά από 0<t<2h	199	13,8%
Μετά από 2<t<4h	268	18,5%
Μετά από 4<t	196	13,5%
Σύνολο	1447	100,0%

Γράφημα 79: Εθισμός από τη χρήση

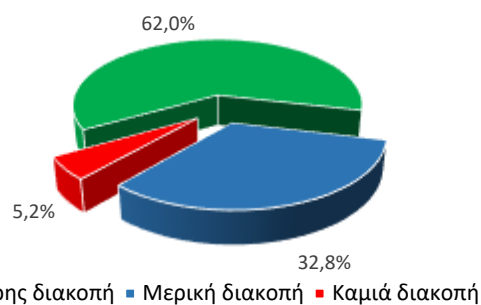

Δυνατότητα διακοπής της "περιττής" χρήσης των Η. Σ.

Ο επηρεασμός των νέων από τη χρήση των συσκευών δημιουργεί ένα άλλο ερώτημα: Μπορεί ένας νέος να διακόψει ή να περιορίσει/μειώσει την περιττή χρήση των ηλεκτρονικών συσκευών ή έχει εθιστεί σ'αυτήν; Η ικανότητα και διάθεσή των νέων για αυτήν την ενέργεια που είναι και η απάντηση στον "εθισμό" τους στις ηλεκτρονικές συσκευές, φαίνεται στα στοιχεία του επόμενου πίνακα και του αντιστοίχου γραφήματος.

Τα αποδεκτά ερωτηματολόγια την περίπτωση αυτή είναι 1446 (99,1% του δείγματος) γιατί 13 νέοι δεν έδωσαν στοιχεία εθισμού.

Διακοπή/περιορισμός της περιττής χρήσης Η. Σ.	Άτομα	%
Πλήρης διακοπή της περιττής χρήσης - Μη εθισμός	897	62,0%
Μερική διακοπή της περιττής χρήσης - Μερικός εθισμός	474	32,8%
Καμιά διακοπή της περιττής χρήσης - Απόλυτος εθισμός	75	5,2%
Σύνολο	1446	100,0%

Γράφημα 80: Διακοπή/περιορισμός της περιττής χρήσης Η. Σ.

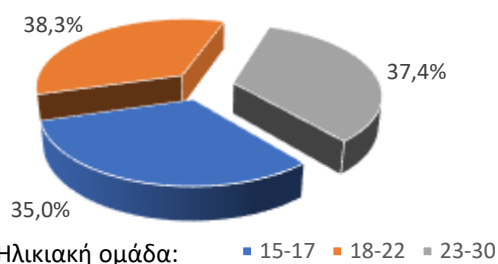
Όπως φαίνεται στον πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα, **το 62,0% των νέων δηλώνει ότι δεν έχει εθιστεί καθόλου από τη χρήση των συσκευών** και αν χρειαστεί μπορεί να διακόψει κάθε περιττή χρήση.

Το 32,8% δηλώνει ότι βρίσκεται σε ημι-ελεγχόμενο εθισμό και ότι μπορεί να διακόψει μερικώς τη χρήση των συσκευών. Το ποσοστό αυτό δεν είναι ευκαταφρόνητο, και μαζί με τους νέους που **το 5,2% που δηλώνουν ότι βρίσκονται σε απόλυτο εθισμό** (συνολικά 38,0%), είναι βέβαιο ότι χρειάζονται ιδιαίτερη βοήθεια και υποστήριξη.

Επηρεασμός των νέων από τις Η. Σ. ως προς την ηλικία

Διερευνούμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των νέων που έχουν απόλυτο και μερικό εθισμό (75+474 = 549 νέοι), ώστε να δώσουμε ένα σημαντικό στοιχείο σε ειδικούς άλλων επιστημονικών χώρων για τις δικές τους μελέτες αντιμετώπισης του προβλήματος. Δεκατέσσερις νέοι δεν έδωσαν στοιχεία της ηλικίας τους, έτσι τα δεδομένα προέρχονται από 535 νέους.

Εθισμός στις Η. Σ. ως προς την ηλικία των νέων	Άτομα δείγματος	Άτομα	%
15-17 ετών	160	56	35,0%
18-22 ετών	947	363	38,3%
23-30 ετών	310	116	37,4%
Σύνολο	1417	535	37,8%

Γράφημα 81: Επηρεασμός από τις Η. Σ. ως προς την ηλικία

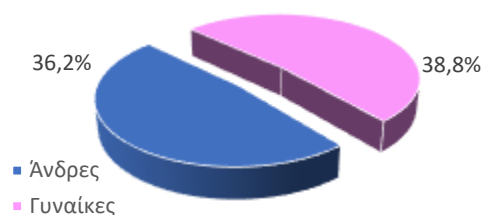
Από τα στοιχεία του πίνακα παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει καμιά στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς τον εθισμό των νέων στις ηλεκτρονικές συσκευές μεταξύ των ηλικιακών ομάδων, αφού όλες οι ηλικιακές ομάδες έχουν ποσοστό εθισμένων ατόμων γύρω από το 37,8% που είναι ο εθισμός του συνόλου των νέων, με μια μικρή διαφορά (-2,8%) στην ομάδα 15-17 χρονών και +0,9% στην ομάδα 18-22 χρονών.

Επηρεασμός των νέων από τις Η. Σ. ως προς το φύλο

Ένα άτομο δεν δήλωσε φύλο έτσι τα δεδομένα προέρχονται από 548 νέους.

Εθισμός στις Η. Σ. ως προς το φύλο	Άτομα δείγματος	Άτομα Εθισμένα	Στο δείγμα
Άνδρες	650	235	36,2%
Γυναίκες	806	313	38,8%
Σύνολο	1456	548	37,6%

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το φύλο δεν παίζει κανένα ρόλο στον εθισμό των νέων, αφού και τα δυο φύλα έχουν το ίδιο σχεδόν ποσοστό εθισμού με μια μικρή διαφορά 2,6% μεταξύ τους.

Γράφημα 82: Εθισμός στις Η. Σ. ως προς το φύλο

Διακοπή της περιττής χρήσης Η. Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

Το μορφωτικό επίπεδο των νέων πιθανόν να διαδραματίζει κάποιο ρόλο στον επηρεασμό τους από τις ηλεκτρονικές συσκευές γιαυτό ερευνούμε και αυτήν τη συνιστώσα. Ένα άτομο δεν δήλωσε μορφωτικό επίπεδο και δεκατρία άτομα δεν δήλωσαν επηρεασμό, έτσι τα δεδομένα προέρχονται από 1445 νέους. Η σχετική κατανομή φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 56: Διακοπή/περιορισμός της περιττής χρήσης Η.Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων

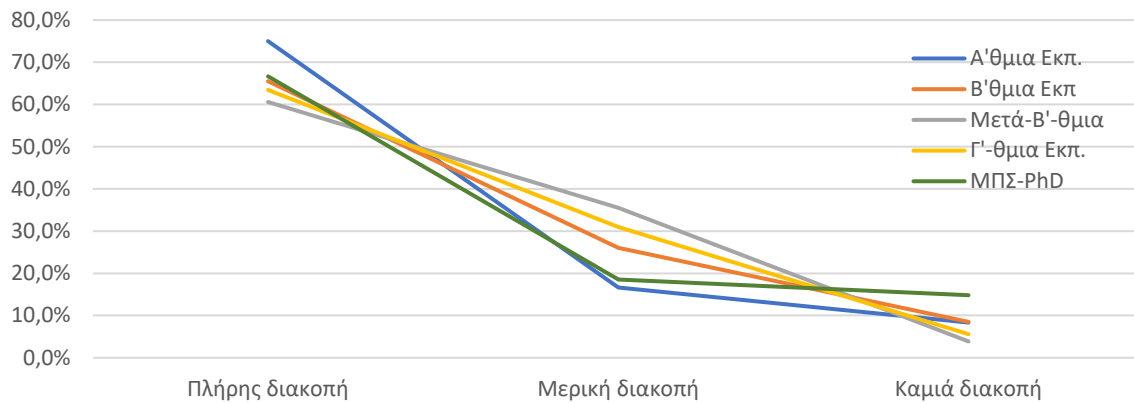
Διακοπή/περιορισμός της περιττής χρήσης Η.Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων. Άτομα	Α'θμια Εκπ.	Β'θμια Εκπ	Μετα-Β'θμια Εκπ	Γ'-θμια Εκπ.	ΜΠΣ-PhD	Σύνολο
Πλήρης διακοπή	9	131	595	125	36	896
Μερική διακοπή	2	52	349	61	10	474
Καμιά διακοπή	1	17	38	11	8	75
Σύνολο	12	200	982	197	54	1.445

Διακοπή/περιορισμός της περιττής χρήσης Η.Σ. ως προς το μορφωτικό επίπεδο των νέων. %	Α'θμια Εκπ.	Β'θμια Εκπ	Μετα-Β'θμια Εκπ	Γ'-θμια Εκπ.	ΜΠΣ-PhD	Σύνολο
Πλήρης διακοπή	75,0%	65,5%	60,6%	63,5%	66,7%	62,0%
Μερική διακοπή	16,7%	26,0%	35,5%	31,0%	18,5%	32,8%
Καμιά διακοπή	8,3%	8,5%	3,9%	5,6%	14,8%	5,2%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Από τον πίνακα και στο επόμενο γράφημα των εκπαιδευτικών επιπέδων ως προς τη δυνατότητα διακοπής της χρήσης ηλεκτρονικών συσκευών, είναι φανερό ότι το μορφωτικό επίπεδο δεν παίζει κάποιο σημαντικό ρόλο.

- Η ομάδα Α'-θμιας εκπαίδευσης έχει το υψηλότερο ποσοστό δυνατότητας πλήρους διακοπής (75,0%), όμως αυτό δεν πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη γιατί η ομάδα έχει μικρό πληθικό αριθμό $\chi_{\text{om}} = 9$ και λόγο $\chi_{\text{om}}/\delta = 9/1459 = 0,006$ (δηλαδή ο λόγος είναι πολύ μικρός σε σχέση με τον ιδανικό 0,250).
- Αν δεν λάβουμε υπόψη μας την Α'-θμια εκπαίδευση που έχει πολύ μικρό πληθικό αριθμό, τότε:
 - στην "Πλήρη διακοπή" οι νέοι των υπόλοιπων μορφωτικών επιπέδων παρουσιάζουν πολύ υψηλές τιμές με Μ.Ο.=61,9% και μικρή σχετικά διασπορά.
 - Στη "Μερική διακοπή" οι νέοι εμφανίζουν μέση τιμή 32,9% αλλά με μεγάλη διασπορά, και τέλος,
 - Στην περίπτωση της "Καμιάς διακοπής" οι νέοι, εμφανίζουν χαμηλές τιμές με Μ.Ο.= 5,2% και μεγάλη σχετικά διασπορά.

Παρατηρούμε ότι οι εκτιμήσεις των νέων για τη ικανότητά τους να διακόψουν ή να μειώσουν τη χρήση των Η.Σ. αν χρειαστεί, είναι πολύ αισιόδοξες

Γράφημα 83: Το μορφωτικό επίπεδο ως προς τον επηρεασμό των νέων από τις Η. Σ.

Συμπεράσματα - Επίλογος

Ο εθισμός σε οτιδήποτε είναι ένα πάθος με ανεξέλεγκτη διαδρομή· πού οδηγεί τον άνθρωπο δύσκολα μπορεί να εκτιμηθεί, πολύ δε περισσότερο να υπολογιστεί. Ο εθισμός στις ηλεκτρονικές συσκευές είναι ένας από τους ισχυρότερους και πιο ύπουλους. Γιαυτό τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της παρούσας μελέτης έχουν τόσο κοινωνικό όσο και πολιτικό-οικονομικό ενδιαφέρον για τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με αυτά τα προβλήματα.

Η ανάλυση των στοιχείων της έρευνας έδειξε ότι για τους νέους 15-30 χρονών:

- Το 99,6 χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές συσκευές χωρίς διαφορά μεταξύ των φύλων.
- Σχεδόν όλοι (98,0%-98,4%) τις χρησιμοποιούν για να επισκέπτονται κοινωνικά δίκτυα, για έρευνα και αναζήτηση στοιχείων, για ενημέρωση και ειδήσεις, ενώ το 90,6% τις χρησιμοποιεί για άλλες δραστηριότητες όπως συγγραφή εργασιών κ.ά.
- Το 59,5% των νέων τις χρησιμοποιεί και για παιχνίδια και διασκέδαση. Σημαντικά λιγότεροι από τους χρήστες σε άλλα θέματα.
- Το 35,6% των χρηστών, χωρίς διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών, τις χρησιμοποιεί περισσότερο από 4 ώρες την ημέρα, από τον χρόνο αυτόν τα 46 λεπτά τα δαπανούν (για προσωπικούς λόγους) εν ώρα εργασίας.
- Οι νέοι της Ελλάδας 15-30 χρονών δαπανούν συνολικά 221 εκατομμύρια ευρώ σε συντήρηση και αναβάθμιση των ηλεκτρονικών συσκευών τους· η δαπάνη κτήσης δεν περιλαμβάνεται.

Οι συνδυασμοί των πεδίων-συνιστωσών της έρευνας είναι πάρα πολλοί· αρκετοί αναλύθηκαν στην παρούσα μελέτη, άλλοι δεν περιλαμβάνονται γιατί θα αυξανόταν το μέγεθος της μελέτης με στοιχεία που έχουν ενδιαφέρον μόνο σε συγκεκριμένες ειδικότητες επιστημόνων και φορέων.

Παραμένουμε στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου επιστήμονα ή φορέα να εκτιμήσουμε και να του αποστείλουμε οποιοδήποτε πιο εξειδικευμένο στοιχείο θελήσει από τη βάση δεδομένων της έρευνας, αρκεί να μας στείλει το ερώτημά του στο email: mglamb@uniwa.gr.

Όλες οι μελέτες θα βρίσκονται αναρτημένες στη σελίδα του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής bme.uniwa.gr και στη σελίδα users.uniwa.gr/mglamb.

Αντώνης Γλαμπεδάκης Γιώργος Κούζιλος Μιχάλης Γλαμπεδάκης